

Årsredovisning

Storfors 2016

Antagen av kommunfullmäktige
Storfors
Diarienummer:

Storfors kommun - årsredovisning 2016

Året i korthet

Invånare

Storfors kommun har brutit en lång och negativ trend gällande utflyttning. Sedan mitten har 80-talet har kommunen tappat i befolkning men vid årsskiftet 2016-2017 växte Storfors åter igen. 31/12 2016 var invånarantalet 4046 personer.

Årsarbetare

359 årsarbetare fanns inom Storfors kommun 31/12-2016, fördelat på 384 personer. Siffran inkluderar inte korttidsvikarier och sommarjobbare.

Kommunens ekonomi

Efter att ha summerat räkenskaperna under det gångna året kan vi konstatera ett positivt resultat på 1 546 000 kronor. Investeringar har gjorts till ett belopp av 10 800 000 kronor.

Några viktiga händelser under året

- Försköning av närmiljöer i tätorterna – omfattande röjningsarbeten
- Upprustning av flertalet vandringsleder
- Upprustning och invigning av ”nya” biografen
- Nytt lek område mellan Kroppaskolan och Vargbroskolan
- Upprustning av skollokaler i Vargbroskolans matsal, Bjurtjärns skola och lokaler i Kulturhuset/Folkets hus
- Förbättrat näringslivsklimat
- Arbetsmiljöförbättringar för kommunens anställda
- Vargbroskolan prisad som den trivsammaste skolan i landet

Skatter

Den genomsnittliga kommunalskattesatsen i landet, exklusive begravningsavgift, uppgår år 2017 till 32,12 procent. Detta är mer än en fördubbling jämfört med 1960 då kommunalskatten i genomsnitt låg på 14,63 procent. Kommunalskatten varierar ganska kraftigt från kommun till kommun. Högst är den i Dorotea där den uppgår till 35,15 procent. Lägst är den i Vellinge med 29,19 procent.

Storfors kommun

22,50 % kommunalskatt

11,50 % landsting

34 procent i skatt exklusive begravningsavgift

Vad är en årsredovisning

Kommunens årsredovisning beskriver och ska informera om det gångna årets verksamheter och deras ekonomiska utfall, samt hur kommunfullmäktiges mål har uppnåtts. Årsredovisningen redovisar verksamhetens utfall, finansiering och den ekonomiska ställningen vid årets slut. Årsredovisningen innehåller också en sammanställning av de olika forum för samverkan som Storfors kommun är involverad i. Kommunens uppdrag är att ge kommuninvånarna en bra service och samtidigt använda de ekonomiska resurserna på ett effektivt sätt. Senast mars/april året efter redovisningsåret ska årsredovisningen lämnas till kommunfullmäktige för beslut.

Övre: Vandringsleder röjdes och man jobbade med uppsnygning av samhället.
Nedre: Bjurtjärns skola och Vargbroskolan fick omdömet Sveriges trivsammaste skola.

Innehållsförteckning

Storforss kommun - årsredovisning 2016.....	2
Året i korthet	2
Vad är en årsredovisning.....	3
Innehållsförteckning.....	4
Kommunstyrelsens kommentarer.....	5
Organisation	7
Politisk organisation.....	7
Verksamhetsorganisation	7
Utveckling Storforss kommun	9
Fem år i sammandrag	9
Demografi.....	9
Näringslivsutveckling.....	10
Turism	11
Arbetsmarknad	12
Information.....	14
Evenemang & Aktiviteter.....	15
Folkhälsa	16
Samhällsplanering	18
Storforss kommun i samverkan	21
Förvaltningsberättelse	27
Omvärldsanalys (SKLs cirkulär 16:65).....	27
Ekonomiskt resultat och analys.....	28
Personal kommuntotal 2016.....	37
Barnbokslut 2016	39
Miljöbokslut	39
Sammandrag per enhet/verksamhetsområde	45
Politisk verksamhet	45
Enheten Kommunledning.....	48
Enheten Stab.....	49
Enheten Teknisk drift	51
Enheten Kultur & Fritid	53
Enheten Kost & Lokalvård.....	57
Enheten Förskola.....	60
Enheten Skola.....	63
Enheten Individ och familjeomsorgen (IFO) & Arbetsmarknad	66
Enheten Integration & Ensamkommande barn (EKB).....	70
Enheten Lagen om Stöd och Service (LSS).....	72
Enheten Hemtjänst	75
Enheten Särskilda Boenden.....	78
Enheten Hemsjukvård	80
VA-verksamheten.....	83
Koncernräkenskaper Storforss kommun.....	85
Resultaträkning.....	85
Balansräkning	86
Kassaflödesanalys	88
Nothänvisningar	89
Redovisningsprinciper och begreppsförklaringar	93

Kommunstyrelsens kommentarer

Kommunen har under 2016 arbetat för att vara en bra och attraktiv serviceorganisation, som är till för att serva våra medlemmar, så som företag, invånare och föreningar.

Under 2016 har kommunen fortsatt sitt aktiva arbete med att vara en attraktiv kommun. Det verkar som om kommunens långsiktiga arbete med regionens bästa skola och ett mycket bra kulturliv börjar ge respons. För första gången sedan 80 talet har Storfors kommun ökat i befolkning. Befolkningsfrågan är en av de frågor som vi under de kommande åren måste fortsätta prioritera. Vi behöver marknadsföra kommunen som en bra kommun att verka och bo i. Vår goda skola, attraktivt boende, Bergslagskanalen, ett rikt kultur och fritidsliv är några exempel på insatser/möjligheter som kan bidra till en fortsatt positiv befolkningsutveckling.

Storfors kommuns politiska organisation består av en kommunstyrelse med tre arbetsutskott. Denna organisation har fungerat mycket bra under året trots några osäkerheter i början av året vilka de flesta har rätt ut sig. Kommunen har fortsatt den positiva ekonomiska trenden och gjort ett positivt resultat för 2016. Verksamheterna har i stort sett följt sina budgetar och kommunen som helhet har följt budgeten. Detta innebär att vi nu står rustade för framtida utmaningar.

Årets resultat blev ett överskott på 1,5 mkr, främst på grund av verksamheternas och våra anställdas väl utförda arbete. Nämnas bör också att kommunen fick extra statsbidrag på ca 11 mkr. Dessa pengar användes till extra satsningar på skolan, Folkets hus/Kulturhuset, Folkhälsa såsom uppsnygning av vandringsleder och uppsnygning i kommunen. Kommunens långsiktiga ekonomiska mål är att uppnå en resultatnivå på minst 2 procent av summan av skatteintäkterna och statsbidragen.

Under året har kommunen i samarbete med näringslivet inlett en process för bättre näringslivsklimat.

Kommunen har bedrivit projekt med flera aktiviteter för att stimulera företagande och nyföretagande. I detta arbete har kommunen haft en bra samverkan med, och stöd av regionala aktörer såsom Region Värmland, Almi och Arbetsförmedlingen.

Under året har vi haft Storfors kommuns första men absolut inte sista idrottsgala. Galan var mycket uppskattad av deltagande idrottsföreningar.

Kommunens pingisdamer har fortsatt att skörda framgångar i damelitserien. Tyvärr så orkade de inte ända fram till att vinna SM tecknet. Men vem vet vad som händer 2017? Flera föreningar har under året haft idrottsliga framgångar.

Kommunens arbete med folkhälsa har fortsatt och har varit uppskattat av deltagarna. Vi kan konstatera att vi fortfarande har ungefär lika många äldre invånare i kommunen. Samtidigt som vårdbehovet minskade under hela 2016. Troligen är ett stort bidrag till detta vårt aktiva arbete med folkhälsa. Kommunens totala sjukfrånvaro har ett lågt medelvärde, den positiva minskade trenden har fortsatt under hela året. Vi fortsätter vårt arbete mot en fortsatt låg sjukfrånvaro.

Vårt avtal med staten om mottagande av ensamkommande barn sprack med besked under 2015. Kommunens planerade antal platser var för få redan efter några månader. Likadant blev det under 2016 fast tvärtemot. Vårt planerade mottagande av ensamkommande barn blev mycket lägre än förväntat. Detta har skapat både planeringsproblem och en viss ekonomisk osäkerhet under året, när våra förutsättningar ändras hela tiden. Men de barn som kommer till oss skall få ett hem. Genom att vi hela tiden har jobbat för att våra nyanlända barn skall känna sig som hemma ger detta förutsättningar för skola och andra organisationer och verksamheter möjlighet att göra sitt jobb på ett bra och effektivt sätt.

Renhållningsbolaget i Mellansverige AB. Storfors kommuns och Karlskoga energi och miljö gemensamma avfallsbolag har fortsatt att utveckla sin verksamhet under året. Samarbetet mellan Storfors och Karlskoga kommuner med vår gemensamma myndighetsnämnd fungerar bra. Storfors och Karlskoga kommuner har under året jobbat fram ett underlag och beslutat att starta inköpsamverkan från och med den 1 januari 2017.

Kommunen kommer fortsätta arbeta för att utöka samarbetet med andra kommuner och aktörer vilket på sikt kommer att minska kommunens kostnader, säkerställa kompetens och minska kommunens sårbarhet. Detta tillsammans med kommunens arbete om ett långsiktig positivt resultat är god ekonomisk hushållning av kommunens resurser.

Näringslivsfrågor, befolkningsutveckling, kollektivtrafik, infrastruktur, kultur och fritidsfrågor kommer fortsatt att vara prioriterade områden för Kommunstyrelsen.

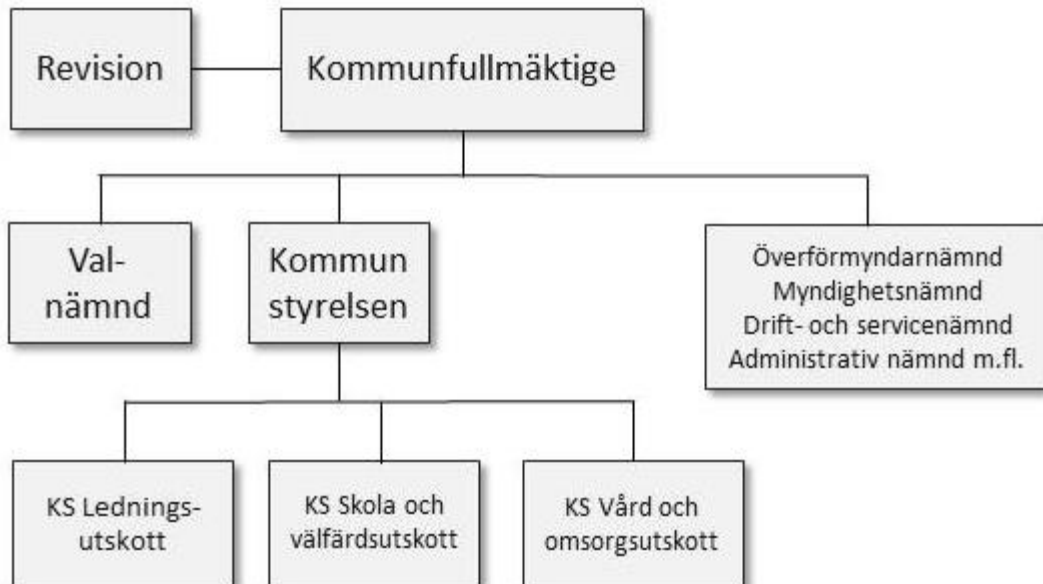
Stiftelsen Björkåsen fortsätter sitt långsiktiga strategiska arbete med att renovera sitt lägenhetsbestånd enligt yttre och inre underhållsplaner. Administrationen är i egen regi för Stiftelsen och utredning pågår om hur resten av Stiftelsens organisation skall se ut. Stiftelsens ekonomiska ställning har stärkts under 2016, och redovisar ett plusresultat.

För Kommunstyrelsen
Hans Jildesten
Ordförande

Organisation

Politisk organisation

Storfors kommun har sedan början av 2015 haft en politisk organisation med enbart en nämnd förutom en valnämnd och de gemensamma nämnder kommunen är med i.

Verksamhetsorganisation

Under året har verksamhetsorganisationen förändrats inom flera områden. Planeringsservice har bytt organisatorisk hemvist från staben till hemsjukvården. Utökning med en enhetschef inom särskilda boenden har skett. BAS-enheten har delats upp och vuxenutbildningen och gymnasieskolan ingår i enheten skola. Integration och Ensamkommande Barn (EKB) bildar en egen enhet medan Individ och familjeomsorgen (IFO) och arbetsmarknad bildar en enhet.

**Kommun-
ledning**

Stab

Administration,
verksamhetsstöd,
ärendebereidning,
specialistfunktioner

**IFO &
Arbets-
marknad**

**Integration
& EKB**

Förskola

Skola

**Fastighet,
gata, park,
VA**

**Kultur &
fritid**

**Kost &
lokalvård**

LSS

Hemsjukvård

Hemtjänst

**Särskilda
boenden**

Utveckling Storfors kommun

Fem år i sammandrag

Trendbrottet från föregående år har hållit i sig även under år 2016 med ett positivt ekonomiskt resultat samt att trenden med en minskande befolkning avstannat under året.

Ekonomiska nyckeltal		2016	2015	2014	2013	2012	2011
Allmänt							
Folkmängd 1/11	antal	4 029	4 031	4 100	4 125	4 193	4 223
Årlig förändring av antal invånare	antal	- 2	- 69	- 25	- 68	- 30	- 96
Kommunal utdebitering	kr	22,50	22,50	22,50	22,50	22,50	22,50
Landsting	kr	11,20	11,20	11,20	11,20	11,20	10,75
Kyrkobegravningsavgift	kr	1,55	1,55	1,55	1,55	1,55	1,47
Personal							
Personalkostnader exkl PO	mnkr	145,1	127,9	124,0	117,7	122,3	116,7
Årsarbetare 31/12	antal	359	329	326	329	342	344
Snitt personalkostnader	kr	404 014	388 878	380 905	357 659	357 579	339 244
Resultat							
Verksamhetens nettokostnader	mnkr	- 235,9	- 222,8	- 223,2	- 219,8	- 219,8	- 220,0
<i>per invånare</i>	tkr	- 58,5	- 54,3	- 54,4	- 53,3	- 52,4	- 52,1
Skatteintäkter, Gen. Statsbidrag mm	mnkr	237,3	226,9	221,3	220,3	220,3	212,5
<i>per invånare</i>	tkr	58,9	56,3	54,0	53,4	52,5	50,3
Verksamhetens nettokostnade i % av totala skatteintäkter och statsbidrag	%	99%	98%	101%	100%	100%	104%
Finansnetto	tkr	120	-1196	-1937	-2514	-2514	-2515
Årets resultat	tkr	1 546	2 848	- 3 885	- 2 017	- 4 412	- 9 457
Investeringar							
Nettoinvesteringar	mnkr	10,8	7,3	6,7	5,4	9,8	24,0
Balansomslutning							
	mnkr	225,9	215,7	195,2	202,5	205,3	201,4
<i>per invånare</i>	tkr	56,1	53,5	47,6	49,1	49,0	47,7
Totala skulder och pensionsavsättningar	mnkr	169,1	160,5	145,1	148,5	149,2	141,0
<i>per invånare</i>	tkr	42,0	39,8	35,4	36,0	35,6	33,4
Eget kapital	mnkr	56,8	55,2	50,2	54,0	56,1	60,5
<i>per invånare</i>	tkr	14,1	13,7	12,2	13,1	13,4	14,3
Soliditet före pensionsåtagande 1998	%	25%	26%	26%	27%	27%	30,0%
Rörelsekapital	mnkr	-10,6	-7,7	-9,4	-7,3	-7,0	-7,0
Likvida medel	mnkr	0,7	12,8	2,7	9,4	8,5	6,4
Balanslikviditet	ggr	0,8	0,6	0,8	0,8	0,8	0,8
Borgensåtagande	mnkr	92,9	94,1	84,4	83,6	85,5	88,3
Pensionsförpliktelser inkl. löneskatt	mnkr	110,2	116,9	122,2	128,4	118,9	117,3
Summa ansvarsförbindelser	mnkr	203,2	211,0	206,6	212,0	204,4	205,6
<i>per invånare</i>	tkr	50,4	52,3	50,4	51,4	48,8	48,7
Övriga finansiella nyckeltal							
Långfristig låneskuld i % av anläggningstillgångar	%	58,7%	58,9%	53,5%	53,0%	53,0%	55,0%
Skuldsättningsgrad	%	74,9%	74,4%	74,3%	73,3%	73,3%	70,0%

Demografi

Invånarantalet i Storfors kommun har under året varit stabilt med små svängningar över tiden. Storfors kommun har sedan mitten av 80-talet tappat i befolkning men under 2016 bröts en lång och negativ trend och invånarantalet har glädjande nog ökat något i jämförelse med tidigare år. Kommunen har dock under den senaste tio-årsperioden tappat tolv procent av sin befolkning vilket ger en genomsnittlig minskning med 48 invånare per år.

Statistik kalenderår 2008-2016

År	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Födda	32	28	41	39	42	26	43	39	33
Avlidna	-54	-58	-63	-48	-58	-47	-57	-60	-50
Inflyttade	262	280	176	186	223	215	166	226	222
Utflyttade	-358	-417	-298	-300	-351	-303	-276	-273	-381
Invandrade	149	102	128	123	85	67	52	58	70
utvandrade	-23	-15	-9	-19	-9	-11	-15	-9	-7
Justering	6	6	0	0	0	-2	-3	-1	1
Summa förändring	14	-74	-25	-19	-68	-55	-90	-20	-112
Total befolkning	4046	4032	4106	4131	4150	4218	4273	4363	4383

2016 slutade med en befolkningsökning på 14 personer jämfört med 2015. Födelsenetto för året ligger i nivå med tidigare som tyvärr är negativt, det vill säga att det avlider fler personer än det föds barn i kommunen. Storfors har en övervikt av män, 2130 gentemot 1916 kvinnor.

Näringslivsutveckling

Ett omfattande arbete påbörjades under årets sista månader med syfte att ta fram en långsiktig plan gällande hur Storfors näringslivsklimat ska kunna förbättras. Storfors kommun klättrade 34 placeringar i Svenskt Näringslivs rankinglista mellan 2015 och 2016, från 242:a till 208:e plats.

Genomförda aktiviteter

Löpande arbete med att skapa företagsetableringar sker kontinuerligt. Process pågår med fyra etableringsprojekt, där samtliga projekt "lever" och kan resultera i nya arbetstillfällen.

Region Värmland har delfinansierat Business Värmland, (BV). Representant från BV har som uppdrag att jobba med nyetablering av företag. Storfors har besökts för inventering av lediga lokaler som sedan kan marknadsföras på exempelvis den norska marknaden. Genom Business Värmland jobbas det nu med fyra olika etableringsprojekt.

Ny entreprenör till hotell och camping i Lungsund blev klar i början av året.

Storfors kommun var värd för årets näringslivsdag i östra Värmland. Tillställningen ägde rum på Lundsbergs skola tillsammans med cirka 180 deltagare. I november arrangerade kommunen i samverkan med det lokala näringslivet en näringslivsdag med syfte att börja diskussionen om hur företagsklimatet ska kunna bli bättre. Ett program togs fram – Bättre näringslivsklimat Storfors 2020 och det har antagits i det lokala Företagarrådet och KSLU. Programmet skall upp

till beslut i kommunfullmäktige under mars 2017. I samarbete med Handelskammaren genomfördes en företagsträff med ca 30 deltagare.

Ansökan om byggnadslov för informationsmast till norra industriområdet har gjorts, men ansökan har fått avslag. Utredning pågår kring placeringen och ersättning av befintlig skylt.

Flera nyhetsbrev skickas ut till Storforsföretagen där vi bland annat informerar om olika aktiviteter i syfte att stärka vårt lokala företagsklimat och förbättra dialogen mellan näringslivet och kommunen. I samverkan med representant från Arbetsförmedlingen, vår lokala Arbetsmarknadsenhet/Jobbcentrum har det genomförts flera företagsbesök i syfte att skapa förutsättningar för arbetssökande att hitta "sitt" företag.

Nya företag med rådgivning

Nyföretagarcentrum Storfors har i samarbete med kommunen haft nio förstabesökare med sammanlagt 20 rådgivningar fördelade på sju män och två kvinnor. 29 nya företag har startat under 2016.

Kompetensråd & Företagarråd

Under året har Kompetensrådet med representanter från Arbetsförmedlingen, kommunen och företagarna i Storfors haft dialog. Fortsättningsvis skall Kompetensrådet träffas gemensamt med Filipstad och Kristinehamns kommuner.

Fyra träffar har ägt rum med Företagsrådet sedan hösten 2015. Vidare har deltagare från rådet genomfört en studieresa till Sunne kommun för information om hur deras arbete med näringslivet fungerar. Företagarrådet har även aktivt deltagit och varit remissinstans i framtagandet av vår nya näringslivsplan.

Skola - Näringsliv

Aktiviteter inom detta område har varit begränsade där enstaka företag besökt skolan för att presentera sin verksamhet och yrkesprofession. Medel har avsatts till Ung Företagsamhet Värmland som skall bidra med möjligheter för våra elever som går i gymnasiet att prova på företagande.

Turism

Storfors kommun är medlem i Värmlands Bergslags Turism Ekonomisk förening där vårt lokala turistkontor administrerar arbetet. Turistkontoret deltar också i arbetsgruppen inom sexkommunsamarbetet, samt inom Visit Värmland Ekonomisk förening i länssamarbetet. Ett nytt nätverk med 17 aktörer från Nässundet, Lundsberg till Asphyttan har bildats under året.

Projekt

LONA-projekt 2016-2017 (Lokalt naturvårdsprojekt). Förstudie för utveckling av Brattforsheden med angränsande vandringsleder. Vårt fokus i detta projekt är Lungälvsleden mellan Bjurbäckens slussar till Lungälvsravinerens Naturreservat. Filipstads kommun är projektägare. Under våren påbörjades arbetet med att ta ett helhetsgrepp över vår turistiska infrastruktur, såsom vandringsleder, lägerplatser, bryggor och sjösättningsplatser utmed Bergslagskanalen. Arbetet fortskrider under 2017. En LONA-ansökan är i slutet av året inlämnad till Länsstyrelsen, med planer om förlängning av Järnleden från Hytte till Bjurbäckens slussar.

Hotell och Camping Lungsund

Kommunen förvärvade anläggningen i april 2015 genom sitt bolag, Storfors Mark- och Industrifastigheter AB. Femårskontrakt har skrivits med nuvarande entreprenörer, vilka har gett anläggningen namnet Hotell & Camping Storlungen.

Marknadsföring av reseanledningar och information till besökare

Deltagande i Tågkampanj Hit o Dit. Annons i tågtidningen, banners på tågen samt redaktionellt material. Foliering under en tid på Nettbussarna, Oslo-Stockholm, med budskapet Visit Värmlands Bergslag. Informationsplats Nässundet. Storfors sommartidning som är ett specialnummer av kommundidningen I frêske lufta. Öppen Turistbyrå i kommunhuset samordnades under sommaren. Utplacerad turistinformation på lokala COOP och ICA. Fortsatt arbete med Storfors del i Turid, Visit Värmlands Turistdatabas. Produktion av ny 4-färgsfolder på svenska/engelska, Sjönära sommar i Storfors där 17 aktörer utefter Bergslagskanalen med omnejd presenterades.

Flera av marknadsaktiviteterna har genomförts i samverkan med kommunerna i föreningen Värmlands Bergslag turism Ek för.

Arbetsmarknad

Under våren har Arbetsförmedlingen i Värmland intervjuat drygt 600 arbetsgivare i samtliga branscher runt om i länet. Resultatet är en prognos över förväntad sysselsättning och arbetslöshet, bedömning av branscher, brist- och överskottsyrken och de utmaningar som finns på Värmlands läns arbetsmarknad.

Flertalet företag i Storfors påpekar svårigheter att rekrytera kompetens. Trots att det finns personer som står till arbetsmarknadens förfogande är det i flera fall svårt att matcha personer till rätt arbete på grund av avsaknad av adekvat utbildning, rätt erfarenheter och kompetens.

Växande efterfrågan på arbetskraft med eftergymnasial utbildning

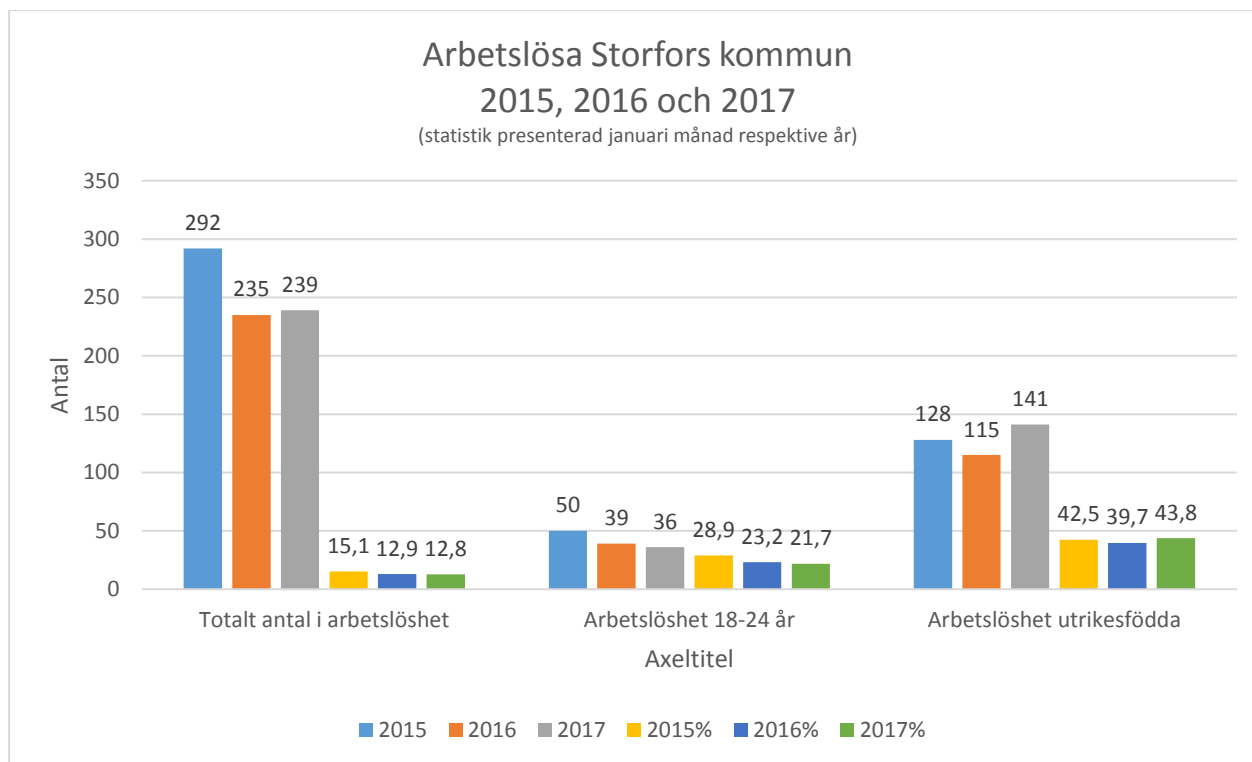
En nationell studie visar att efterfrågan på arbetskraft med eftergymnasial utbildning beräknas öka inom samtliga yrkesområden fram till år 2035. Trots detta beräknas det totalt sett bli ett överskott på eftergymnasialt utbildade då tillgången ökar mer än efterfrågan. Överskottet gäller

främst personer utan en fullständig högskoleutbildning. Efterfrågan på arbetskraft med gymnasial utbildning ökar också under prognosperioden medan tillgången däremot minskar. Detta leder till en växande brist på gymnasialt utbildade, vilket enbart gäller personer med yrkesförberedande utbildningar.

Störst brist på utbildade år 2035

Arbetslösheten i Storfors ligger kvar på ungefär samma siffror som 2016. Januari 2017 uppgick den totala siffran till 12,8 procent, vilket är minskning med 0,10 procent mot tidigare år och omfattar 239 personer. Av dessa är 21,7 procent arbetslösa ungdomar, 18-24 år, och 36 i antal. Denna siffra har minskat med 1,5 procent mot tidigare år. Andelen utrikesfödda som står till arbetsmarknadens förfogande är 43,8 procent och 141 i antal. Denna siffra har ökat med 4,1 procent. *Källa: Arbetsförmedlingen*

Information

Kommuntidningen I Frêske lufta

Under året har informationsavdelningen producerat sju nummer av tidningen I frêske lufta, som skickas till alla hushåll och företag i Storfors. Sommarnumret fungerar också som turistbroschyr med korta engelska översättningar och sprids i högre upplaga till turistbyråer och olika platser där turister rör sig. 2016 skickades på försök cirka 2 500 extratidningar till sommarstugeägare samt villaägare i några områden i Storfors kranskommuner. Tidningens tryck och distribution finansieras helt av annonsintäkter samt genom intäkter av ett samarbete med Storfors församling. Kommunen producerar och distribuerar kyrkans tidning Kanalen som en bilaga. Under året har tidningen haft 17 fasta annonsörer i varje nummer, samt ytterligare ett antal som annonserat i enstaka nummer.

Under 2016 har tidningen lyft fram de publika verksamheterna Seniorernas Hus, Kulturhuset/Folketshuset och biblioteket på fasta platser i varje nummer. Program för skollov och kalendarium har också haft fasta avdelningar. I övrigt har vi publicerat 46 artiklar om företag och företagande, 24 artiklar om föreningar, 59 artiklar om kommunal verksamhet, 16 artiklar om organisationer/landsting, 4 artiklar allmänt om Storfors samt 8 artiklar som rör enskilda personer. Dessutom ett antal kortare notiser, nyfödda i Storfors och liknande. Tidningen publiceras även digitalt och i genomsnitt lästes varje webbnr av 643 personer.

Hemsida & intranät

Under året har 249 nyhetsartiklar publicerats på webben. Statistiken för hemsidan visar att den har haft 56 009 användare under året. Antalet tillfällen som besökarna surfat in på Storfors hemsida är 142 696 gånger. Under dessa gånger är de unika sidvisningarna 292 334.

Under året har 212 evenemang publicerats på evenemangsportalen Visit Värmland – som strömmar över till hemsidans kalendarium. Under året har 63 artiklar publicerats på intranätet under ”nyheter”.

Sociala medier

Storfors kommun använder i första hand Facebook och Twitter. Sista december hade kommunen 1 877 gillare på Facebook och 552 följare på Twitter. Under 2016 gjordes 635 inlägg från kommunen på Facebook och varje inlägg visades för i genomsnitt 2469 personer. Det var nästan 1 000 fler visningar per inlägg än året innan. Varje inlägg har i genomsnitt haft 98 reaktioner, delningar eller kommentarer, vilket kan jämföras med 64 året innan. 168 besökare har gjort egna inlägg/skickat meddelande och fått svar från administratörerna.

Information till nyinflyttade

Information och välkomstpaket till nyinflyttade i Storfors har skickats i genomsnitt en gång i månaden. Under 2016 gällde detta cirka 200 hushåll. Informationsavdelningen samordnar rabatterbjudanden/presentkort/gåvor från lokala företag till de nyinflyttade. Under 2016 deltog 24 lokala företag med olika rabatter.

Informationsmaterial och skyltning

Ett projekt för att samla lokala aktörer längs Bergslagskanalen – Från Nässundet till Asphyttan genomfördes tillsammans med turismansvarig. En folder (på svenska/engelska) togs fram i samarbete med 17 lokala aktörer. Informationsavdelningen har också producerat material som affischer, annonser, skyltar, rollups, foldrar, mässkärm, profilprodukter, prospekt till näringslivssatsningar, visitkort och bilder i olika sammanhang.

Infartsskyltar med en fast del samt en mindre LED display för text, upphandlades till tre infarter under 2016. Under året köptes även 47 fasadskyltar in, avsedda att märka upp kommunens fastigheter.

Material till media

Under året har informationsavdelningen samarbetat tätt med olika gratistidningar där material från Storfors kommun fått stor spridning. Det gäller Tågtidningen Hit & Dit (6 nummer/år), Mäklarnytt och Kristinehamnsaktuellt, sommartidningen Turist i Värmland och en specialtryckt husbilstidning. Avdelningen har även kontinuerligt försett regional media med artiklar och bilder för att sprida de goda exemplen från Storfors. Förutom de texter som skickats direkt till gratistidningarna har 102 pressmeddelanden med text & bild skickats till samtlig regional media.

Under året har den grafiska profilen fastställts och mallar för foldrar/affischer har tagits fram.

Evenemang & Aktiviteter

Storfors större evenemang har varit Bygdedagarna i Bjurtjärn, Storforsmarken, Nationaldagsfirande, Centrumfesten, Kulturveckan och Kanaldagen vid Bjurbäckens slussar. Därutöver genomfördes en mängd andra evenemang och aktiviteter vid våra bygdegårdar, i

kyrkor, inom föreningslivet och i Kulturhuset/Folkets Hus vilka alla är viktiga inslag för boende och besökare i området.

Centrumfesten

Under året arrangerades Centrumfesten för femte gången i ordningen i samarbete mellan informationsavdelningen, Näringslivsenheten och Kulturverksamheten. Ett evenemang där ortens handlare, övriga företagare och föreningar får chans att visa upp sig en vanlig vardagskväll i början av december. Alla lokaler i centrala samhället är öppna, och det pågår en rad olika aktiviteter. På torget finns brasa och matförsäljning. Arrangemanget har vuxit och blivit mycket populärt. Drygt 45 företagare visade upp sig i centrum, endera i butikerna eller som utställare på matorget alternativt i Kulturhuset/Folketshus. Ett 15-tal myndigheter, föreningar och organisationer och kommunen fanns på plats, exempelvis Polisen, Röda Korset, vårdcentralen, Kvinnojouren, Storfors motorklubb, Storfors församling och Nyföretagarcentrum.

Folkhälsa

Folkhälsa handlar inte enbart om den enskilde individens hälsa utan det är hela befolkningens hälsa. I grunden handlar det om att skapa förutsättningar och möjligheter för en god folkhälsa, att ge gynnsamma förutsättningar och undanröja risker. Detta kan göras på många olika sätt; genom att skapa tobaksfria miljöer, säkra barnens väg till skolan genom cykelvägar, ge möjlighet till fysisk aktivitet, möjlighet till påverkan genom exempelvis dialogmöten, attraktivt boende och mycket mer.

Folkhälsoarbetet handlar också om att engagera hela befolkningen att vara med och påverka sin livsmiljö. Att ta tillvara det friska och att arbeta förebyggande för att förhindra att människor blir sjuka. Det pågår ett lokalt fortsatt arbete med Folkhälsoplanens tre fokusområden med mätbara mål, vilka ska prioriteras under 2015-2018. Arbetet med Folkhälsorådet fortgår och rådet sammanträder sex gånger per år.

Folkhälsoarbete – mätbara mål 2015-2018**Fokusområde Hälsa**

Mål: Målsättningen är att genom goda matvanor och ökad fysisk aktivitet främja en positiv hälsoutveckling bland barn och unga i Storfors kommun.

Resultatmål

Andelen överviktiga barn ska minska med 15 procent mellan år 2015 och 2018.
Utgångsvärdet baseras på statistik från år 2015, från databasen Elsa.

Statistik från databasen ELSA:

Läsår 2014/2015

Totalt sett gällande övervikt inklusive fetma:

Förskoleklass: 30 procent (genomsnitt i Värmland 21 procent)

Årskurs 4: 34 procent (genomsnitt i Värmland 24 procent)

Årskurs 7: 45 procent (genomsnitt i Värmland 25 procent)

Läsår 2015/2016

Totalt sett gällande övervikt inklusive fetma:

Förskoleklass: 48 procent (genomsnitt i Värmland 19 procent)

Årskurs 4: 36 procent (genomsnitt i Värmland 26 procent)

Årskurs 7: 33 procent (genomsnitt i Värmland 23 procent)

Resultat fokusområde hälsa

En arbetsgrupp som kallas Obesitasgruppen har bildats. I gruppen finns representanter från skola, barnavårdscentralen och kommunen. Gruppen träffas regelbundet. I uppstarten gjordes en nulägesbild av överviktsproblematiken bland barn och unga i Storfors kommun. Storfors kommun har en utbredd problematik med barnfetma. I vissa klasser kan man mäta att över 40 procent av eleverna är överviktiga. Arbetet med att nå folkhälsomålet startade med en föreläsning som riktade sig till barn och unga samt deras föräldrar. Föreläsare var Kalle Zackari. Föreläsningen lockade ca 250 personer. Ett försök gjordes att arrangera morgongympa en dag per vecka på Vargbroskolan, men intresset var väldigt svagt trots olika insatser. Istället föreslogs träning för tjejer efter skoltid vilket har lockat 15-20 deltagare per tillfälle.

Fokusområde Goda uppväxtvillkor

Mål: Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och doping samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande.

Resultatmål

Antalet blivande och nyblivna föräldrar ska minska användandet eller avstå helt från tobak.

Arbetsätt och metod

Landstinget erbjuder gratis tobaksavvänjning. Kommunen ska bedriva informationskampanjer vid uppmärksamhetsdagar t.ex. under Hälsoveckan. Samverkansgrupp bildas mellan kommun och Landsting gällande tobaksfrågor. Familjecentralen har en viktig roll.

Resultat fokusområde Goda uppväxtvillkor

En föreläsning planerades med Motiverande intervjuteknik för tobaksavvänjning riktad till personal som arbetar med barn och unga. Intresset kring deltagande har varit svagt och föreläsningen fick ställas in.

Fokusområde Trygghet

Mål: Utveckla attraktiva och trygga utomhusmiljöer samt verka för ett långsiktigt skadeförebyggande område.

Resultatmål

Kommunens cykel-, gångbanor och övriga kommunala serviceinrättningar ska vara tillgängliga och säkerställda för alla invånare.

Arbetsätt och metod

Inventera cykelbanor, gångbanor och övriga kommunala serviceinrättningar. Bilda en arbetsgrupp som arbetar med frågor som handikappanpassning, belysning, skyltning och tillgänglighet. Öka dialogen med kommunens frivilligorganisationer.

Resultat fokusområde Trygghet

En inventering samt medföljande åtgärdsplan har utförts under våren 2016 på uppdrag av driftschefen. Fortsatt dialog med tekniska enheten om huruvida vi ska gå vidare med åtgärdsplanen.

Hälsoveckan 2016

Under oktober månad arrangerades Hälsoveckan för sjunde året i rad.

Årets tema var ***Goda matvanor och ett liv i rörelse.***

Under veckan genomfördes följande aktiviteter;

- En dag för äldres säkerhet med bland annat föreläsning och tipspromenad, i samarbete med Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap, MSB.
- Föreläsning för både skolelever och allmänhet med kändislöparen Maraton-Emma som gjort en uppmärksammad viktresa. Föreläsningarna arrangerades i samarbete med Reumatikerförbundet.
- Öppet Hus på Hälsans Hus med tema ”myter och fakta om socker”.
- En föreläsning om ADHD och psykisk ohälsa med poeten Ismail Ataria.
- Besök på det nystartade gymmet, Gymfabriken, för elever på Vargbroskolan.
- Uteaktivitetsdag med vegetarisk lunchservering av mat lagad utomhus för alla elever på Kroppaskolan och Vargbroskolan.
- Välgörenhetsloppet ”Mental Health Run” som arrangerades av en enskild person i samarbete med Röda Korset. Det är ett lopp med syfte att öka öppenhet och kunskap om ämnet psykisk ohälsa och det arrangerades på fyra platser; Stockholm, Göteborg, Malmö och Storfors!
- Invigning av Fritidsbanken där man kan låna olika typer av idrottsprylar gratis.
- Idrotts gala i Kulturhuset med Tina Thörner som gav en inspirerande föreläsning för föreningslivet. Idrotts galan arrangerades i samverkan mellan enheterna Kultur & Fritid, Folkhälsa, Friskvården i Värmland samt enheten Kost och Städ.

Samhällsplanering

Storfors kommun ska planera för ett samhälle med mångfald och lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Planering i Storfors kommun ska ske i samverkan mellan kommunen, invånare, företag, föreningar samt övriga berörda. Ledord för planering i Storfors kommun är:

- attraktivt boende med vatten, sol och natur
- effektiva kommunikationer

- regionförstoring
- förtätning och koncentrerings av befintlig bebyggelse, speciellt inom tätorterna.

Ledorden bidrar till ökad livskraft, resurshushållning samt ett långsiktigt hållbart samhälle. Storfors kommun ska planera för ett multifunktionellt samhälle där bostäder, verksamheter och service är integrerat. Bebyggelsen, både bostäder och verksamheter, ska skapa underlag för service”.

Planarbeten

Koltorp 1:18

Arbetet med detaljplaneändring för trafiklösning och nytt särskilt äldreboende i Koltorp har skett fortlöpande under året enligt gällande tidplan. Alla till planprocessen tillhörande och erforderliga faser (enligt standardförfarande PBL 2010:900) har genomförts, utan särskild erinran från någon berörd sakägare.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Kommunen har påbörjat sitt arbete med att ta fram en så kallad LIS-plan, ett tillägg till översiktsplanen för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

Bakgrunden till uppdraget har varit att utifrån översiktsplanens viljeinriktning och intention ta fram lämpliga områden för landsbygdsutveckling. Detta för att främja en fortsatt hållbar utveckling för kommunen såväl ekonomiskt som socialt och ekologiskt.

Inom dessa strandskyddade områden är det möjligt för markägare och andra intressenter att pröva vidare utveckling av verksamheter, bostadsbebyggelse m.m.

Strandskydd och LIS

Inom ett strandskyddsområde är det normalt förbjudet att vidta åtgärder som att exempelvis anlägga, gräva eller bygga något. Det generella skyddet är 100 meter från strandkanten, både på land och i vattenområdet, och kan utökas vid behov.

Strandskyddet ska långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till vatten för friluftsliv samt säkerställa goda livsvillkor för växt och djurliv. Fri passage i strandzonen ska alltid finnas, både i enskilda dispenser och där strandskyddet upphävs. Den fria passagen kan variera i bredd men ska anpassas till landskapet, friluftslivet samt växt- och djurlivet. Skälen för att kunna medge dispens från strandskyddet har preciserats i Miljöbalken i sju särskilda skäl. Det sjunde skälet utgör LIS-områden som kommunen kan peka ut för att främja utvecklingen av landsbygden.

LIS-områden redovisas i en översiktlig utbredning, som måste utredas vidare genom detaljplan och bygglov. Kommunen kan genom planbestämmelse i detaljplan upphäva strandskyddet om särskilda skäl finns. Om prövning sker genom bygglov görs även en dispensprövning för avsteg från strandskyddet.

Syfte – en levande landsbygd

Syftet med en LIS-plan är att bidra till en hållbar och långsiktig landsbygdsutveckling. En levande landsbygd är avhängig många faktorer och LIS utgör enbart en liten del, som dock i många fall kan vara väldigt avgörande för ett samhälles identitet och möjligheter.

Visionen om en levande landsbygd och hur de strandnära områdena ska nyttjas, bygger på analyser av dagsläget och vilka förutsättningar som finns för utveckling.

Genom att värna om och utgå från landsbygdens särdrag och attraktivitetsvärden och ta vara på unika företeelser och lägen, kulturmiljö, befintligt näringsliv, turism med mera kan det öppnas möjligheter till potentiella utvecklingsbranscher och inflyttning.

Det finns en stor potential för turism kopplat till de starka natur-, kultur- och friluftsvärden som finns inom kommunen. I första hand är det viktigt att satsa på åretruntboende i samhällena.

Metod och urval

I den översiktsplan som finns framtagen, översiktsplan 2013, finns en strategisk vision för bebyggelse. ”För bebyggelsens utveckling föreslår planförslaget fyra primära utvecklingsområden som bygger på de styrkor och utvecklingsmöjligheter som redan finns i kommunen. Genom att använda befintliga kommunikationer och teknisk försörjning samt stärka underlag för service och verksamheter utnyttjas befintliga resurser. Detta bidrar även till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.”

I översiktsplanen finns även utvecklingsområden utpekade, som bedömdes ha goda förutsättningar för attraktivt boende.

Med utgångspunkt från den övergripande visionen för bebyggelse samt de utpekade områdena har utvecklingsområden i strandnära läge utretts, ytterligare områden har även kommit fram genom samråd.

Fältbesök och en översiktlig bedömning har skett av alla områden och detta har mynnat ut i ett antal områden som ligger i linje med kommunens intentioner.

Bredband

I Storfors kommun har två projekt beviljats bidrag från Landsbygdsprogrammet för utbyggnad av fiber. För Bjurtjärns fiber, som drivs av en fiberförening, har byggnationen påbörjats och kommer att byggas klart under 2017. I detta område kommer även de kommunala enheterna Bjurtjärns skola och förskolan Änglagård att anslutas.

Andra projektet är området öster och söder om Storfors tätort. Försäljning har genomförts och projektet kommer att påbörjas under 2017. För resterande områden kommer bidrag att sökas från Regionala strukturfonden och Landsbygdsprogrammet under första kvartalet 2017.

Telia undersöker intresset för fiberanslutning i centrala Storfors.

Resecentrum

Under året har arbete pågått, i samråd med en rad olika aktörer, att planera inför kommande års byggnation av nytt resecenter. Storfors Resecenter kommer att anläggas vid samma plats som idag, intill Stationshuset. Dialog har förts med Trafikverket gällande upprustning av Stationshuset. Ett löfte finns att viss renovering skall påbörjas våren/sommaren 2017. Dialog har även pågått med en entreprenör som visat stort intresse i att etablera verksamhet i Stationshuset med tillhörande väntsal och lagerlokal.

Storfors kommun i samverkan

Inom sin kommungräns har kommunen suverän beslutanderätt i de angelägenheter som är kommunens och inte ankommer på annan. Det kallas den ”kommunala kompetensen”. Det finns dock behov av att samverka mellan olika kommunala verksamheter i olika kommuner. Denna samverkan är rikligt förekommande och sker i olika former. Skälen för samverkan varierar oftast med syfte att skapa mervärden inom områdena; ekonomi, kompetensförsörjning och minskad sårbarhet. Slutet av 2016 presenterades en inventering av kommunal samverkan i kommuner och landsting i Värmland. Rapporten togs fram med uppdrag från Region Värmland.

Värmlandstrafik

Region Värmland äger Värmlandstrafik och är regional kollektivtrafikmyndighet i Värmland. Regionfullmäktige är det högsta organet och beslutar om principiellt viktiga frågor.

Värmlandstrafik organiserar kollektivtrafiken i Värmlands län. Tillsammans med olika samarbetspartners levereras persontrafik med tåg, buss och specialfordon i linjetrafik, anropsstyrd trafik och servicetrafik.

Ansvar för kollektivtrafiken i Värmland regleras i ett avtal mellan Region Värmland, länets 16 kommuner och Landstinget i Värmland. I avtalet delegeras det praktiska arbetet med kollektivtrafiken till Värmlandstrafik och Karlstads kommun.

Regionalt trafikförsörjningsprogram

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet är Region Värmlands långsiktiga strategiska dokument för kollektivtrafik i länet. Programmet ger en bild av hur kollektivtrafiken är tänkt att utvecklas. Utifrån programmet formuleras sedan detaljerade planer för utvecklingen. Det är styrande för Värmlandstrafik.

Pendling till jobb och skola

Region Värmland har gett Värmlandstrafik i uppgift att i första hand satsa på pendling till jobb och skola. Det är ett skäl till att trafiken går tätare på vardagar än på helger.

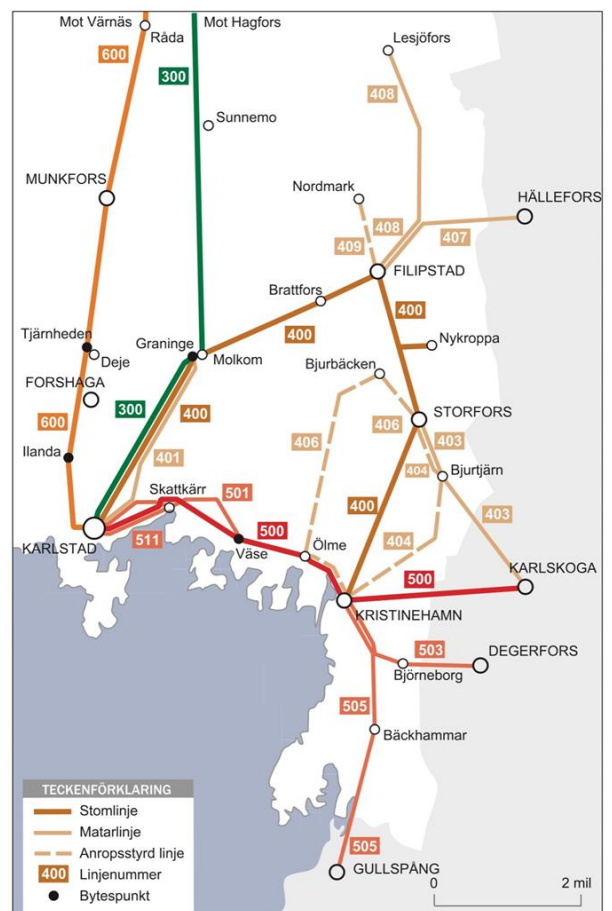
Varje månad deltar vi i den branschgemensamma intervjuundersökningen Kollektivtrafikbarometern. I fjol visade den att 76 procent av resenärerna i länet är nöjda med kollektivtrafiken. Värmland brukar hamna på första plats i landet.

Betalar halva biljetten själv

Ägaren (Region Värmland) betalar, via kommuner och landsting i länet, omkring halva verksamheten och resenärerna den andra halvan. 2014 betalade varje värmlänning 1 267 kronor till Värmlandstrafik via skatten.

Renhållningsbolaget i Mellansverige AB

Renhållningsbolaget i Mellansverige AB sköter avfallshämtningen i Karlskoga och Storfors kommuner sedan 1 juni 2015. Bolaget är samägt mellan Karlskoga energi och miljö och Storfors kommun. Avfallshämtningen sker i egen regi. Bolaget samlar in avfall hos

privatpersoner, företag och övriga verksamheter och kör sedan allt hushållsavfall till kraftvärmeverket i Karlskoga för förbränning och matavfall till biogasanläggningen för biogasproduktion.

Under 2016 infördes separering av hushållsavfallet där matavfallet separeras från de brännbara avfallet och blir till biogas. Varje villahushåll har nu två kärl, ett grönt och ett brunt kärl och sopbilen som tömmer kärnen har två fack och tömmer därmed kärnen samtidigt i samma bil.

Renhållningstaxan är antagen av Storfors kommunfullmäktige och gäller från 2016-04-01.

Under 2016 infördes separering av hushållsavfallet och alla hushåll fick nya kärl.

Stiftelsen Björkåsen

Hyresförhandlingarna för verksamhetsåret 2016 resulterade i en hyreshöjning för lägenheter med 0,6 procent gällande från och med 1 april 2016. Hyran för lokaler lämnades oförändrad jämfört med föregående år. Uthyrningsgraden har varit relativt konstant under de senaste åren och låg även under 2016 på 92-93 procent.

I början av 2015 införskaffades en fastighet, Kavaljeren, för att hyra ut till kommunen som ett nytt HVB-hem för ensamkommande barn. Under början av 2016 renoverades yttertaket på denna byggnad. Under våren 2016 byggdes lägenheter med gemensamhetslokaler om på Stationsgatan 62 B till ytterligare ett HVB-hem.

Årets löpande underhåll har även under 2016 framför allt varit inre underhåll i lägenheter. Ventilationsanläggningar på förskolorna Viken och Lillåsen har byggts om för att uppfylla gällande myndighetskrav. Tvättstugan i Strandområdet har totalrenoverats under året och PCB-sanering har genomförts i området Parken. Renovering av vatten- och avlopps-anläggningar i området Björkåsen har påbörjats.

En inventering av hela beståndet och byggnadernas underhållsbehov genomfördes i februari 2016. Stora underhållsbehov finns noterade och vissa är av mer akut karaktär. En fortsatt planering med prioritering av de olika underhållsbehoven kommer att ske under 2017.

Storfors Mark och Industrifastigheter AB

Bolaget äger sedan 2015 fastigheten där det bedrivs hotell- och campingverksamhet i Lungsund. Anläggningen har delvis renoverats under året. Exempelvis har det fristående servicehuset delvis rotrenoverats. Hotell- och campinganläggningen stod utan arrendator under första kvartalet men drivs sedan våren 2016 av en ny arrendator.

Kommungemensamma nämnder

En gemensam nämnd kan bildas för flera kommuner tillsammans. Nämnden ligger i en värdkommun och ingår i dess organisation. Ingen ny juridisk person bildas. Efter överenskommelse utser deltagande kommuner ledamöter till nämnden. Modell för finansiering av verksamheten bestäms i nämnden.

Nämnden har ett reglemente som anger befogenheterna.

Syftet med att skapa gemensamma nämnder är att gemensamt nyttja resurser för att få en organisation som långsiktigt klarar av såväl ökad ärendetillströmning som skärpta lagkrav. Strävan är att långsiktigt kunna upprätthålla nödvändig kontinuitet, kompetens, kvalitet, rättssäkerhet och uppnå kostnadseffektivitet.

Storfors kommun har politisk representation i fem olika samverkansnämnder.

- Myndighetsnämnden
- Östra Värmlands Överförmyndarnämnden
- Administrativa nämnden (LÖV)
- Drift och servicenämnden
- Hjälpmedelsnämnden

Myndighetsnämnden

Från och med 1 januari 2015 ingår Storfors kommun i gemensam nämnd, Myndighetsnämnden, med Karlskoga kommun. Myndighetsnämnden ska följa utvecklingen inom kommunen i följande områden; miljö- och hälsoskyddshänsenande, plan- och bygglagen, trafik, tobak och alkohol, livsmedel, bostadsanpassning och receptfria läkemedel.

Även om myndighetsnämnden har sitt säte i Karlskoga så genomför personal löpande besök i Storfors och åker ut om invånare så önskar. Särskilt gäller det när invånare önskar kontakt med bygglovshandläggare och på plats vill visa och diskutera en idé eller upplägg.

Första kontakten går via ett servicecenter som i sin tur lotsar kunden till rätt person, beroende på fråga. Rutiner kring samarbetet mellan kommunerna förbättras löpande och utvecklingen i Storfors har varit mycket positiv.

Nämnden bjuder löpande in till samverkansmöten och som i vissa fall förläggs i Storfors kommun.

Statistik

Lov och anmälan:	60 stycken
Strandskydd – bygga eller ändra:	6 stycken
Tillsynsärenden utifrån klagomål eller att det inom handläggning för lov upptäckts olovligt byggande:	11 stycken

Östra Värmlands Överförmyndarnämnd

Från och med 1 januari 2011 finns en gemensam överförmyndarnämnd, Östra Värmlands överförmyndarnämnd, för Kristinehamn, Degerfors, Filipstad, Karlskoga och Storfors kommuner. Nämndens kansli är placerat i Kristinehamn. Den gemensamma överförmyndarnämnden ska i första hand ha tillsynen över personer som är ställföreträdare till underåriga eller hjälpbehövande personer. Där handlar det om att nämnden ska se till att personernas rättigheter, ekonomi och liknande förvaltas på rätt sätt. Överförmyndarnämnden medverkar till att det finns god man, förvaltare eller förordnad förmyndare för den som har behov av detta. Nämnden hanterar även frågor för ensamkommande asylsökande barn och ungdomar. Överförmyndarnämnden svarar för att överförmyndarverksamheten i kommunerna bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt de övriga författningarna, som reglerar frågorna knutna till verksamheten.

Administrativa nämnden

Den 1 september 2012 bildades den gemensamma Administrativa nämnden. I nämnden ingår Filipstad, Karlskoga, Kristinehamn och Storfors. Nämnden är placerad i Kristinehamn och dess nuvarande verksamhet är löneadministration.

Lönecentrum östra Värmland ska administrera löner för de kommuner som ingår den gemensamma nämnden samt för deras kommunala bolag och Bergslagens räddningstjänst. Förutom löner utbetalas ersättningar till kontaktfamiljer och arvoden till förtroendevalda.

Drift och servicenämnden

Från och med 1 januari 2010 ingår samtliga Värmlandskommuner i en gemensam drifts- och servicenämnd, som är en del av Karlstads kommuns organisation.

Värmlands läns gemensamma drifts- och servicenämnd ska skapa nya möjligheter för allomfattande samordning i länet. Kommunerna samarbetar främst inom IT-området, men även andra områden kan bli aktuella i framtiden.

Hjälpmedelsnämnden

Från och med 2004 samverkar landstinget och kommunerna i Värmland i en gemensam nämnd, Hjälpmedelsnämnden i Värmland. Nämnden ansvarar för att hjälpmedelsförsörjningen i Värmland ska ske på lika villkor oavsett var du bor i länet. Hjälpmedelsnämnden ansvarar dock inte för syn-, hörsel-, ortopedtekniska- och barnhjälpmedel.

Kommunalförbund

Ett kommunalförbund har till stor del samma organisatoriska uppbyggnad som en kommun och övertar uppgifterna från sina medlemmar och blir huvudman för verksamheten med egen budget och räkenskaper. När ett kommunalförbund är bildat har det självbestämmande inom ramen för förbundsordningen och kommunallagen. Ett kommunalförbund är en egen juridisk person. Förbundet bildas av flera kommuner och/eller landsting. Det styrs av en direktion (styrelse) eller ett fullmäktige. Styrelsen leder arbetet. Ledamöterna är indirekt valda.

Storfors kommun är medlemmar i fyra olika kommunalförbund

- Värmlands läns vårdförbund
- Värmlands läns kalkningsförbund
- Region Värmland
- Bergslagens Räddningstjänst

Värmlands läns vårdförbund

Värmlands läns vårdförbund är ett kommunalförbund med direction enligt kommunallagen och har sitt säte i Karlstad. Samtliga kommuner i Värmlands län är medlemmar i vårdförbundet.

Värmlands läns vårdförbund har uppdraget att inom Värmlands län vara huvudman för vissa hem för vård eller boende. Därvid ska förbundet, på uppdrag av hemkommunen, ombesörja vården enligt de bestämmelser som anges i bland annat Socialtjänstlagen (SOL) och Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU).

Värmlands läns kalkningsförbund

Värmlands Läns Kalkningsförbund (även kallat VLK eller Kalkningsförbundet) bildades 2001 som ett samordningsförbund för att administrera kalkningen inom idag 12 kommuner.

Förbundet är ett kommunalt förbund och har för verksamheten en direction som består av en ledamot från varje kommun. Verksamheten bedrivs i ett nära samarbete med Länsstyrelsen i Värmland då detta är en nationell verksamhet. Kalkningen genomförs i syfte att uppnå levande sjöar och vattendrag.

Under 2016 kalkades följande sjöar i Storfors kommun; Norra Kvarntjärnen, Långtjärnen, Mörttjärnen, Stora Hättsjön, Holmsjön, Abborrtjärnen 2, Långsjön, Åsjön, Stora Gryttingen, Lilla Gryttingen och Fristjärnen. Mängden kalk som sprids är årligen ca 115-120 ton. 85 % av kostnaderna för kalkning finansieras genom stadsbidrag.

Region Värmland

Region Värmland är en organisation som länets 16 kommuner och Landstinget i Värmland tillsammans har bildat för att ansvara för regional utveckling, tillväxtfrågor, kultur, folkbildning och kollektivtrafik i Värmland. Organisationen bildades år 2001 som ett kommunalförbund.

Exempel på ansvar är infrastrukturplanering som rör järnväg, väg, sjöfart och flyg. Andra områden är ansvar för fem folkhögskolor, Värmlandsarkiv, Mediecenter och Kulturcentrum, som jobbar med dans, film, slöjd, biblioteksutveckling, kultur i skolan och Ung kultur möts (UKM).

Från och med 2012 är Region Värmland dessutom regional kollektivtrafikmyndighet för Värmlands län. Region Värmland ska skapa förutsättningar för tillväxt i Värmland. En tillväxt som är ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar.

Regionen bjöd under året in kommunchefer, kommunstyrelsens ordförande och oppositionsråd i samtliga kommuner för att diskutera och informera om övergripande frågor som skall lyfta Värmland.

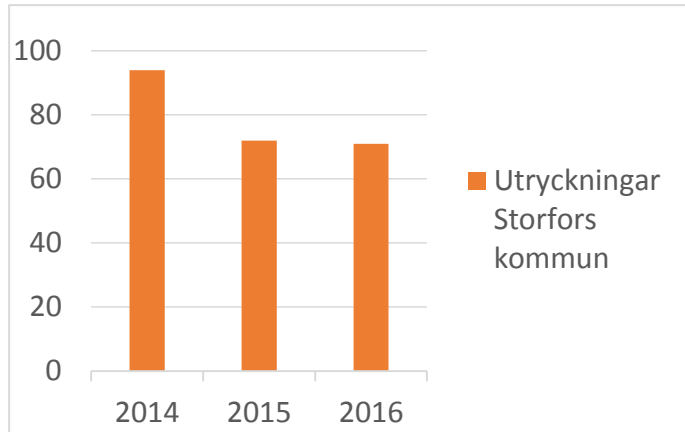
Bergslagens Räddningstjänst, BRT

1997 bildade kommunerna Storfors, Degerfors, Filipstad, Hällefors, Karlskoga och Kristinehamn ett gemensamt kommunalförbund, Bergslagens Räddningstjänst. I området finns åtta brandstationer som är bemannade med hel-, deltidsbrandmän och brandmän i jour. Förbundets totala budget, inkluderat årliga investeringar, uppgår till 92 mkr.

Av de larm som Storfors brandkår rycker ut på, totalt 71 stycken 2016, är de flesta larmen, cirka 32 procent, i väntan på ambulans (IVPA).

Under året antog directionen ett nytt handlingsprogram som löper över perioden 2017-2019. Karlskoga brandstation invigde ett nytt övningshus och där brandmän inom hela BRT kan genomföra olika övningar. Under året besökte kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen, tillsammans med representant från BRT, samtliga stationer.

Cirka 5 procent av de totala kostnaderna inom Bergslagens Räddningstjänst belastar Storfors kommun.

Stationen i Storfors är bemannad av cirka 22 deltidbrandmän och vid varje utryckning består insatsstyrkan av fyra brandmän och en styrkeledare. Vid larm skall styrkan befinna sig på stationen inom 5 minuter.

Samverkansorgan där Storfors kommun är medlem

- SKL
- SmåKom
- Kommuninvest
- Gullspångsälvens Vattenvårdsförbund
- Visit Värmland
- Värmlands Bergslag Turism ekonomisk förening
- Intresseföreningen Bergslaget
- Föreningen Filipstads Bergslagskanal

Samverkan med avtal

- Miljösamverkan i Värmland
- Avtalssamverkan upphandling Karlskoga kommun
- Energirådgivning
- Nödvattenresurs i Värmland
- Barnahus (socialtjänst)
- Socialjour via Karlstad
- Nattsjuksköterska via Filipstad
- Säkerhetssamordning tillsammans med Filipstads kommun
- Budget- och skuldsanering via Filipstads kommun
- Familjerådgivning via Kristinehamns kommun
- FINSAM
- Kvinnojouren
- Pensionsrådgivning via Karlskoga kommun
- Storfors församling (kyrkan)
- Systemansvar för regional samverkan för intagning till gymnasieskolan.
- Nya perspektiv via Landstinget Värmlands samtliga 16 kommuner

Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys (SKLs cirkulär 16:65)

Konjunkturen och skatteunderlaget bromsar in

Den svenska ekonomin fortsätter att utvecklas starkt också nästa år. I år beräknas BNP, kalenderkorrigerat, öka med 3,2 procent och nästa år med 2,8 procent. Drivande bakom tillväxten är kraftigt ökade investeringar och en snabbt växande offentlig konsumtion i kölvattnet av fjolårets stora antal asylsökande. Exporten och hushållens konsumtionsutgifter ökar i år relativt måttligt, men förväntas öka i snabbare takt nästa år. År 2017 kan beskrivas som ett högkonjunkturår för svensk ekonomis del.

En fortsatt stark tillväxt i efterfrågan och produktion innebär att läget på arbetsmarknaden förbättras ytterligare. Antalet arbetade timmar i den svenska ekonomin beräknas 2017 öka med 1,3 procent vilket kan jämföras med en ökning med 1,8 procent i år. Den positiva utvecklingen innebär att arbetslösheten gradvis minskar ner mot 6 procent. Trots det förbättrade läget på arbetsmarknaden beräknas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad med en ökning av genomsnittlig timlön med 2,8 procent.

Ett ökat resursutnyttjande, bättre fart på privat konsumtion, högre råvarupriser och en försvagad krona innebär att prisökningstakten gradvis stiger under året. Efterhand når ökningen av konsumentpriserna mätta som KPIF, dvs. KPI exklusive hushållens räntekostnader, över 2 procent. Mot denna bakgrund är vår bedömning att Riksbanken under hösten höjer styrräntan. Den stramare penningpolitiken får till följd att kronan stärks och då framförallt mot euron.

Utvecklingen åren 2018–2020 är ingen prognos utan i stället en framskrivning gjord på basis av några på förhand uppställda antaganden. Styrande i detta upplägg är att svensk ekonomi på sikt återgår till konjunkturell balans. Det innebär en mer normal men väsentligt långsammare utveckling av produktion och sysselsättning än tidigare då den svenska ekonomin gått från låg- till högkonjunktur. Åren 2018–2020 understiger BNP-tillväxten 2 procent samtidigt som ökningen i sysselsättningen är starkt begränsad.

Nyckeltal svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BNP*	3,8	3,2	2,8	1,9	1,6	1,7
Sysselsättning, timmar*	1,0	1,8	1,3	0,3	0,0	0,2
Relativ arbetslöshet, nivå	7,4	6,9	6,3	6,6	6,7	6,7
Timlön, nationalräkenskaperna	3,2	2,3	3,0	3,1	3,4	3,4
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,5	2,6	2,8	3,1	3,4	3,4
Konsumentpris, KPIF-KS	0,6	1,2	1,8	1,9	2,0	2,0
Konsumentpris, KPI	0,0	1,0	1,9	3,0	2,6	2,7
Realt skatteunderlag	2,0	2,2	1,8	0,8	0,5	0,7

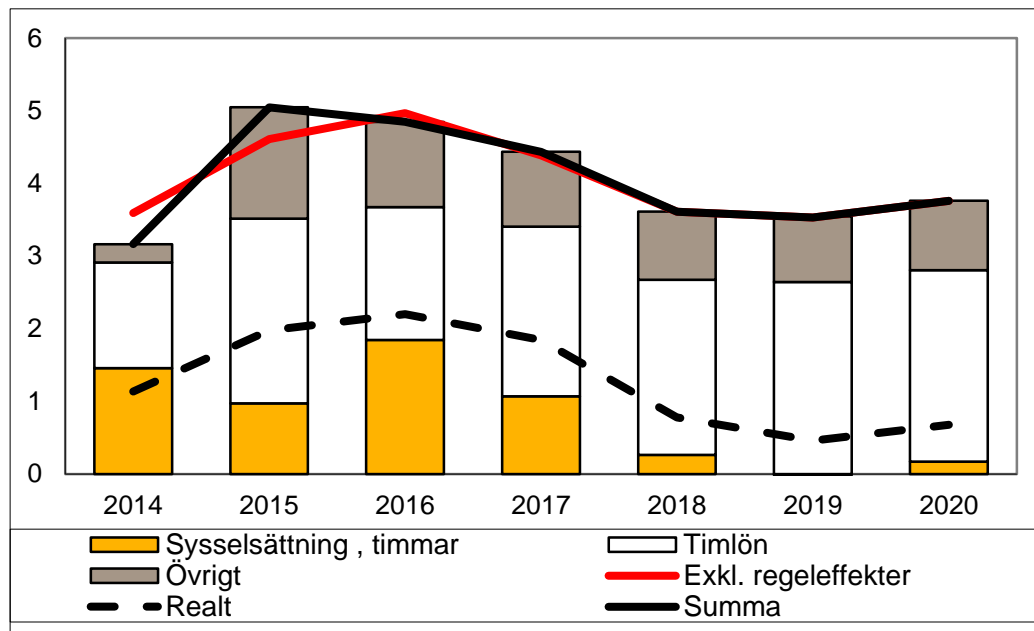
*Kalenderkorrigerad utveckling.

Återhämtningen i svensk ekonomi, med en relativt stark utveckling av sysselsättningen, har inneburit en gynnsam utveckling av kommunernas och landstingens skatteunderlag. I reala termer beräknas skatteunderlaget öka med i genomsnitt 2 procent åren 2015–2017 vilket är ungefär det dubbla mot normalt. I och med att den svenska ekonomin efter 2017 förutsätts återgå till konjunkturell balans och därmed utvecklas i ett lugnare tempo blir skatteunderlagets utveckling åren 2018–2020 betydligt svagare. Det blir då betydligt svårare för kommunsektorn

att få intäkter och kostnader att gå ihop. Reala ökningar i skatteunderlaget på ½–1 procent ska klara demografiska krav som årligen växer med 1½ procent.

Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Procent respektive procentenheter

Källa: Skatteverket och SKL.

Skatteunderlagsprognosen för åren 2016–2020 är baserad på den samhällsekonomiska bild som sammanfattas här ovan och presenteras mer utförligt i *MakroNytt*, 2/2016. Den starka skatteunderlagstillväxten 2015 och 2016 beror framförallt på att den pågående konjunkturuppgången har medfört stark ökning av arbetade timmar båda åren. I år förstärks skatteunderlaget också av en relativt stor ökning av pensionsinkomsterna till följd av kraftigt positiv balansering av inkomstanknutna pensioner.

Nästa år prognostiserar SKL avtagande skatteunderlagstillväxt. De beror främst på att arbetade timmar inte väntas utvecklas fullt lika starkt som i år. Även utbetalningarna av en del sociala ersättningar, främst sjukpenning och arbetsmarknadsersättningar, bidrar mindre till skatteunderlagets ökning. Detta motverkas delvis av att det stramare arbetsmarknadsläget leder till att löneökningarna blir större.

Kalkylen för åren därefter bygger på förutsättningen att ekonomin närmar sig balans. Det betyder att skatteunderlagstillväxten hålls tillbaka av svagare sysselsättningsökning och grundavdrag som ökar i högre takt än för tillfället.

Även i reala termer (efter avdrag för prisökningar) kulminerar skatteunderlagstillväxten i år och ligger kvar på en hög nivå 2017.

Ekonomiskt resultat och analys

Resultatet för 2016 är återigen positivt för Storfors kommun, dock inte lika bra som budgeten och den senaste prognosen förutspådde. De stora anledningarna till ett lägre överskott är framför allt ökade kostnader inom Individ- och familjeomsorgen. Flera placeringar kunde inte avslutas som planerats, kostnaderna för energiförbrukningen blev inte lika låga som verksamheten räknat med och dessutom blev pensionskostnaderna högre än förväntat. Överskottet från Integrationsenheten med ensamkommande barn blev inte heller lika hög som budgeterats/prognostiserats.

Det finns stora skillnader gällande utfallet för en del av kommunens enheter gentemot budgeten som beror på att kostnaderna är redovisade på respektive huvudverksamhet medan budget/prognosen till vissa delar ligger på andra enheter. Exempelvis gäller detta utvecklingsmiljonen inom kommunledningen. I budget/prognoser har en del av de extra resurser som kommunen fick med anledning av den relativt stora andelen nysvenska elever i skolan, lagts som ett *generellt* statsbidrag. Inför bokslutet har den delen av bidraget fått klassats om till ett *riktat* statsbidrag inom skolan vilket har förbättrat skolans utfall med 2,4 miljoner kronor.

Positivt är att behovet av hemtjänst, och därmed även kostnaderna, minskat under året till följd av att behovet minskat med 30 procent sedan hösten 2014.

För att möta kommande kostnader för integration samt för att kunna täcka ett eventuellt underskott gällande kommunens kostnader för ensamkommande barn, har det även 2016 satts av pengar för ändamålet. Vid årsskiftet 2016/2017 finns nu 7,9 miljoner kronor avsatta. Kommunens framtida åtagande i form av hyresavtal med Stiftelsen Björkåsen är 10,5 miljoner kronor fram till och med år 2021.

Kommuntotal Budget	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Verksamhet				
Politisk verksamhet	- 3 457	- 3 248	- 2 941	516
Kommunledning	- 16 547	- 16 153	- 14 366	2 181
Stab	- 13 363	- 13 344	- 13 242	121
Teknisk Drift	- 23 478	- 23 541	- 25 268	- 1 790
VA-verksamheten	- 795	- 278	566	1 361
Kultur o Fritid	- 6 388	- 6 786	- 6 557	- 169
Kost o Städ	- 9 534	- 9 719	- 9 547	- 13
Förskola	- 15 431	- 13 851	- 14 500	931
Skola	- 63 107	- 62 391	- 59 702	3 405
IFO & Arbetsmarknad	- 20 566	- 22 388	- 23 389	- 2 823
Integration o EKB	15 687	13 848	11 849	- 3 838
LSS	- 16 583	- 16 588	- 15 403	1 180
Hemtjänst	- 21 805	- 19 218	- 18 988	2 817
SäBo	- 26 481	- 27 966	- 28 191	- 1 710
Hemsjukvård	- 11 148	- 11 617	- 11 894	- 746
Verksamhet myndighetsnämnden	- 1 576	- 1 544	- 1 489	87
Kommunomsersättning	1 560	1 800	1 991	431
Korrigerig arbetsgivaravgifter	100	1 300	787	687
Summa netto	- 232 913	- 231 684	- 230 285	2 628
Pensioner	- 5 000	- 5 000	- 4 945	55
Pensioner, löneskatt	- 1 200	- 1 200	- 1 443	- 243
Pensioner från Ansvarsförbindelse	- 6 200	- 6 200	- 6 387	- 187
Verksamhet netto	- 239 113	- 237 884	- 236 672	2 441
	Cirkulär 15:44	Cirkulär 16:51		
Allmän kommunalskatt	170 530	170 530	170 530	0
Slutavräkning	- 339	- 1 002	- 658	- 319
Inkomstutjämn.bidrag	46 695	46 695	46 695	0
Strukturbidrag			-	-
Reglering	- 138	- 138	- 138	0
Kostnadsutjämn.bidrag	8 235	8 235	8 235	0
Fastighetsavgift	7 102	7 110	7 119	17
Extra bidrag flyktigsituationen	10 753	10 753	7 932	- 2 821
Avgift till LSS utjämn.	- 2 394	- 2 394	- 2 396	- 2
Summa skatteintäkter	240 444	239 789	237 320	- 3 124
Finansiella intäkter	1 197	1 340	1 464	267
Finansiella kostnader	- 765	- 680	- 566	199
Summa finansnetto	432	660	899	467
Totalt inkl VA	1 763	2 565	1 546	- 217
Kommuntotal exkl VA	2 559	2 843	980	- 1 578

Finansiella mål

När det gäller den ekonomiska ambitionen att kommunens ekonomi skall vara i balans har kommunfullmäktige formulerat mål med hjälp av nyckeltal. Dessa mål är av största betydelse för en balanserad ekonomisk utveckling.

För att kunna hålla en jämn verksamhetsnivå, krävs att en god och stabil ekonomi över tiden uppnås. För att kunna ge verksamheterna bra ekonomiska förutsättningar, har ekonomiska mål för Storfors kommun formulerats. Dessa uttrycks i nedan redovisade nyckeltal som Storfors kommun anser återspegla god ekonomisk hushållning.

För att nå en god ekonomisk hushållning har kommunen definierat mål både för hållbar ekonomisk tillväxt (finansiellt perspektiv) och för effektivt resursnyttjande (verksamhet). Kommunen har uppnått god ekonomisk hushållning när de finansiella målen, efter bedömning av resultatet, har nåtts samt även nått flertalet av de verksamhetsmässiga målen.

* *Det genomsnittliga årliga resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag skall uppgå till 2 procent, +/- 1 procent under perioden 2015 till 2018.*

Under 2016 var resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag 0,47 procent vilket innebär att delmålet inte uppnås under 2016.

* *Soliditeten, exklusive pensionsskuld, skall år 2020 vara minst lika högt som år 2010.*

Soliditeten är 25 procent vilket är lägre än den var 2010, vilket innebär att målet inte kommer att nås. En av anledningarna till en lägre soliditet är en större balansomslutning på grund av den stora eftersläpningen i ersättningarna från Migrationsverket.

* *Likviditeten skall hållas på lägsta rimliga nivå (8 mkr). Inlösen av pensionsskuld skall prioriteras före överskott, om investeringarna kan finansieras med likvida medel.*

I slutet av 2016 var likviditeten -6,8 mkr vilket gör att målet inte nås under 2016, också det beroende på de stora eftersläpningarna gällande ersättningar från Migrationsverket.

* *Den totala investeringsnivån under perioden 2015 till 2018 skall vara högst 30 miljoner på fyra år.*

Under 2016 investerades 10,8 mkr vilket ligger inom periodens plan vilket torde innebära att målet om 30 mkr under mandatperioden kan nås.

God ekonomisk hushållning

Utifrån ett verksamhetsperspektiv innebär en god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Det skall finnas ett klart samband mellan de resurser vi använder, de prestationer som genomförs och de resultat som uppnås. Detta fordrar en planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt bra uppföljning.

Kommunallagen kräver att kommunernas ekonomi måste vara i balans. Grundtanken kring god ekonomisk hushållning är att dagens kommunmedborgare skall finansiera sin egen kommunala välfärd och inte förbruka vad tidigare generationer tjänat ihop, annars skjuts betalningen upp till framtida generationer.

God ekonomisk hushållning förutsätter därför ett överskott över tiden. Ett skäl är att investeringsnivån oftast är högre än de avskrivningar på investeringar som årligen belastar

resultatet, således krävs ett överskott för att undvika ökad upplåning. Ett annat motiv till att överskottet krävs är att de pensionsrättigheter som anställda tjänat in före 1998 inte är finansierade. Ett tredje motiv är att det bör finnas en buffert för att kunna möta oförutsedda händelser.

Såväl verksamhetsmål som finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning skall finnas i budgeten. Förvaltningsberättelsen skall innehålla en utvärdering av om målen uppnåtts. Det är viktigt att Storfors kommun kontinuerligt utvecklar de verksamhetsmässiga och de finansiella målen genom att målen definieras, framtida målsättningsnivåer på kort och lång sikt upprättas och att det sker en förklaring till varför målet kopplas till god ekonomisk hushållning.

För att uppnå en god ekonomisk hushållning behövs dock ett betydligt bättre resultat än balans mellan intäkter och kostnader. Resultatet bör som nämnts ovan också täcka pensionsåtaganden, vara en buffert för oförutsedda kostnader samt täcka investeringar utöver det utrymme som avskrivningar ger.

Redovisningen av verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning redovisas under respektive enhet där det varit möjligt. Arbetet med mål och måluppfyllelse är fortfarande i sin linda och behöver utvecklas under 2017 och framåt för att kunna ge en rättvisande bild av hur målen för Storfors kommun uppfylls.

Balanskravet

Det finns ingen tidigare balanskravs förlust som ska återställas 2016 utan alla tidigare års balanskravs förluster är reglerade sedan tidigare.

Balanskravsresultat Storfors kommun (tkr)	2016
Resultat före justeringar	1 546
VA verksamhet	- 566
Jämförelsestörande poster	-
Justerat resultat	980

Pensioner

Under 2016 har en årskull blivande pensionärer lösts in med tidigare avsatta medel samt att kommunen kunnat nyttja de överskottsmedel som fanns hos KPA vilket gjorde att vi hade ytterligare 945 000 kronor att använda till inlösen.

Ansvarsförbindelsen gällande pensioner före 1998 uppgick vid åretsslut till 110 miljoner kronor inklusive löneskatt vilket är en minskning med drygt 6 miljoner kronor sedan 2015.

Skatter och generella statsbidrag

Storfors kommun fick sammanlagt 237 320 tusen kronor i skatter och generella statsbidrag. Jämfört med budgeten så skiljer det sig då de 2,4 miljoner kronorna kommunen fick för att vi haft förhållandevis många nysvenska elever inom skolan inte skulle redovisas som ett generellt statsbidrag utan som ett riktat statsbidrag.

Rekommendation nr 4.2 från Rådet för kommunal redovisning (RKR) reglerar hur kommunalskattens slutavräkning ska periodiseras. Det är SKL:s decemberprognos som ska användas vid bedömningen av 2016 års slutavräkning.

Följande kommunalskatteintäkter ska resultatredovisas för år 2016.

1. De preliminära månatliga skattebetalningarna under året.
2. En prognos över slutavräkningen för år 2016 (avräkningen för år 2016 regleras likvidmässigt i januari år 2018). Den prognos som ska användas enligt rekommendation nr 4.2 är den prognos som SKL fastställt för detta ändamål, den 21 december 2016. Denna prognos innebär att slutavräkningen blir – 206 kronor per invånare den 1.11.2015.
3. I bokslut för 2015 bokfördes, enligt RKR nr 4:2, en prognos för slutavräkningen för år 2015 som uppgick till +43 kronor per invånare per den 1.11.2014. Det slutgiltiga taxeringsutfallet för år 2015 är nu känt och slutavräkningen uppgår till +85 kr per invånare. Mellanskillnaden mellan prognos och utfall, +42 kronor per invånare per 1.11.2014, ska resultatredovisas i bokslut 2016.

”Flyktingpengar 2015/2016”

Storfors kommun fick i december 2015 två stora generella statsbidrag på grund av den extrema flyktingsituation som rått i Sverige den senaste tiden. Storfors fick 9 miljoner kronor i det allmänna stödet samt 2,4 miljoner kronor extra då kommunen haft förhållandevis många med utländsk bakgrund i skolan. Av dessa pengar nyttjades 0,7 miljoner kronor under 2015 och resterande belopp överfördes till 2016. Kommunfullmäktige beslutade under tidig vår om en fördelning av medlen där huvudinriktningen var att pengarna skulle nyttjas antingen till sådant som gör att framtida kostnader minska eller där satsningen var av engångskaraktär och gav ett mervärde till allmänheten, personalen eller våra kunder i kommunens verksamheter.

Nedan redovisas hur pengarna har använts under året.

Utemiljön mellan Vargbroskolan och Kroppaskolan har fått en rejäl upprustning.

Extra statsbidrag 2016	Beslutad budget	Utfall 2016-12-31
IT relaterade satsningar	2 455 000	2 457 782
Byte av verksamhetssystem inom Äldreomsorgen, IFO och LSS till Pulsen Combine	2 000 000	2 005 872
Ipad till alla förskoleavdelningar	40 000	47 773
IPADS till KS politiker	100 000	94 637
Utveckling av W3D3 integrering till IPAD, utveckling av mallar mm	75 000	
W3D3 E-learning digital utbildningslösning för alla moduler vi har	40 000	
Smartboards, grundskolan	200 000	190 000
Schema/närvarosystem Komvux gymnasium, extra anslag		119 500
Arbetsmiljöfrämjande åtgärder personal och kunder	1 160 000	1 967 578
Uppfresning av lokaler. (Kontor i kommunhuset. Personalutrymmen i övriga lokaler)	300 000	290 246
Belysning på kontor i kommunhuset inkl extra anslag	30 000	73 588
Arbetskläder, hemtjänst, sjuksköterskor, fritids, förskolan, rehab, daglig verksamhet. Inkl extra anslag	200 000	257 912
Skötbord Lillåsen avd 2	10 000	9 189
Ombyggnation IFO		664 534
Arbetsvärdering,	60 000	49 446
Möbler till förskolor. (Bord och stolar) inkl extra anslag	60 000	215 722
Nya möbler Vargbroskolans matsal.	300 000	211 941
Möbler till klassrum Bjurtjämskola	200 000	194 999
Upprustning verksamhetslokaler	3 347 500	3 430 230
<i>Bjurtjärs skola</i>		
* Upprustning av Bjurtjämskola inkl ventilation	600 000	475 691
* Ljudabsorbenter Bjurtjämskola skola	50 000	23 590
<i>Vargbroskolan/Kroppaskolan</i>		
* Utemiljön mellan skoloma	600 000	624 653
* Sporthallsgolv, lösa lån till Idrottsalliansen	615 000	654 952
Byte värmesystem kommunförrådet	125 000	120 000
<i>Upprustning Kultur Huset/Folkets Hus</i>		
* Uppfräschning biblioteket	215 000	233 671
* Toaletter kulturhuset	340 000	419 448
* Byta heltäckningsmattor mot linoliummattor Kulturhuset	700 000	468 027
* FH parkeringen	200 000	
<i>Övrigt</i>		
Nya kylar, Spis köket, Gryta 100L inkl tillbehör, Kyls kåp, Granuldisk (grovdiskmaskin), Vargbroskolan	390 000	435 119
Extra anslag Vårdutrustning		68 760
Bidrag att söka från boverket för skollokaler (25% av kostnaden)	- 487 500	- 93 681
Offentliga miljöer	1 300 000	1 290 161
Vandringsleder, Bergslagskanalen, upprustning av rastplatser mm, Uppsnygning/städning av samhället och Kyrksten	1 200 000	1 140 402
Upprustning av befintliga lekplatser	100 000	149 759
Stöd till kommunala verksamheter	80 000	98 774
Ökat bokanslag	20 000	19 044
Husgeråd till SÄBO. (Porslin mm)	30 000	55 492
Redskap kognitiva (vård/rehab)	30 000	24 238
Satsning på Föreningsliv	350 000	500 000
Föreningscheckar	350 000	350 000
Stöd till b.l.a. Hembygdföreningar med egen fastighet		150 000
Övrigt	2 055 000	1 176 995
Fritidsaktiviteter under sommaren	50 000	
Infartsskyltar inkl extra anslag ledskytar	240 000	412 500
Profilprodukter	40 000	39 495
Omställningskostnad organisationsförändring SÄBO.	475 000	475 000
Skolskjutskostnader	250 000	250 000
KS oförutsett	1 000 000	
Totalsumma	10 747 500	10 921 519

Likviditet

Storfors kommun har inte en stor likviditet utan verksamhetskostnaderna och skatteintäkterna möter i stort sett varandra. De likvida medlen påverkas starkt av kommunens större engagemang med Migrationsverket, där kommunen får stora delar av medlen som återsöks i efterhand från Migrationsverket. Årets investeringar täcks dock av årets avskrivningar. Inga nya lån har behövts upptas utan de likvida medlen har räckt.

Soliditet

En tumregel som kommunen arbetar efter är att hålla en oförändrad soliditet, det vill säga att den finansiella balansen och den långsiktiga betalningsförmågan hålls i balans. Generellt gäller att ju högre soliditet en kommun har, desto bättre resultat krävs för att hålla en oförändrad soliditet.

Kommunens tidigare negativa resultat samt den tidigare ökningen av de långfristiga skulderna har bidragit till en för Storfors fortsatt sämre soliditet från 34 procent 2009 till 25 procent 2016.

Ränterisk och låneskuld

Finansnettot i kommunen är positivt, kommunen har även under 2016 kunnat dra nytta av det låga ränteläget som varit i Sverige de senaste åren. Låga räntor tillsammans med avkastning/återbäring från Kommuninvest och borgensavgift från Stiftelsen Björkåsen gör att kommunen får mer pengar än vi betalar i räntor.

Kommunen har även ett antal ansvarsförbindelser som kan innebära en låneskuld för kommunen.

Ansvarsförbindelser (Storfors kommun)	2016 tkr	2015 tkr	2014 tkr	2013 tkr	2012 tkr
Borgensåtagande					
Stiftelsen Björkåsen	84 975	85 475	83 350	83 350	85 130
Storfors Mark och Industrifastigheter	7 800	7 800	-	-	-
Föreningen Alkvetterns fritidsgård	85	94	130	166	203
Idrottsalliansen i Storfors	-	670	798	-	-
Egna hem	75	100	100	100	195
Summa borgensåtagande	92 935	94 139	84 379	83 616	85 527
Pensionsförpliktelser inkl. löneskatt	110 225	116 873	122 222	128 402	118 922

Investeringar

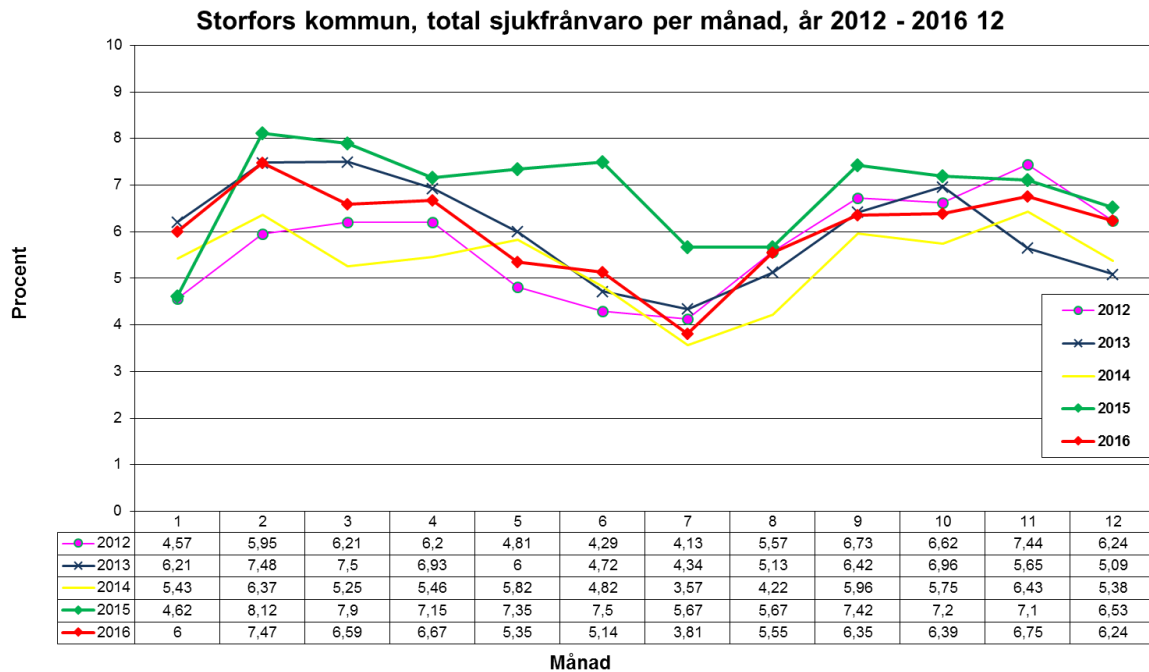
Investeringsbudgeten för 2016 bestod av två delar, en allmän del och en del för VA-verksamheten. Den totala investeringsvolymen låg på 13 835 tkr och utnyttjades till ca 80 procent. Kommunen har medvetet flyttat en del kostnader från investeringsprojekt till driften för att stå bättre rustade inför framtiden. När det gäller kostnaderna för det nya äldreboendet så kommer de inte att gå som en investering. De kostnaderna kommer istället att räknas av mot den ersättning kommunen kommer att få från Kooperativa hyresgästföreningen Trygga Hem i Storfors gällande markköp, planarbete och infrastrukturarbeten som sker i samband med byggandet.

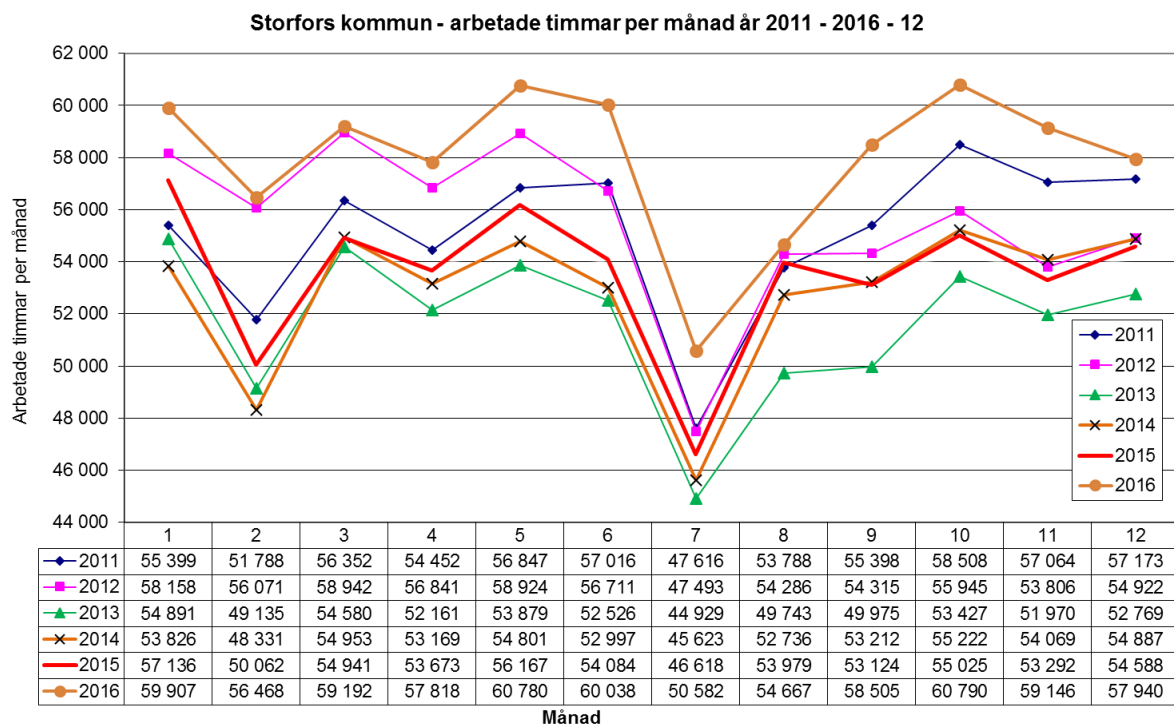
	BUDGET	REDOVISNING
Projekt		Jan 16 - Mån 13 16
TILLGÄNGL.HETSANPASSN.	100 000	80 000
VENTILATION DUCKBYTEN	0	37 000
PARKGATAN 14, NYTT TAK	700 000	660 000
RESECENTRUM	4 000 000	541 623
TOPPBELÄGGNINGAR	600 000	563 170
GENOMFART Rv 26	300 000	369 146
HJULLASTARE, REDSKAP	260 000	260 500
LASTBIL NY, SCANIA	2 300 000	2 278 182
INVENTAR/UTR HVN, INVBUDG	115 000	0
SÄRSK. BOENDE, HOTELLÅS	200 000	0
HAMMARG. KÖK, UGNAR	530 000	525 000
ARBETSMILJÖÅTGÄRDER, KS	100 000	0
Totaler	9 205 000	5 314 621
Projekt VA verksamheten		
VATTENVERK NYTT, PROJEKT.	350 000	626 200
RE-INVESTERING VA-LEDNING	1 000 000	1 366 711
SANER.PLAN AVLOPP 2014	1 500 000	520 077
VATTENLED.NÄT, AVST.VENT.	150 000	359 138
MARKBÄDD TÅBÄCKEN	750 000	1 228 507
MARKBÄDD MOSSERUD (VÄGEN)	750 000	231 481
RENAULT MASTER, RÖRBUSS	0	321 879
TEKNISK UTRUSTNING	50 000	78 855
STYRUTRUSTNING, VA/AVLOPP	80 000	0
Totaler VA	4 630 000	4 732 850
NYTT ÄLDREBOENDE	0	730 872
Totalt kommunen	13 835 000	10 778 342

Personal kommundotal 2016

Sjukfrånvaron för året visade en minskning med 1,0 procent jämfört med föregående år, från 7,0 procent 2015 till 6,0 procent 2016. Riksgenomsnittet, enligt SKL, landade på 7,2 %, vilket är en ökning med 0,2 %. Ett intensifierat arbete har genomförts under 2016 i samverkan med företagshälsovården vilket bedöms ha gett avsett resultat.

Arbetade timmar visar medarbetarnas närvarotid. Alla frånvaroorsaker såsom sjukdom, vård av barn, studieledighet och lunchrast är borttagna, samtidigt som övertid, fyllnadstid och vikarietimmor är adderade. Tid för timtidsvikariat utbetalas efterföljande månad men är i denna statistik rättad för att kunna ge en korrekt månadsstatistik. Detta ger sammantaget produktionsmättet *Arbetade timmar* per månad.

Det totala antalet arbetade timmar visar tydligt den ökning av personal kommunen haft på grund av den stora tillströmningen av nyanlända som kom till kommunen i slutet av 2015, totalt motsvarar det en ökning med 30 årsarbetare fördelat på framför allt skolan och våra HVB hem för ensamkommande barn. Diagrammet visar även tydligt att juli månad fortfarande är den stora semestermånaden och att vi i många av våra verksamheter inte tar in vikarier under ordinarie personals frånvaro.

Gällande kommande pensionsavgångar visar en sammanställning att 87 medarbetare kommer att uppnå pensionsåldern 65 år under den kommande 10-årsperioden. Ur rekryteringsperspektivet så tillkommer naturlig personalomsättning.

Könsfördelning, månadsanställda, antal anställningar per 2016-12-31

Enhet	Kvinnor	Män
Kommunledning	3	3
Enhetschefer	9	4
Fastighet Gata Park Vatten	0	16
Förskola	31	0
Hemsjukvård	18	0
Hemtjänst	39	1
IFO och arbetsmarknad	19	9
Integration och EKB	11	11
Kost och lokalvård	21	1
Kultur och fritid	6	1
LSS	20	3
Skola	70	22
Stab	11	5
Särskilt boende	55	0
	313	76

Barnbokslut 2016

I Storfors kommun arbetar alla utifrån konventionen om barns rättigheter.

Artikel 3 - Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet.

Detta kan ses i förskolan, skolan, i BUS (Barn och unga i Storfors) i Kulturverkstaden, i måltidsverksamheten samt i individ och familjeomsorgens (IFOs) arbete.

Artikel 12 – Barnet har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade.

Innan beslut fattas som rör barnet lyssnar beslutsfattaren på vad barnet har att säga. Det gäller i samtliga verksamheter.

I familjecentralen arbetar personal från förskolan, IFO och landstinget tillsammans för att hjälpa barn och föräldrar som behöver extra stöd. Där arbetar man också med tidiga insatser. Föräldrakurser och annat föräldrastöd erbjuds i familjecentralens arbete.

Eleverna på skolan har regelbundet elevråd, klassråd och matråd, där de har ett formellt inflytande över frågor som rör deras vardag i skolan.

När eleverna börjar i årskurs 7 åker de på en resa tillsammans för att stärka gemenskapen, öka förståelsen för alla människors lika värde och för varandras olikheter.

Eleverna i grundskolan arbetar med ett demokratiprojekt som avslutas med en resa till Polen i årskurs 9, detta för att öka förståelsen för demokratins betydelse.

Beslut som rör barn och unga tas upp i de så kallade BUS (Barn och unga i Storfors) råden som har till uppgift att ge barn och ungdomar inflytande över sin fritid. Barn och unga deltar i aktiviteter som ger en meningsfull sysselsättning, där de har ett stort inflytande på vilka aktiviteter som ska bedrivas, utan alkohol och droger.

Aktiviteter som planeras och utförs är oftast kostnadsfria för deltagarna. BUS- råden, som träffas regelbundet, leds av BUS ledare som arbetar med barn och ungdomarna både dagar, helger och kvällar.

Fritidsaktiviteter på fritidsgårdarna PAX och Vårt Hus i Kyrksten, drivs av Svenska kyrkan, IOGT-NTO och kommunen i samverkan.

Samarbete pågår mellan kommunens Individ- och familjeomsorg, Arbetsmarknadsavdelningen, Integrationsenheten, landstinget, polisen, IOGT-NTO, Röda korset och Storfors församling för att skapa en kommun för unga utan alkohol och droger.

Kommunens ANDT- (alkohol, narkotika, doping och tobak) grupp träffas regelbundet för att besluta om vilka konkreta åtgärder som ska vidtas inför storhelger, skolavslutningar och liknande tillfällen. Gruppen planerar det lokala förebyggande ANDT-arbetet.

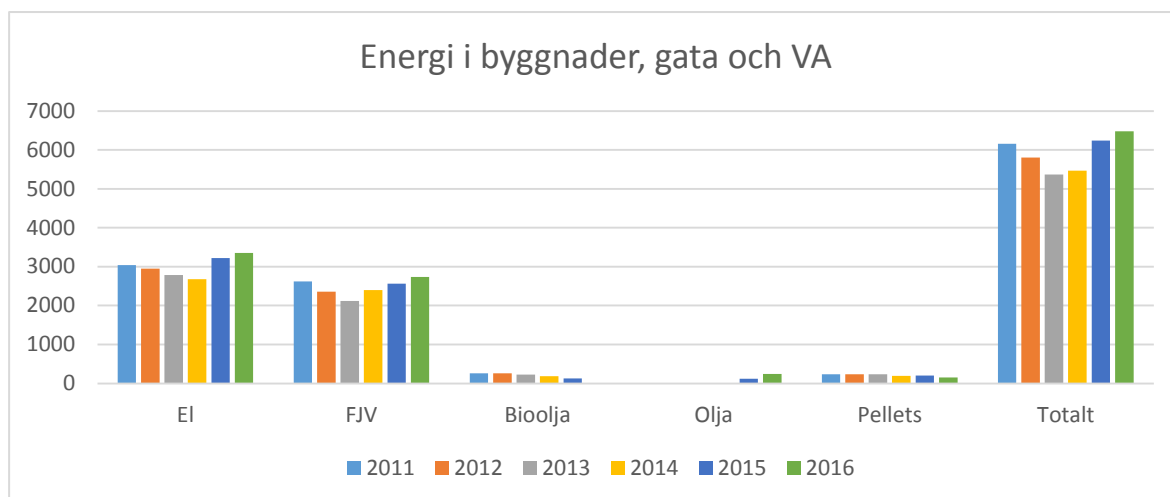
Miljöbokslut

Energi & klimat

2016 blev återigen ett rekordår sett till den globala medeltemperaturen. Även nationellt och regionalt blev 2016 ett varmt år. Enligt siffror från SMHI var medeltemperaturen 1,6 – 2 grader högre än de normalårsvärden som brukar användas som referens. Dock fortsatte energianvändningen att stiga, främst till följd av en ökad el- och fjärrvärmeanvändning. Dieselanvändningen minskade med ca 20 procent, men en ökad användning av fossil eldningsolja i Bjurtjärns skola gör att de klimatpåverkande utsläppen är relativt oförändrade.

Energianvändning i byggnader, gata och VA

Energianvändningen innefattar drift och uppvärmning av verksamhetslokaler såsom skola, förskola, omsorg och kontor. Det innefattar även drift av gatubelysning, avloppsreningsverk och vattenverk. Det kommunala bostadsbolaget, Stiftelsen Björkåsen, räknas inte in i statistiken.

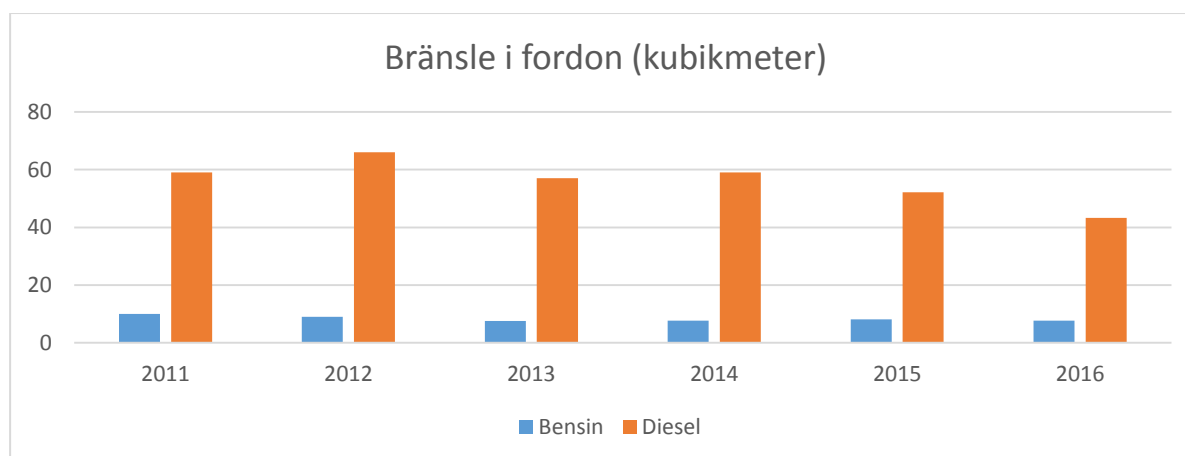

Energiförbrukningen är inte normalårskorrigerad. Det betyder att visad statistik inte tar hänsyn till huruvida åren har varit varma eller kalla. El- och fjärrvärmeanvändningen har under 2016 fortsatt att öka något i kommunens anläggningar. Användningen av bioolja har upphört helt till förmån för fossil eldningsolja. Pelletskonsumtionen är något minskande, men den totala energianvändningen fortsätter att stiga.

Storfors kommun äger tre solcellsanläggningar. Dessa finns placerade på Kommunhuset, Kulturhuset och Vargbroskolan. Den anläggning som är placerad på Kulturhusets tak var under 2016 ur drift till följd av en takrenovering. Dessa anläggningar är dimensionerade att tillsammans producera 45 MWh el under ett år.

Transporter

Energianvändningen inom transporter innefattar bränsleanvändningen till kommunens egen fordonsflotta, bestående av personbilar, lätta lastbilar och arbetsfordon. Kommunen har cirka 25 personbilar och lätta lastbilar som används inom olika verksamheter.

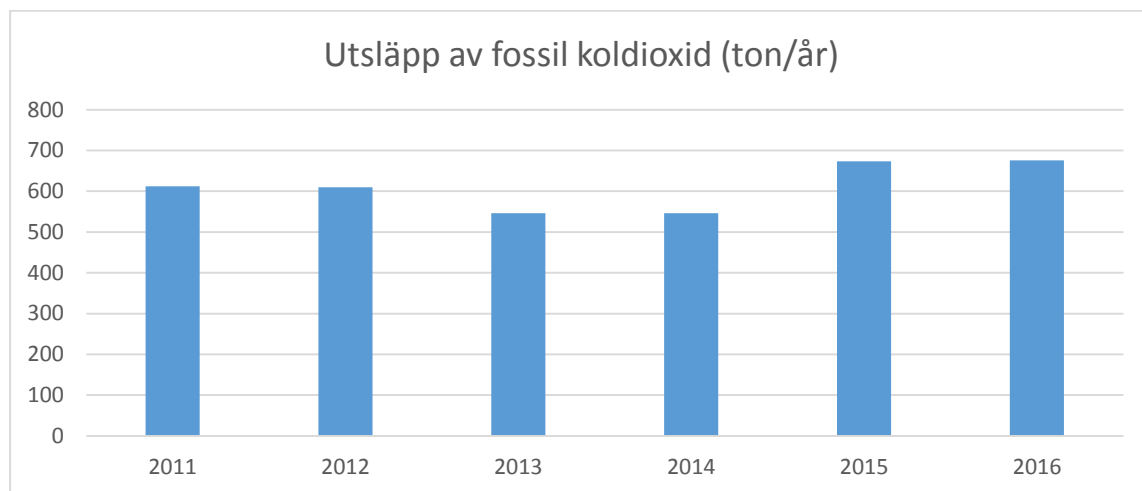

Kommunens användning av fordonsbränsle har fortsatt att minska jämfört med föregående år. Användningen av bensin är stabil mellan 8 och 10 m³ per år, men dieselanvändningen har minskat med 20 procent jämfört med 2015. Minskningen beror på effektivare bilar, litet behov av snöröjning samt färre resor för hemtjänstens personal.

Koldioxidutsläpp

Beroende på vilken energikälla som används frigörs olika mängd fossil koldioxid. Exempelvis frigörs mer fossil koldioxid per använd energienhet vid förbränning av eldningsolja än vid förbränning av pellets. Vid beräkning av el används data från nordisk elmix, vilket är allmänt vedertaget. För fjärrvärme används siffror från lokalt fjärrvärmebolag. Koldioxidutsläppen 2016 ligger i nivå med siffror från 2015. En minskad användning av diesel vägs upp av en ökad användning av eldningsolja.

Energi- och klimatrådgivning

Den kommunala energi- och klimatrådgivningen är en oberoende och kostnadsfri service för kommunens privatpersoner, organisationer och företag. Dessa målgrupper kan få hjälp med elavtal, minska sin energianvändning, söka bidrag, stöd vid byte av värmekälla, energikartläggningar etc.

Tjänsten delas med Filipstads kommun och finansieras av Energimyndigheten som även reglerar verksamhetens innehåll och målgrupper. Sedan september 2015 är den ordinarie rådgivaren ledig för studier på 50 procent vilket gör att rådgivaren i Kristinehamn även under 2016 har täckt upp resterande del för Filipstad och Storfors.

Genom att Filipstad och Storfors delar rådgivning blir dessa två kommuner ett gemensamt verksamhetsområde och de utåtriktade aktiviteter som anordnas riktas mot invånare i bägge kommunerna oavsett var de äger rum. Den stora satsningen under verksamhetsåret var en energimässa i oktober på Folkets hus i Filipstad där 15 utställare deltog. Temat var brett och utställarna representerade VVS, värmepumpar, pellets, solenergi, elnät/elhandel, ventilation, fönster och bygg. I samband med mässan arrangerades en paneldebatt med fokus på de ökade elnätspriserna, detta skedde tillsammans med Villaägarna

En årlig rapportering sker till Energimyndigheten som finansierar verksamheten. Sedan slutet av 2014 sker inrapporteringen i ett nytt stödsystem och baseras på andra parametrar än tidigare. Jämfört med den inrapportering som gjordes 2015 har antalet utåtriktade aktiviteter legat på en liknande nivå. Dock har inkomna rådgivningsärenden minskat med ca 10 procent. Detta är en

trend som syns i de flesta av landets kommuner och som kan ha sin grund att allmänheten i större utsträckning använder andra kanaler för att få information. Låga energipriser överlag tros också ge en minskad motivation till att investera i energibesparande åtgärder.

Verksamhetens löpande arbete består i att ge råd och stöd till privatpersoner, organisationer och företag som söker sig till energirådgivningen. Utöver detta sker regionala och lokala målgruppsinriktade aktiviteter. Utöver energimässan i Filipstad bestod lokala aktiviteter 2016 i följande; En mässmonter kvällstid på lokala livsmedelsbutiker för att marknadsföra verksamheten och skolprojekt med teoretiska och praktiska övningar för sjätteklassare.

Energitillsyn i enlighet med Miljöbalken hos några verksamheter tillsammans med personal från Karlskoga kommun. Medverkan på lokala mässor och marknader.

Regionala satsningarna under året har ägt rum i samarbete med Energikontoret Värmland och länets övriga energirådgivare. Energikontoret Värmland, som är en del av Region Värmland samordnar länets energirådgivare. De anordnar utbildningar, nätverksträffar och projektleder gemensamma regionala satsningar. Tyngdpunkten på regionala projekt har under året legat på EPBD 2, vilket är en förkortning för det engelska uttrycket "EU-direktivet om byggnaders energiprestanda" samt gemensamma mäss- och marknadsinsatser. Från och med 2016 har Energikontoret fått ett utökat inflytande i den regionala rådgivningen och har kommit att kallas Regional Utvecklingsledare, RUL. Detta innebär att Värmlands kommuner har en gemensam verksamhetsplan men med lokala detaljjusteringar.

Patientsäkerhet och kvalitetsarbete inom Särskilda boenden, Hemtjänst och Lagen om stöd och service(LSS)

Storfors kommun har som mål en hög patientsäkerhet där kunden kan känna sig trygg och säker i kontakten med hälso- och sjukvården. Vårdpersonalen arbetar ständigt för att minska vårdskador. Vårdgivaren ska underlätta för kund och närstående att delta i patientsäkerhetsarbetet genom att uppmuntra dem att inkomma med synpunkter.

Ansvar för patientsäkerheten är fördelat mellan kommunstyrelsen, verksamhetschef, medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), enhetschef samt hälso- och sjukvårdspersonal.

Patientsäkerhetsarbetet har bedrivits kontinuerligt på varje enhet. Avvikelser och risker finns med som en punkt på arbetsplatsträffar. Utbildning och handledning har delvis skett via statliga prestationsersättningar. Revidering av riktlinjer och rutiner har skett kontinuerligt både i samverkan mellan landsting och kommun, kommuner emellan och inom den egna kommunen. Uppföljning av verksamheten har skett genom egenkontroller, granskningar av verksamheten och jämförelser av tidigare års resultat.

Egenkontroller inom verksamheten har skett genom granskning av logghändelser, journalgranskning och olika jämförelser av verksamhetens tidigare resultat.

Samverkan för att förebygga vårdskador har skett internt via tvärprofessionella team som har deltagit på vårdtagarmöten samt externt via samverkansgrupper och avtal.

Riskanalys har bland annat gjorts vid införandet av ett nytt verksamhetssystem.

Informationssäkerhetsarbetet har bland annat bedrivits i form av revision av riktlinjer och rutiner.

Feldelning i dosett och kvarglömda doser är de vanligast förekommande avvikelserna. Falltillbud ligger fortfarande på en hög nivå. Ingen Lex Maria-anmälan har skickats till Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO).

Endast ett klagomål/synpunkter har inkommit och berör bristande information.

Samverkan med patienter och närstående har skett vid inskrivning i hemsjukvården. Blankett för klagomål och synpunkter överlämnas till vårdtagare och/eller närstående. Vid Lex Maria-ärende ges alltid möjlighet för vårdtagare och/eller närstående att lämna synpunkter.

Storfors kommun en hög kundkvalitet som mål. Kunden ska känna sig trygg och säker i kontakten med omsorgen och personalen arbetar för att minska avvikelser. Vårdgivaren ska underlätta för kund och närstående att delta i kvalitetsarbetet genom att uppmuntra dem att inkomma med synpunkter.

Ansvaret för kvaliteten är fördelat mellan kommunstyrelse, verksamhetschef, enhetschef samt omvårdnadspersonal.

Kvalitetsarbetet har bedrivits kontinuerligt på varje enhet. Detta har följts upp vid arbetsplatsträffar på varje enhet. Utbildning och handledning har skett under året. Revidering av riktlinjer och rutiner sker kontinuerligt. Uppföljning via egenkontroller sker genom granskningar av verksamheten och jämförelser av tidigare års resultat.

Egenkontroller har bland annat utförts inom områdena livsmedelshantering, vårdhygien och kontroll av genomförandeplaner.

En Lex Sarah-rapport har skickats till Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO). Ett fåtal klagomål har inkommit, däribland ett klagomål som berörde brister i information till närstående.

Samverkan med kunder och närstående samt legala företrädare har skett fortlöpande vid verkställighet av insatser. Information ges om det nationella kvalitetsregistret Senior Alert. Blankett för klagomål och synpunkter överlämnas till kund och/eller närstående. Vid Lex Sarah-ärende ges alltid möjlighet för kund och/eller närstående att lämna synpunkter.

Under hösten har ett nytt journalsystem, Pulsen Combine, införts och i samband med det har stora utbildningsinsatser gjorts bland personalen.

Aktiviteter med kund och anhöriga har utförts under året.

Enhetsövergripande arbeten under året

Nytt verksamhetssystem äldreomsorg, LSS och individ och familjeomsorgen -Pulsen Combine

Kommunen upphandlade tillsammans med Kristinehamns kommun ett nytt verksamhetssystem och arbetet påbörjades under andra halvåret 2015 för att intensifieras under 2016. Tanken är att projektet skall avslutas 30 maj 2017 då alla delar ska vara i drift.

Under året 2016 har man arbetat med att konfigurera/bygga upp systemet för LSS, HSL, ÄO SoL, ekonomiskt bistånd, vuxenhandläggning och avgiftshantering.

LSS var först ut att börja använda det nya systemet i verksamheten både på myndighets- och utförarsidan. Detta skedde i maj då även ekonomiskt bistånd startades.

Under hösten har äldreomsorg och vuxenhandläggning på IFO kommit igång med systemet. Senare under hösten kom även HSL in. Avgiftshanteringen startad precis i slutet av 2016. Biståndsverksamheten handlägger enligt ÅBIC (äldres behov i centrum), idag säger vi IBIC (individens behov i centrum).

Alla sjuksköterskor och undersköterskor i vården, både inom LSS och äldreomsorgen har fått utbildning i det nya systemet, vilket tagit mycket tid och resurser i hela organisationen.

Det har utbildats ”superusers” som hela tiden utbildar vikarier och nyanställda.

På IFO har berörd personal fått utbildning för den handläggning man gör.

Projektet följer den uppgjorda planen.

Delar som är kvar är att implementera under 2017 är;

- Familjerätt
- Uppdragstagare
- Barn och Unga
- Medborgarvyn

Ledningssystem

Ett stort arbete har gjorts i att skapa ordning och tydlig struktur i kommunens styr- och ledningsdokument. Förutom den övergripande översynen har en större översyn gjorts inom individ- och familjeomsorgen, något som även beror på kritik från Inspektionen från vård och omsorg (IVO). Översynen har omfattat bland annat riktlinjer, rutiner och arbetssätt. För att ytterligare förtydliga och strukturera detta arbete kommer ledningssystemet Ensolution att införas för individ- och familjeomsorgen samt vård och omsorg.

Sammantaget har det genomförda och påbörjade arbetet resulterat i en tydligare struktur och arbetssätt på alla nivåer. I en del verksamheter har genomslaget hittills varit större än andra, men grunden och förutsättningarna finns nu på ett helt annat sätt än tidigare. Arbetet med att implementera kommer att fortsätta under 2017.

Nytt Särskilt äldreboende

Under 2016 genomfördes en detaljplaneändring, med huvudsyfte att pröva möjligheten att uppföra ett nytt särskilt äldreboende i Koltorp, vid Kroppavägen i Storfors.

Behovet av denna typ av verksamhet har uppstått som konsekvens av en demografisk prognos för äldre som har tagits fram i kommunen.

Det planerade äldreboendet utgör ett betydande allmänt intresse, där även lokaliseringen måste ses som ett betydande allmänt intresse.

Ny kvartersmark skapas således för ett särskilt boende om 40 platser fördelat på två våningsplan. Det finns också möjlighet till en framtida utbyggnad, vilket illustreras i kommunens framtagna planförslag.

En annan fråga som är viktig är att man samtidigt utnyttjar tillfället att skapa en säkrare och mer ändamålsenlig trafikapparat i anslutning till förskola, fritidshem, Kroppaskolan och Vargbroskolan.

Aktiviteter

Under året har ett flertal aktiviteter i projektet genomförts. Exempel på några av dessa är;

- Planprocessens olika steg (standardförfarande enligt PBL 2010:900)
  - Samråd med sakägare och berörda myndigheter
  - Granskning

- Antagande och laga kraft vunnen plan
- Fastighetsbildning och försäljning
  - Avstyckning av ”Koltorp 1:18 m.fl. till ny fastighet ”Koltorp 1:75”.
  - Försäljning av nybildad fastighet till KHF Trygga Hem i Storfors
- Flera studiebesök har genomförts med referensgrupper från såväl personal som från pensionärsorganisationer (PRO & SPF), exempelvis till äldreboendet ”Björkdungen i Munkfors”, Grästorps och Götene.
- Informationsmöten har också genomförts i olika forum under året, som exempelvis PRO i Folkets hus, SPF i Folkets hus, samt för Loksam vid flera tillfällen.
- Vid Centrumfesten som hölls i december var montern till projektet ”Nytt särskilt äldreboende” välbesökt och intresset var stort.

Sammandrag per enhet/verksamhetsområde

Politisk verksamhet

Här ingår kostnader för Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och dess utskott, Myndighetsnämnden, Revisionen, Överförmyndarnämnden och dess verksamhet, Stiftelsen Björkåsens styrelse.

Hänt under året

Under början av året bjöds samtliga förtroendevalda politiker till en utbildning med Axel Danielsson, expert på kommunallagen.

För att följa med i den digitaliserade utveckling som äger rum, för effektivisera informationsflödet och minimera papperskopior så har samtliga ledamöter och ersättare inom kommunstyrelsen erhållit en Ipad. Nya program kommer att installeras löpande under kommande år.

Kommunstyrelsens ledningsutskott har inplanerat ett företagsbesök vid varje sammanträde. Planeringen av besöken sker genom kommunens Näringslivsutvecklare och är ett led i att utveckla och förbättra kommunens näringslivsklimat.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ dit medborgarna väljer representanter vart fjärde år. Kommunfullmäktige i Storfors består av 27 ledamöter, men efter valet 2014 kunde inte alla partier fylla sin plats vilket gjort att fullmäktige just nu har 25 ledamöter.

Parti	Antal mandat
Socialdemokraterna	12 mandat
Vänsterpartiet	4 mandat
Centerpartiet	4 mandat
Moderaterna	3 mandat
Sverigedemokraterna	4 mandat varav 2 mandat tomma

Kommunfullmäktige har haft nio sammanträden som har ägt rum i Valsaren, Kulturhuset. Sammanträdena är öppna för allmänheten och annonseras i lokaltidningarna och på kommunens hemsida.

Enligt kommunallagen är kommunfullmäktiges uppgifter att besluta i strategiska, långsiktiga och principiellt viktiga frågor.

Kommunfullmäktige är också drivande i demokratiarbetet och medborgardialogen liksom för att ta fram visioner och mål. Fullmäktige beslutar också om omfattning och kvalitet i verksamheten. Fullmäktige har även ansvar för att trygga en god ekonomisk hushållning i kommunen.

Som ett led i att vitalisera kommunfullmäktiges arbete har det 2016 inrättats en fullmäktigeberedning.

Inrättande av ett formellt Kommunalt Pensionärsråd

En motion inkom från Andris Widuss (M) om att ett formellt kommunalt pensionärsråd borde inrättas. Kommunfullmäktige beslutade 2016-04-14 att nuvarande Handikapp- och pensionärsråd ersätts med ett kommunalt Pensionärsråd. Kommunfullmäktige beslutade också att anta ett reglemente för Kommunala Pensionärsrådet (KPR) i Storfors kommun. Ordförande är KS vice ordförande och ordförande för kommunstyrelsens vård- och omsorgsutskott (KSVOU). Rådet ska fungera som ett organ för samråd och information mellan kommunen och pensionärsorganisationerna i Storfors kommun. Rådet bör även utgöra en remissinstans vid frågor som berör seniorer. Rådet ger pensionärer och pensionärsorganisationer en större möjlighet till delaktighet i samhällets utveckling.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har haft 13 sammanträden. Kommunstyrelsen är tillika budgetberedning. Budgetberedningen har haft åtta sammanträden. Samtliga partier i fullmäktige är representerade i kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen består av nio ordinarie ledamöter och nio ersättare. Vid de tillfällen ordinarie ledamöter saknas inträder ersättare. Vanligtvis är i genomsnitt två till fyra ersättare med på sammanträdena.

Medborgarlöfte 2016

Storfors kommun och polisen ska gemensamt arbeta för att öka den upplevda tryggheten i Storfors kommun. Det gör vi genom att:

- * Polisen lovar att öka polisiär synlighet i Storfors kommun.
- * Polisen lovar att uppdatera befintliga grannsamverkansområden och hålla uppstartsmöten för grannsamverkan minst två gånger under året.

Uppföljning av medborgarlöftet ska ske första kvartalet 2017. Uppföljningen genomförs av polisen och polisvolontärer. Resultatet presenteras i lokal media och på kommunens hemsida.

Arbetet med grannsamverkan drogs igång under året.

Kommunstyrelsens ledningsutskott (KSLU)

Utskottet består av tre ordinarie ledamöter och tre ersättare. Kommunstyrelsens ledningsutskott är beredande organ till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Utskottet har under året haft nio sammanträden. KSPU har haft två sammanträden vilka har ägt rum direkt efter ledningsutskottets sammanträden. Kommunstyrelsens ledningsutskott är tillika personalutskott.

Kommunstyrelsens utskott för skola och välfärd (KSSVU)

Utskottet består av tre ledamöter och tre ersättare. Utskottet ansvarar för frågor rörande skola, välfärd samt för Individ- och familjeomsorg. Utskottet har under året haft nio sammanträden. Kommunstyrelsens skola- och välfärdsutskott är beslutande i de ärenden där de enligt kommunstyrelsens delegationsordning erhållit delegation. I övrigt är utskottet beredande organ för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg (KSVOU)

Utskottet består av tre ledamöter och tre ersättare. Utskottet ansvarar för frågor rörande äldreomsorg, vård- och omsorg. Utskottet har under året haft sju sammanträden. Kommunstyrelsens vård- och omsorgsutskott är beslutande i de ärenden där de enligt kommunstyrelsens delegationsordning erhållit delegation. I övrigt är utskottet beredande organ för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Ekonomi

	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Politisk verksamhet				
Intäkter	791	2 058	1 849	1 058
Personalkostnader	- 3 094	- 4 070	- 3 584	- 490
VHT kostnader	- 1 154	- 1 236	- 1 207	- 52
Avskrivningar	-	-	1	-
NETTOKOSTNADER	- 3 457	- 3 248	- 2 941	516

Det ekonomiska överskottet beror på en eftersläpning i redovisningen av ersättning för godemän till ensamkommande barn från kvartal 4 år 2015.

Enheten Kommunledning

Inom kommunledningen återfinns kostnader för kommunövergripande strategiska verksamheter såsom räddningstjänst, kollektivtrafik, färdtjänst, avgifter till Sveriges kommuner och Landsting, (SKL) och Region Värmland samt kommunledningen.

Hänt under året

Ett gediget arbete har gjorts i att skapa ordning och tydlig struktur i kommunens styr- och ledningsdokument. Förutom en allmän översyn av dokumentens innehåll har de reviderats i enlighet med Storfors kommuns grafiska profil. För att förenkla översikten och statusen på dokumenten har en dokumentförteckning innehållande kommunens övergripande styrdokument tagits fram. En riktlinje för dokument har även tagits fram och där riktlinjen är ett tydliggörande av hur dokumenten ska se ut, vem som ansvarar för dokumenten och vem som fastställer dokumenten. För att underlätta tillämpningen av riktlinjen och Storfors grafiska profil har en mängd standardiserade mallar tagits fram.

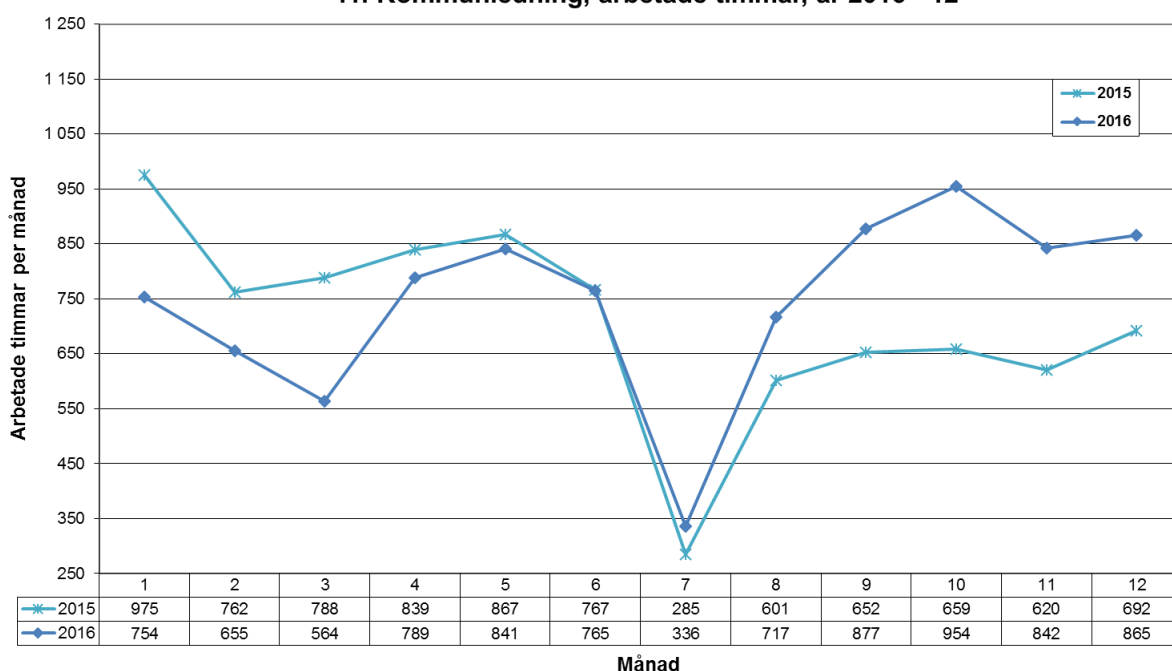
Ny kommunchef rekryterades och som började sitt uppdrag under mars månad.

Diskussioner har inletts med Karlstads universitet gällande hur vi kan stärka våra relationer och skapa en ömsesidig vinning. Kommunen har fått ett första utkast till avsiktsförklaring som kommunens ledningsgrupp skall jobba vidare med.

Ett samarbete har påbörjats med Karlskoga kommun inom området upphandling & inköp. Avtal har tagits fram och börjar formellt gälla 1/1 2017. Kommun har under året inventerat alla sina avtal med syfte att skapa en tydligare och mer överblickbar status över alla de avtal som kommunen är involverad i.

Volym och nyckeltal

11. Kommunledning, arbetade timmar, år 2016 - 12

Ekonomi

Kommunledn. 11x	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Intäkter	45	50	50	5
Personalkostnader	- 4 662	- 4 769	- 4 661	1
VHT kostnader	- 11 930	- 11 435	- 9 756	2 176
Avskrivningar	-	1	2	-
NETTOKOSTNADER	- 16 547	- 16 153	- 14 366	2 181

De stora skillnaderna i det ekonomiska utfallet kontra budget/prognos beror delvis på nyttjande av utvecklingspengarna i andra verksamheter men också på att kostnaderna för färdtjänst är cirka 400 tusen kronor lägre än budgeterat.

Enheten Stab

Staben består av administration, verksamhetsstöd, ärendeberedning och ett antal specialistfunktioner såsom säkerhetssamordnare, näringsliv, medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), turism, folkhälsa, EU-samordnare samt upphandlingsfrågor.

Hänt under året

En omorganisering har skett inom staben och pensionsavgång inom kansliadministration har ersatts med en ny tjänst som processtödare. Arbetsuppgifterna är delvis nya och tjänstens arbetsinnehåll är att bistå i internt utvecklingsarbete och att ge stöd till enhetschefer i utrednings- och processkartläggningar. Tjänsten som upphandlingsansvarig har under perioden avgått med pension och en utredning genomfördes gällande möjligheter till samverkan med annan aktör. Under september månad flyttades befattningen SAS/tillsynsansvarig socialtjänst från IFO till Staben för att ges en mer oberoende placering, i likhet med MAS, medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Volymer och nyckeltal

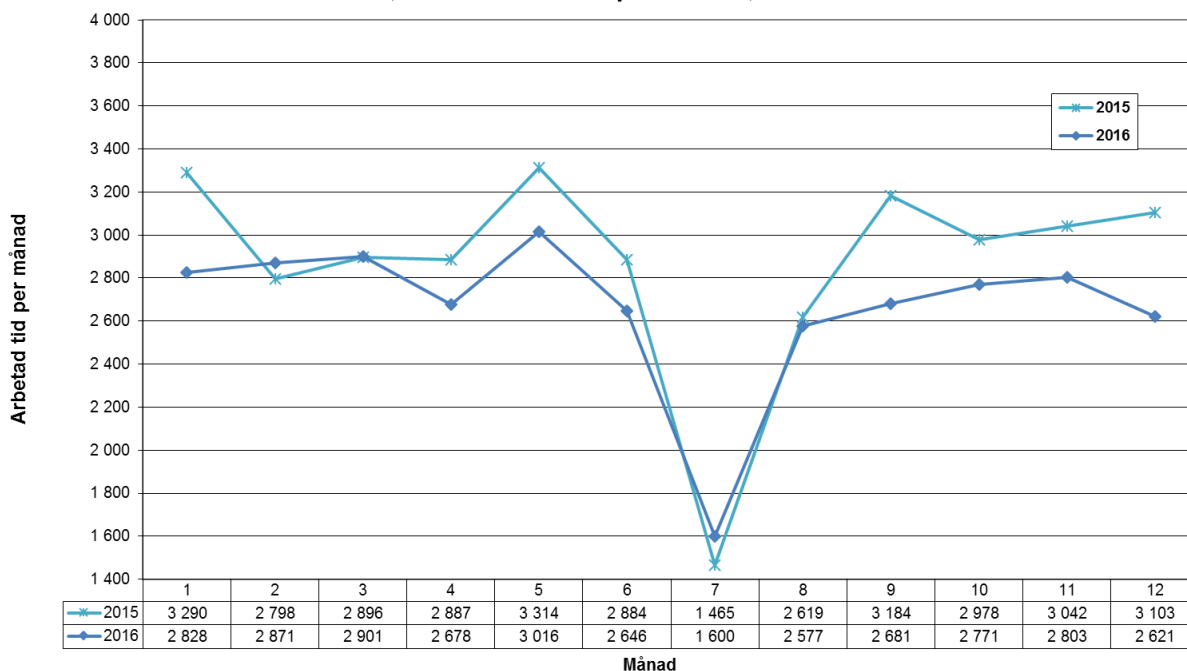
Antal utannonserade tjänster och vikariat visar en fortsatt ökad trend jämfört med tidigare år. Utökning av verksamhet inom området ensamkommande flyktingar (EKB) har bidragit till ökat antal vakanser.

Antal utannonserade tjänster och vikariat månad 1-12

År	2016	2015	2014	2013
Antal	75 st.	49 st.	30 st.	25 st.

Inom det förebyggande arbetsmiljöarbetet har ergonomiinsatser i form av utbildning av personal samt inställning och anpassning av administrativa arbetsplatser genomförts. Brandskyddsutbildning för medarbetare är en annan insats som genomförs inom hela organisationen och som beräknas vara slutförd under 2017.

Sjukdom och annan frånvaro bland stabens medarbetare har inte återbesatts och verksamheten har inte använt några vikarier. I arbetade timmar nedan ingår planeringsenhetens medarbetare för hela perioden för att underlätta uppföljningen trots att de organisatoriskt flyttats till enheten hemsjukvård från den 11 april 2016.

21. Stab, arbetade timmar per månad, år 2016 - 12

Ett nytt intranät har lanserats. Intranätet är nu anpassat efter den nya organisationen. Som ett led i det interna kvalitetsarbetet har en *kanslihandbok* för kommunaljuridiska rutiner utarbetats och lanserats på intranätet. Stabens har under året anordnat utbildningar för chefer och handläggare inom områdena *systematiskt arbetsmiljöarbete*, *svåra samtal*, *ekonomi-hantering* samt *att skriva tjänsteskrivelse*. En upphandling gällande pensionsadministration har genomförts och från årsskiftet har en ny leverantör av företagshälsovård, *Varnumhälsan*, startat sitt samarbete med Storfors kommun. Under året har en upphandling tillsammans med Kristinehamns, Karlskogas, Degerfors och Filipstads kommuner genomförts gällande ett nytt ekonomisystem. Under hösten har ett stort arbete genomförts med att analysera och bestämma hur kommunerna vill att det nya systemet ska fungera. Planen är att det nya ekonomisystemet Raindance ska tas i bruk från 2017-05-02.

Måluppfyllelse

Storfors kommun ingår i ett värmlandssamarbete gällande framtagande av olika e-tjänster, en så kallad e-tjänstportal (Dnr KS 2015-0232). Varje kommun gör en bedömning vilka e-tjänster som ska aktiveras för respektive kommun. I det nya verksamhetssystemet Pulsen Combine finns möjligheter att nyttja flera för kommunen nya e-tjänster under 2017. Vid årsskiftet uppgår antalet E-tjänster och formulär på hemsidan www.storfors.se till 73 stycken. Ett arbete tillsammans med berörda enhetschefer behöver göras för att utarbeta en behovs- och prioriteringsordning för kommande e-tjänster

Administration ska aktivt delta i nätverksträffar som bidrar till verksamhetsutveckling.

Stabens medarbetare har deltagit i flertalet nätverk under året. Upphandling av ekonomisystem har genomförts i samverkan med Kristinehamns, Karlskogas och Filipstads kommuner. En upphandling av pensionsadministration har genomförts i samarbete med Filipstads och Kristinehamns kommuner. En upphandling gällande personalsystem har påbörjats och kommer att genomföras i samverkan med Kristinehamns, Filipstads och Karlskogas kommuner. Vi har under året haft besök av Hammarö kommun som visat sitt ledningssystem för IFO/Omsorg.

Utveckling av W3D3 med fokusering på e-arkivet.

En utredning har påbörjats gällande vilka olika möjligheter till digital arkivering som finns kopplat till vårt ärendehanteringssystem W3D3. Nuvarande system är upphandlat i samverkan med flera kommuner i länet och en förnyad upphandling enligt LOU kommer att påbörjas. Investeringar och utbyggnad av nuvarande system med nya moduler och funktionalitet bedöms därför inte vara ekonomiskt rätt. Under året har läsplattor införskaffats för utskick av digitala handlingar till utskott och nämnder, inklusive kommunfullmäktige.

Ekonomi

Helårsresultatet för 2016 visar ett överskott vilket beror på att de budgeterade kostnaderna för IT-redskap för verksamhetssystemet Pulsen Combine ännu inte har blivit utnyttjade. De ökade intäkterna beror på att Storfors var värd för 2016 års näringslivsdag i östra Värmland, vilket inte var budgeterat. Dock ökade även kostnaderna som motsvarar intäkterna för dagen. I övrigt har en del verksamheter inom staben kostat mer än budget medan andra kostat mindre.

Stab 21x	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Intäkter	1 336	1 579	1 554	218
Personalkostnader	- 8 184	- 8 143	- 8 152	32
VHT kostnader	- 6 307	- 6 581	- 6 445	- 137
Avskrivningar	- 208	- 199	- 199	9
NETTOKOSTNADER	- 13 363	- 13 344	- 13 242	121

Enheten Teknisk drift

Inom enheten finns verksamheter kopplade till det tekniska området till exempel förvaltningsfastigheter, parker och lekplatser, energirådgivning, gator och vägar.

Hänt under året

Den dagliga driften av gator och vägar utförs av personal inom Gemensam Service, GS. GS sköter även fastighetsskötsel i kommunens lokaler samt åt Stiftelsen Björkåsen genom avtal. De utför även fastighetsskötsel på Hemsö vårdfastigheters lokaler.

- Målningsarbeten har utförts på en gymnastikbyggnad i Bjurtjärns skola och reparationsarbeten har utförts på en paviljongbyggnad.
- Ventilationsaggregat har bytts ut i gymnastik- och förskolelokaler i Bjurtjärns skola.
- Ljudabsorbenter har monterats i klassrum i Bjurtjärns skola
- Målningsarbeten har utförts i Vargbroskolans matsals entré och toaletter i samband nyöppnade restaurangen.
- Asfalteringsarbeten har utförts på prioriterade gator och vägar.
- Städning av Storfors kommuns parkmarker har påbörjats och fortsätter med ett väldigt positivt resultat.
- Lekparker har genomgått en uppfräschning där en del lekmaterial och sand bytts ut.
- Uppfräschning av lokaler i kulturhuset med byte av golvmattor samt målningsarbeten.
- Byte av kök i förskolan Ängslyckans lokaler vid Bjurtjärns skola.
- Byte av dörrstängare för branddörr på Vargbroskolan.

- Uppfräschning av lokaler på Jobbcentrum/arbetsmarknadsavdelningen.
- Ny lekplats mellan Kroppaskolan och Vargbroskolan har anlagts.
- Byte av uppvärmningsanordning för kommunförrådet - från pelletseldning till värmepumpar.

Volymer och nyckeltal

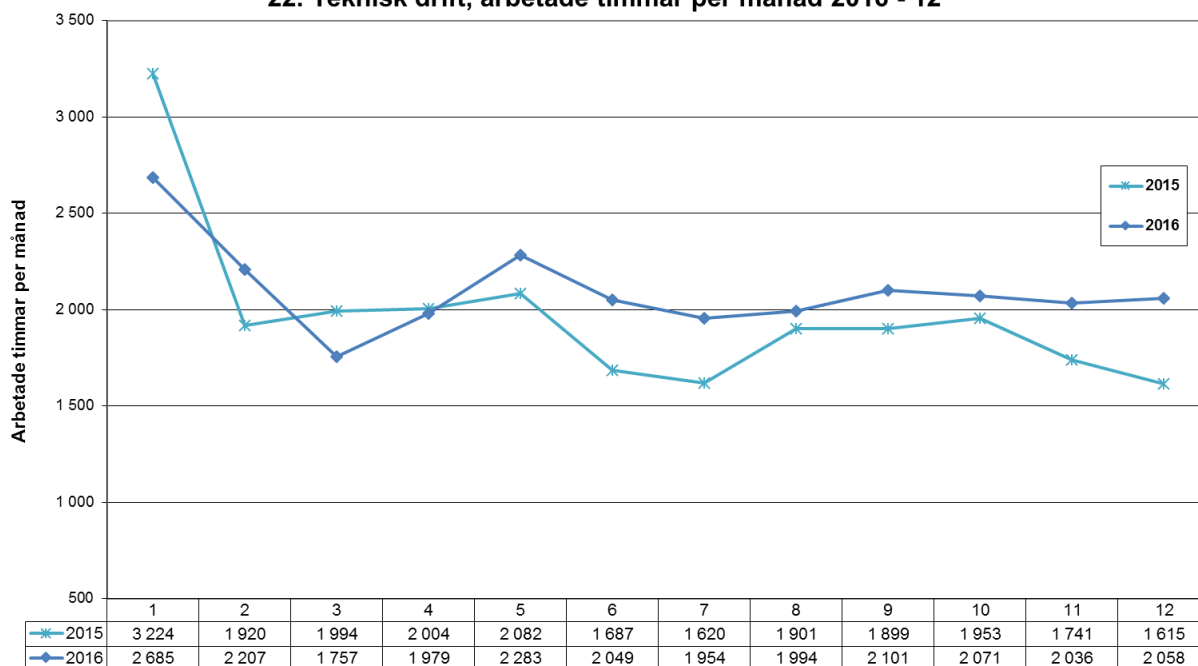
Elkostnader för året 2015 uppgick till 2 728 tkr med en förbrukning på 2 421 005 kwh.

Elkostnader för året 2016 uppgick till 2 668 tkr och förbrukningen var 2 381 976 kwh.

Fjärrvärmekostnader för 2015 var 2 170 tkr och förbrukningen var 2 814 mwh

Fjärrvärmekostnader för 2016 var 2 330 tkr och förbrukningen var 2 972 mwh

22. Teknisk drift, arbetade timmar per månad 2016 - 12

Grafen för arbetade timmar följer det normala mönstret för enheten, det syns tydligt att det blir extra timmar för personalen i början av året på grund av snöröjning, medan timmarna är jämnt fördelade under det övriga året. Under sommarsemesterperioden används säsongarbetare för att arbeta med framför allt grönyteskötseln.

Måluppfyllelse

Effektiv verksamhet och resursutnyttjande

Verksamheterna skall bedrivas på ett rationellt och effektivt sätt. Genom att minska energikostnaderna kan kommunens resurser att bedriva verksamhet för bli större.

Minska den totala energiförbrukningen för transporter och byggnader med 10 procent under 2016 jämfört med 2013. Målet nås inte under 2016 då energiförbrukningen har ökat på grund av att fastighetsbeståndet har ökat.

Ekonomi

Intäkterna är inte lika höga som budgeterat, bland annat på grund av att kommunen sedan maj månad slopat hyreskostnaderna på lokaler för föreningslivet.

På grund av semesterlöneskuld har personalkostnaderna ökat. Verksamhetskostnaderna är högre än budget då ombyggnad på IFO-avdelningen gjordes med medel som var budgeterat inom utvecklingsmiljön, fasadskyltar till kommunens lokaler har köpts samt en felbudgetering för energikostnader redan 2015 som tyvärr även kommer att bestå under 2017. Dessutom uppstod en vattenskada i Jobbcentrums lokaler som inte täcks av försäkringsersättning.

Under 2016 har även stora möbelinköp gjorts i form av höj- och sänkbara skrivbord till samtliga arbetsplatser i kommunhuset för att åstadkomma en god arbetsmiljö.

Fastighet och Gata/Park 22x	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Intäkter	8 076	8 234	7 940	- 135
Personalkostnader	- 5 746	- 5 871	- 5 890	- 144
VHT kostnader	- 20 410	- 20 304	- 21 689	- 1 279
Avskrivningar	- 5 398	- 5 600	- 5 629	- 231
NETTOKOSTNADER	- 23 478	- 23 541	- 25 268	- 1 790

Enheten Kultur & Fritid

Inom enheten finns verksamheterna bibliotek, kulturverkstad, kulturcafé, föreningsstöd, BUS samt Fritidsbanken.

Bibliotek

Under året avslutade bibliotekschefen samt en bibliotekarie sina tjänster. Ny bibliotekschef rekryterades och tillsattes i oktober. På grund av svårigheter att rekrytera behörig bibliotekarie, bemannades bibliotekarietjänsten under viss tid av en biblioteksassistent. Ny bibliotekarie rekryterades i december.

Folkbibliotekets lokaler renoverades under perioden november och december. Lokalen fick ny golvbeläggning, nytt innertak och ny belysning. Även väggarna målades. Under renoveringen arbetade bibliotekspersonalen på skolbiblioteket, dock med begränsade möjligheter att erbjuda sina ordinarie tjänster. Då biblioteket har många användare som nyttjar datorer, kopianator och scanner blev det märkbart att besöken minskade. Skolbiblioteket fick dock en bättre service tack vare ökad bemanning.

Aktuella volymer och nyckeltal

Antal utlån under året uppgick till 27 629. Antalet utlån visar en viss minskning från föregående år. Dock ökade skolbiblioteket under tredje kvartalet sina utlån med 2 294 utlån vilket kan förklaras av att en stor del av dessa utlån var från folkbibliotekets besökare som nyttjade skolbiblioteket under perioden 7 november till 6 december.

Befolkningssiffran för Storfors 2016* var 4 054 personer, vilket ger 6,8 utlån per invånare.

Antal besökare var under året 31 623, vilket är en marginell minskning med 98 besök jämfört med föregående år. Då ska vi också beakta att biblioteket var stängt fyra veckor under renoveringen. På skolbiblioteket, där verksamheten var förlagd under renoveringen, förs ingen besöksstatistik varför fyra veckors besök inte inkluderas i statistiken.

Kulturverkstaden

Kulturverkstaden har haft instrumentdemonstration, musikkafé och dansavslutning för dans- och Zumba-elever. Zumba har kompletterat Kulturverkstadens utbud på ett positivt sätt. Dansavslutningen den 1 december fyllde hela Stora Galejan med glada barn och föräldrar.

Kulturcaféet

Kulturcaféet arrangerade musikkvällar och föreläsningar med bl a Sven-Ingvars gitarrist Ingvar Karlsson och Bengt Buskas, Andreas Ohlsson och Rasmus Larsson. Kulturcaféet har varit öppet hela sommaren vilket har gjort det möjligt att hålla Sommarutställningen öppen under måndag till fredag hela sommaren. Kulturcaféet har även varit öppet under Storforsmarken vilket underlättar för marknadsarrangörerna. Det finns då möjlighet att sätta sig och ta en fika samt nyttja toaletterna som finns i lokalen. Fika till konferenser har blivit en större del av verksamheten nu än när den startades.

Storfors nya 4K-biograf invigdes under året och fick storuppmärksamhet.

BUS

- Vecka 9 erbjöds sportlovsaktiviteter.
- Vecka 13 erbjöds påsklovsaktiviteter, och veckan avslutades med en resa till Säfsen för cirka 100 elever. Eleverna bjöds på både resa, skidhyra och liftkort. Många av deltagarna kom från HVB-hemmen. Det var en väldigt trevlig dag med strålande sol och många skratt i skidbacken.
- Nationaldagen 6 juni firades på sedvanligt sätt i Ravinen. För underhållningen stod Anna Engh och en barnteater vid namn "Amanda och stjärnorna". BUS hyrde hoppborgar och klättervägg.
- Under sommarlovet anordnades Summercamp i Storfors från vecka 26 till vecka 30 med hjälp av ett bidrag på 123 000 kr från staten och 50 000 kronor i egna medel. Insatsen riktades i första hand till barn i utanförskap, men ett viktigt budskap var att alla barn i Storfors kommun var välkomna till aktiviteterna. Summercamp arrangerades som dagläger på Vargbroskolan med olika aktiviteter inriktade på idrott, hälsa, kompisskap och samarbete. Läget var välbesökt och uppskattat främst av de yngre barnen. I samband med Summercamp arrangerades även en veckas simskola.

- Den 3 oktober arrangerades ”Barnens dag ” på Kulturhuset. Det bjöds på Zumba, ansiktsmålning, pyssel mm och lockade cirka 80 barn. Arrangemanget gjorde tillsammans med Röda Korset och Storfors församling.
- Under vecka 44 arrangerades höstlovsaktiviteter med LAN, disco, pyssel mm.
- 28 december anordnades en bussresa till Lek & Buslandet i Örebro med hela 55 deltagande barn.
- Nio BUS-möten och ett dialogmöte ägde rum på Vargbroskolan/Kroppaskolan.

Fritidsbanken

Efter flera års planering kunde äntligen arbetet med att etablera en Fritidsbank i Storfors börja. Fritidsbanken är som ett bibliotek fast med sport- och fritidsprylar. Här kan man låna utrustning för en aktiv fritid, som exempelvis skidor, skridskor, inlines, snowboards och mycket mer. Man kan låna kortare eller längre tid, beroende på vad man lånar. Alla kan låna och allt är gratis. Syftet är att uppmuntra barn och ungdomar till spontanidrottande och att bidra till en mer hållbar miljö där vi tar tillvara prylar som andra kan ha glädje av. Fritidsbanken stimulerar spontanidrott och bygger på solidaritet så att alla barn och ungdomar ska kunna idrotta på lika villkor. Tack vare ett samarbete med Arbetsförmedlingen kunde starten börja. Under våren har iordningställandet skett i en lokal i Sporthallen och den 8 oktober invigdes Fritidsbanken.

Allmän kultur & Fritid

- Ung kultur möts (UKM) genomfördes den 18 mars då ungdomar mellan 13 och 19 år fick möjlighet att uppträda eller ställa ut konst.
- Digitaliseringen av bilder startade i juni och löper på under tolv månader. Det går väldigt bra och det kommer att få positiva konsekvenser för kulturlivet i Storfors.
- Skolavslutningen i Sporthallen fick hjälp med ljus och ljud så att vi kan fortsätta att ha fantastiska avslutningar för våra elever
- Medborgardialog angående ”trivsel i Storfors” har genomförts i Bjurtjärn, Lungsund och Storfors.
- Under hösten fanns möjlighet för Storfors föreningar att söka så kallade ”föreningscheckar” för att stimulera utveckling och integration. 22 föreningar ansökte om stöd. Samtliga beviljades ett stöd mellan 7500 kronor och 25 500 kronor.
- Sommarutställningen invigdes och årets utställare var Clara Buhre, en elev som nu går sitt nionde år i skolan.
- Storfors första Idrottsgala gick av stapeln den 8 oktober med 150 deltagare. Det var en braksuccé som kommer att bli en tradition så länge idrottsföreningarna vill och fortsätter att ställa upp på det fantastiska sätt de gjorde i år.
- Storfors biograf invigdes den 26 december med 136 besökare. Storfors är först i Värmland med en 4K-projektor, vilket har uppmärksammats i hela biografvärmland.
- Bygdegårdsföreningar (6 st) beviljades kommunalt stöd av 25 000 kronor per förening. Stödet skall läggas på renovering av fastigheter.

Vandringsleden Rövarleden

Invigning av den upprustade Rövarleden (från sluss till gruva) ägde rum under sommaren. Inför detta togs det fram en folder och karta.

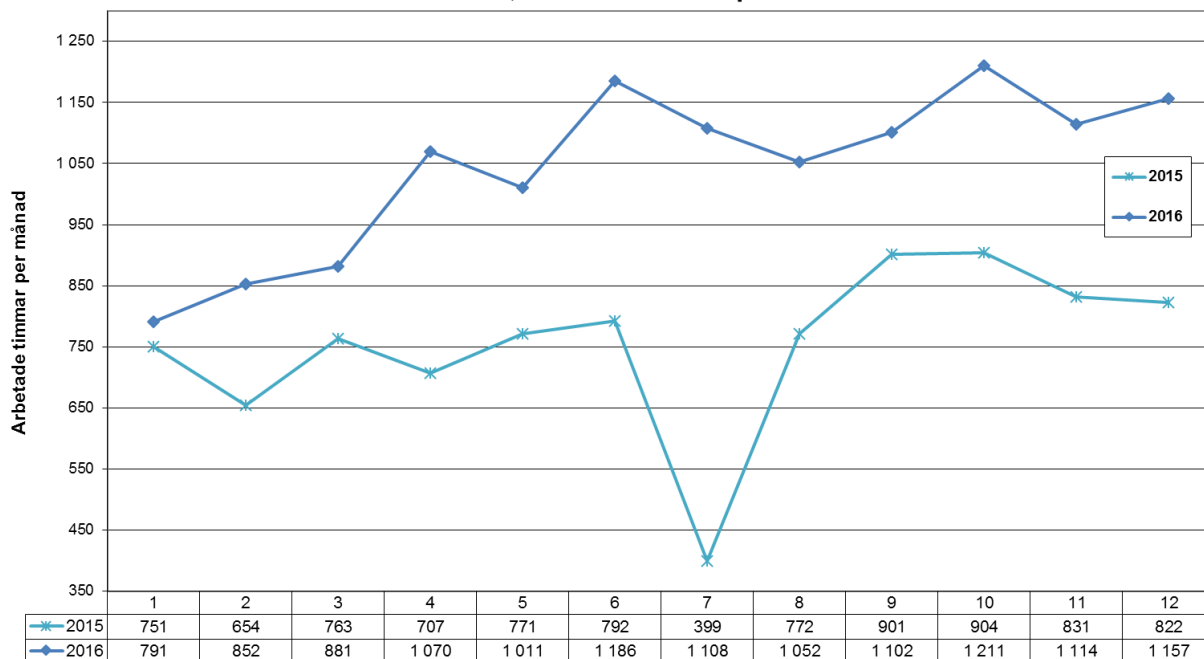
LONA-ansökan för ny vandringsled

Ett arbete för en ny vandringsled mellan Nässundet och Bjurbäcken har påbörjats. Under hösten 2016 gjordes en första granskning av tänkt sträcka, kartor togs fram och en ansökan om LONA-bidrag skrevs och skickades till länsstyrelsen.

Volym och nyckeltal

23. Kultur och fritid, arbetade timmar per månad 2016 - 12

Det ökade antalet arbetade timmar beror på fler anställda, en projektanställning i bilddigitaliseringen samt fritidsbankens personal.

Mål och måluppfyllelse

- Konstutställning i Konsthallen och Biblioteksfoajén tio gånger per år. **Har uppnåtts**
Sommarutställningen har i år förlängts till septembers slut så att hela skolan kunde ta del av den.
- Fyra träffar med föreningarna. **Har uppnåtts**
Träffar med föreningar pågår och har intensifierats inför Storfors Idrottsgala.
- Fyra arrangemang på Biblioteket per år. **Har uppnåtts**
Biblioteket har sagostunder och språkkafé
- Öka elevantalet på Kulturverkstaden. **Har uppnåtts**

Ekonomi

	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Kultur/fritid 23x				
Intäkter	301	950	1 159	858
Personalkostnader	- 2 411	- 3 076	- 3 063	- 652
VHT kostnader	- 4 278	- 4 658	- 4 651	- 373
Avskrivningar	-	- 2	- 2	- 2
NETTOKOSTNADER	- 6 388	- 6 786	- 6 557	- 169

De stora förändringarna i både intäkter och kostnader beror på att varken Fritidsbanken eller digitaliseringen av bilder var budgeterad. Dessutom finns både intäkter och kostnader kopplade till den nya biografen i driftutfallet. Underskottet härrör i första hand från den nyinvigda biografen.

Ett samarbete mellan kostenheten och förskolorna har påbörjats.

Enheten Kost & Lokalvård

Enheten planerar och tillreder måltider till förskola, skola, särskilda boenden samt iordningsställer mat till hemtjänstens kunder. Enheten ansvarar även för kommunens lokalvård.

Hänt under året

- Enheten har gjort två olika upphandlingar; en för storkök tillsammans med Filipstads kommun och en för småkök i egen regi. Menigo vann den stora och ICA Nära Storfors vann den lilla, där småköpsinhandlingar ska göras.
- Enheten har också sett över hur vi ska tänka kring mat, tillagning, kök inom verksamheten för att se hur vi kan underlätta för varandra inom de olika köken. Målet är att få en bra arbetsmiljö samt göra den mat vi kan från grunden. Ett förslag är att börja tillaga den vegetariska maten i tillagningsköken. Man har börjat att tillaga allt som kan göras från grunden på helgen, även köttfärsrätter som exempelvis pannbiff.
- Utifrån en motion från socialdemokraterna om att se över möjligheten att öppna enhetens två mottagningskök som tillagningskök, jobbar nu en arbetsgrupp med att ta fram ett förslag.
- Uppfräschning av Vargbroskolans matsal är gjord och blev ett lyft för matmiljön samt arbetsmiljön för personalen i tillagningsköket. Ljudnivån i matsalen har blivit betydligt lägre med dämpande stolar. Bordsytorna och upphängningsanordningen underlättar städningen. Enheten har också haft "After school", en bankett för avslutande 9:or och enheten har även samarbetat med Summercamp under sommaren.
- Höstens evenemang var Måltidens Dag då hela Vargbroskolan/Kroppaskolan fick bordsservering av eleverna årskurs 9. En Nobelmiddag genomfördes för högstadiet med hjälp av föräldrar till elever i årskurs 9. Alla elever bjöds också på ett mycket uppskattat julbord med mat och underhållning.
- Enheten bistod med tillagning av mat och servering vid kommunens första idrottsgala.
- Enheten har fått en utökning med 0,5 procenters tjänst i köket för att underlätta arbetet för personalen.

- Det har införts två rätter i skolan istället för att ha önskekost (exempelvis minus fläsk) och detta har blivit uppskattat av både lärare och elever. Vi har även infört några livsmedel som ska vara ekologiska/KRAV eller MSC- märkta som kaffe, the, kakao, bananer, ketchup och fisk vilket har fungerat bra i verksamheterna. Enheten fortsätter arbetet riktat mot våra förskolor och utökar med ekologiskt mejeri som mjölk, yoghurt, fil och ost under 2017.
- Enhetschefen har tillsammans med förskolechefen och personalen i förskolan börjat diskutera ett lyft av mat och matmiljön med lek, färg och form inför i 2017. Enhetschefen kommer att vara ute i förskolorna för att aktivt arbeta med att få barnen mer intresserade av frukt och grönt. De kommer själva att få prova på att laga nyttiga mellanmål och i tillagningen vävs också andra moment in, som exempelvis matematik. Kommunen har köpt in mixers och andra redskap för att inspirera barn och personal att göra mer nyttiga alternativ till frukost/mellanmål på förskolan. Alla avdelningar kommer att få förskolans receptbok med olika förslag. Enheten deltar i obesitasgruppen som ska jobba för att motverka barnfetma i Storfors kommun. Att börja tänka på mer sunda matvanor redan i förskolan är ett steg i rätt riktning.
- En centralisering av inköp av material till förskola och lokalvård har påbörjats. Detta för att få en bättre överblick över produkter som ska vara parfymfria och miljömärkta. Städpersonalen har tillsammans med enhetschefen planerat för en bra rutin för storstädning. Storstädning av skola och förskola har genomförts liksom uppdraget att göra golvvård på enheterna för särskilt boende. Eftersom antalet barn och lokaler har utökats har enheten fått en utökning med 50 procents tjänst.

Investeringar under året

Under året har fyra ugnar och fyra kylar köpts in till Hammargårdens kök. Enheten har köpt in en ny buffévagn, nya möbler och inredning till Vargbroskolans matsal samt skyltar och belysning till matsalens utsida. Man har även köpt in en ny maskinpark till lokalvården för storstädning. Den består av två våtsugmaskiner, en skurmaskin, en highspeedmaskin och fyra maskiner för fönsterputs. Två städvagnar har byts ut. Enheten hyr också en ”Happy or Notmentometer”, som används för att mäta vad eleverna tycker om dagens aktuella mat i elevmatsalarna. Vargbroskolan är först ut att testa den.

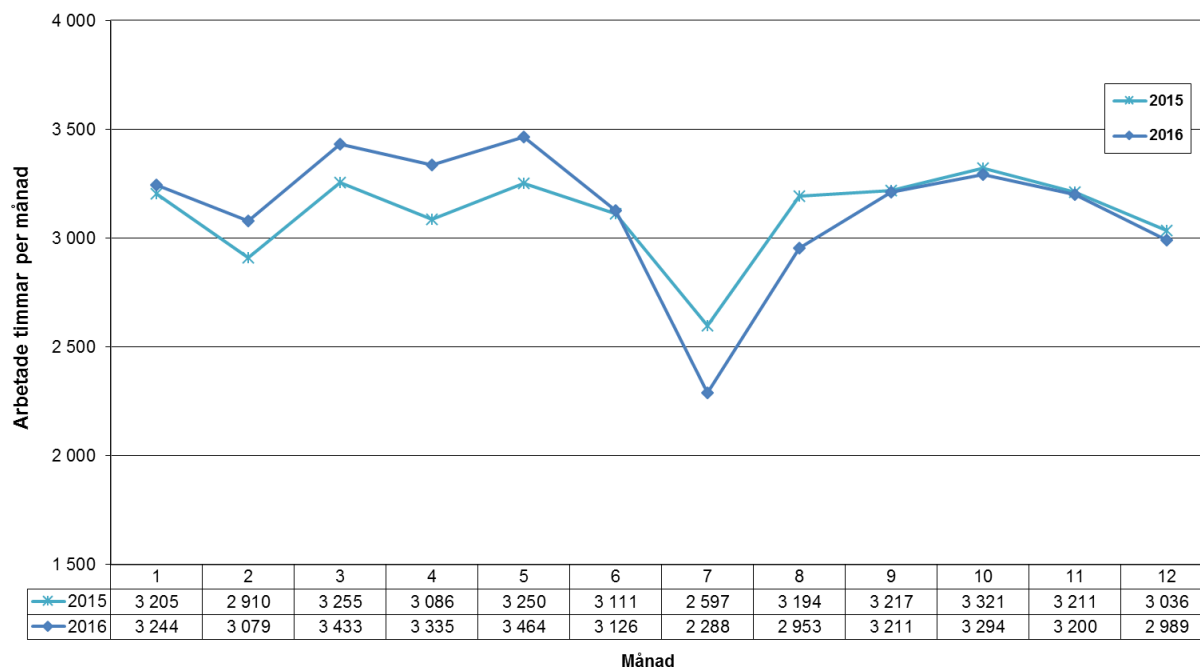
Volymer och nyckeltal

Under 2016 serverade förskolan 6 435 frukostar, 21 389 luncher och 5 345 pedagogiska luncher. Särskilda boenden serverade 17 208 frukostar, 20 585 luncher och 17 208 middagar.

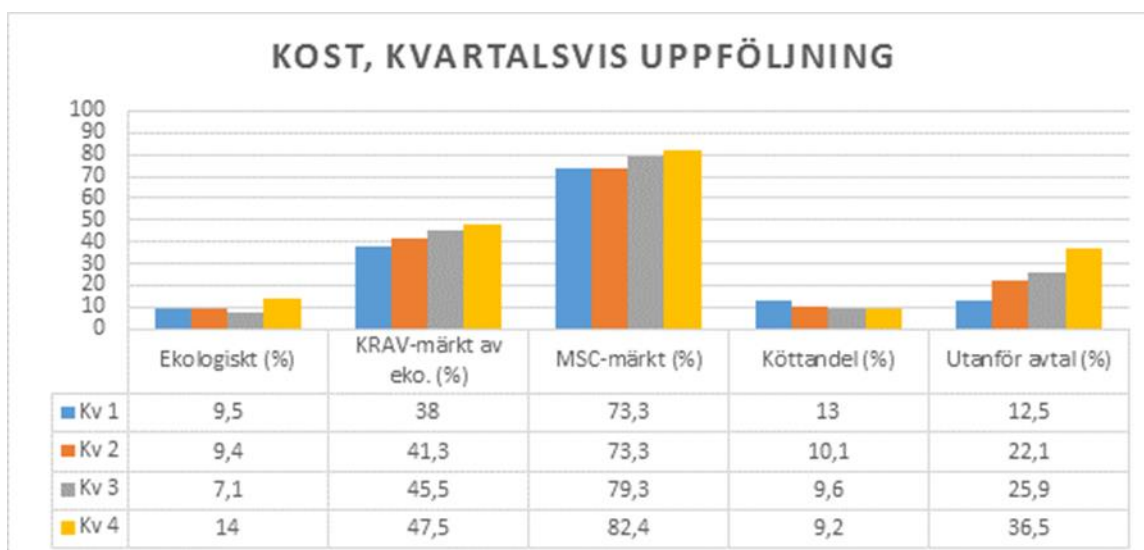
Utskick skedde av 12 780 lunch

Inskrivna barn var 464 (från förskoleklass till åk 9)

Antal skoldagar under året var 178.

24. Kost och lokalvård, arbetade timmar per månad, år 2016 - 12

Måluppfyllelse

I år är första året som enheten har ett mätverktyg som ska hjälpa oss med att mäta hur mycket ekologiska råvaror verksamheten inhandlar, som också blir vårt mått att öka inför kommande år. Vi jobbar aktivt med att välja ekologiska varor och svensk kyckling som har funnits i anbudet. Arbetsmiljön har förbättrats genom nya maskiner och nya möbler som underlättar städning. Personalflyttningar både för verksamheten och den enskilde har bidragit till bättre arbetsmiljö. Arbetet med att aktivt köpa in parfymfria kemikalier har också skapat en bättre och trevligare arbetsmiljö för både personal, elever och kunder.

Ekonomi

Kost & Stöd 24x	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Intäkter	3 743	3 455	3 489	- 254
Personalkostnader	- 8 704	- 8 725	- 8 575	129
VHT kostnader	- 4 475	- 4 323	- 4 335	140
Avskrivningar	- 98	- 126	- 126	28
NETTOKOSTNADER	- 9 534	- 9 719	- 9 547	13

Även inom kostenheten syns det minskade behovet av äldreomsorg genom lägre intäkter för kost både när det gäller hemsänd mat men även kopplat till de särskilda boendeplatserna.

Enheten Förskola

Det finns fem förskolor i Storfors kommun. Tre i tätorten, en på Bjurtjärns skola, en i Kyrksten samt en öppen förskola som bedrivs inom Familjecentralen.

Hänt under året

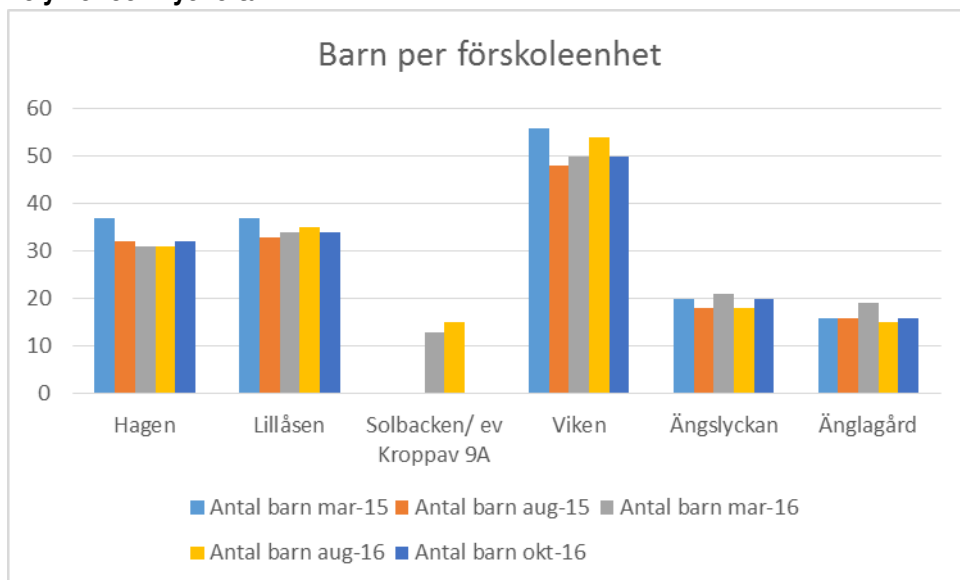
- Flera asylboenden öppnades i Storfors under slutet av 2015. I februari öppnades en förskoleavdelning på Solbacken för 13 asylsökande barn i ålder 3-5 år, ytterligare 6 barn tillkom under våren. Förskolan hade öppet måndag – tisdag och fredag med en förskollärare och språkstödjare i arabiska och dari. Solbacken stängdes i och med vårterminens slut då behov fanns av en heltidsförskola från och med höstterminens början. Med kort varsel stängdes dock asylboendena och behovet av förskoleplatser har under hösten kunnat tillgodoses i ordinarie verksamhet. Öppnandet av en heltidsförskola har flyttats fram till början av 2017. Förskoleverksamheten får statsbidrag för att bibehålla personal och inte utöka barngruppernas storlek.
- Under året har det funnits fyra lediga förskollärartjänster med inga behöriga sökanden. Tjänsterna har tillsatts med tidsbegränsade obehöriga anställningar. Detta påverkar verksamhetens kvalitet och är oroande för framtiden då det råder stor brist på förskollärare i hela landet.
- Som en del i reduktion av budget 2016 togs specialpedagog, biträdande förskolechef och 40 procent förskollärare bort från 1 januari 2016. En tjänst som utvecklingsledare inrättades. I dennes arbetsuppgifter ingår att stötta, handleda och driva utveckling mot läroplansmålen, initiera nya utvecklingsområden, handleda i specialpedagogiska frågor samt arbete i öppna förskolan på Familjecentralen.
- Buller och höga ljud är återkommande problem i förskoleverksamheten. I december genomförde Varnumhälsan en hörselundersökning på samtlig tillsvidareanställd personal. Resultat är ännu ej redovisat. Vid ljudmätning av buller från ventilationsanläggningen på förskolan Viken, avdelning 1, har för höga värden påvisats i lokalerna. I början av 2016 genomfördes bullerdämpande åtgärder som fick ner värdena under rekommenderade nivåer. För de ”extra pengar ” som förskoleverksamheten fick inhandlades bullerdämpande bord och stolar till Ängslyckan, Änglagård och Viken, en åtgärd som haft stor betydelse för förbättring av ljudmiljön. Änglagård har med hjälp av Jobbcentrum fått sina lokaler ommålade och Ängslyckan har fått sitt kök renoverat.
- Förskolan Lillåsen drabbades under hösten av en vattenskada. För att torka upp och renovera stängdes delar av avdelning 1 under sex veckor vilket innebar stor ansträngning på verksamheten. Därefter byttes ventilationsaggregatet ut och under

december månad stängdes avdelning 1 helt och verksamheten flyttades till Solbacken. Öppna förskolan på Solbacken höll stängt under denna period.

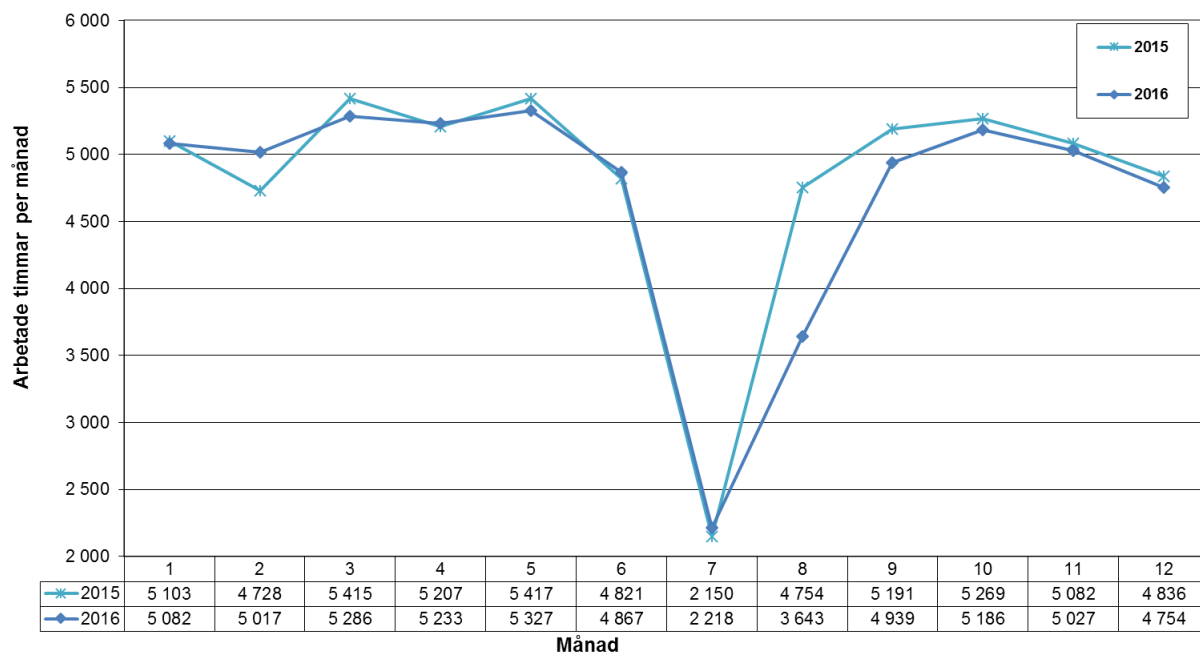
- En ny rutin har införts för beställning av det städmaterial som förskolorna använder. Från och med april månad är det lokalvårdaren på respektive förskola som ombesörjer detta vilket underlättar för förskolans personal. Vid uppföljning av den nya rutinen svarar samtliga att den fungerar bra.

Volym och nyckeltal

Samtliga barn som behövt förskoleplats har fått placering inom den garanterade tiden om 3 månader efter barnet ställts i kö.

Förskola	Antal barn/personal				
	mar-15	aug-15	mar-16	aug-16	okt-16
Hagen	5,8	5,0	5,2	4,2	5,3
Lillåsen	5,9	5,3	5,4	4,6	5,4
Solbacken/ ev Kroppav 9A	0,0	0,0	4,3	9,0	0,0
Viken	5,7	4,9	5,1	5,5	5,1
Ängslyckan	6,1	5,1	6,4	5,5	5,7
Änglagård	5,3	5,3	6,3	5,0	5,3
Summa	4,8	4,3	5,5	5,6	4,5

31. Förskola, arbetade timmar per månad, år 2016 - 12

Mål och måluppfyllelse

Matematik och svenska är prioriterade arbetsområden i förskolan där man använder sig av metoderna ”Före Bornholm” för barn i ålder 3-5 år, och ”Babblarna” för de yngsta 1-3 år. Man använder sig också av Tecken som stöd, TSS, som förstärkande kommunikation. På varje förskola finns ansvarig personal för matematik och svenska. Ansvariga träffas 1-2 gånger per termin och delger varandra erfarenheter. En plan för arbetet med matematik i förskolan har tagits fram och ska implementeras under våren 2017. Ett arbete med pedagogisk dokumentation har påbörjats. Tidigare har fokus legat på det enskilda barnets utveckling som dokumenterats i portfolio. Det arbete som nu påbörjats ska i syfte att utveckla verksamheten fokusera på analys och reflektion av förskolans verksamhet. Flera fortbildningsinsatser planeras under läsåret 16/17.

Ekonomi

Förskolans verksamhet visar på ett överskott om 931 tkr.

Öppnande av ny förskola har flyttats fram till början av 2017, då behovet av förskoleplatser under hösten har kunnat tillgodoses inom befintlig verksamhet. Förskoleverksamheten har beviljats statsbidrag för läsåret 16/17 för att hålla nere antalet barn i grupperna. Med öppnande av ny avdelning riskerar vi inte att överskrida det barnantal vi åtagit oss att hålla för att få behålla beviljat statsbidrag.

För de ”extra pengar” som tilldelades förskoleverksamheten har inhandlats, Ipads – en till varje förskoleavdelning, arbetskläder i form av ytterjackor, byxor och stövlar, bullerdämpande bord samt stolar till Änglagård, Ängslyckan och Viken.

Förskola 31x	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Intäkter	3 233	3 930	3 721	488
Personalkostnader	- 15 526	- 14 461	- 14 880	646
VHT kostnader	- 3 124	- 3 300	- 3 321	- 197
Avskrivningar	- 14	- 20	- 20	- 6
NETTOKOSTNADER	- 15 431	- 13 851	- 14 500	931

Enheten Skola

Enheten består av verksamheterna grundskola fördelad på tre grundskolor, grundsärskola, skolhälsovård och fritidshem. Enheten består även av gymnasieskola, gymnasiesärskolan och vuxenutbildning.

Hänt under året

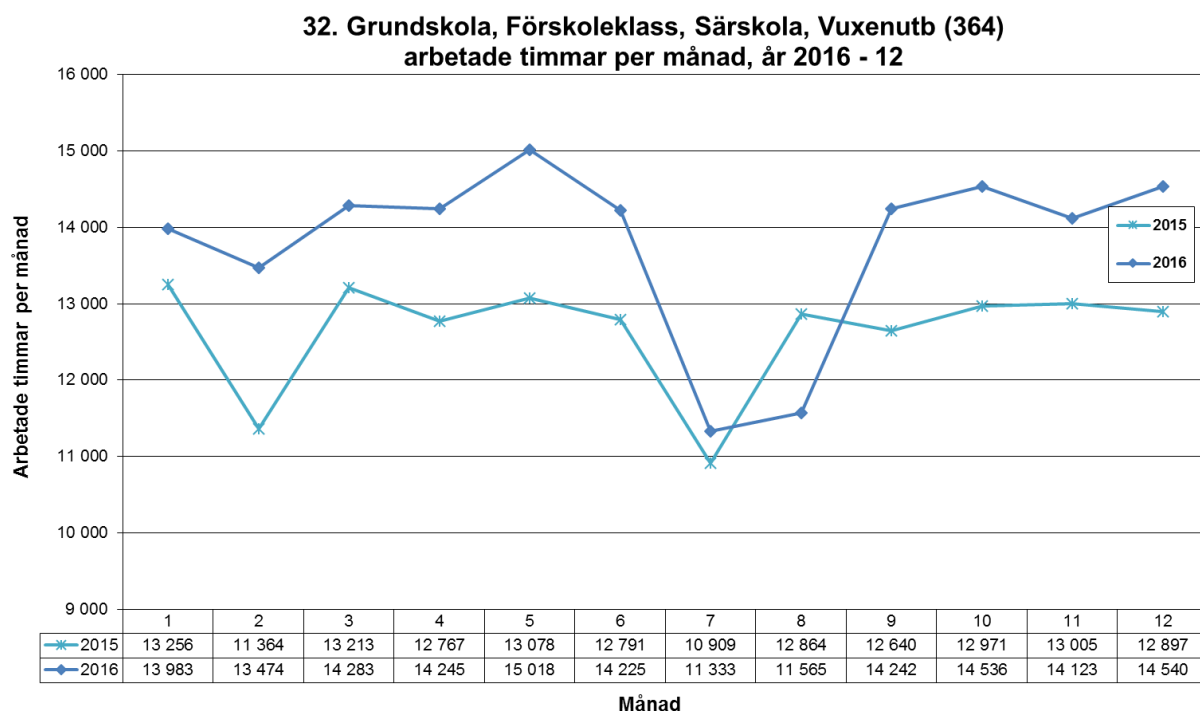
- Under första halvåret tog kommunen emot ett stort antal nyanlända elever inom grundskolan och IM-programmet, ”Språkintröduktion”. Verksamheten hade under vårterminen tre mottagningsenheter för grundskolan, ”Slussar”, med ca 40 elever. Verksamheten har reviderat rutinerna för mottagandet fortlöpande. Pedagoger, skolledning, IFO, personal från HVB-hemmen arbetade under en dag med en genomgripande revidering av vår introduktionsplan. Rutinerna berör numera även Språkintröduktion inom IM-programmet. Syftet är att alla som möter nyanlända elever ska vara väl förtrogna med de rutiner verksamheterna har. Alla gode män i kommunen har också vid en kvällsträff informerats om de reviderade rutinerna. Under hösten genomförde Skolinspektionen en kvalitetsgranskning av mottagandet av nyanlända elever i Storfors kommun. Beslutsrapporten var mycket glädjande. ”Skolinspektionens kvalitetsgranskning visar att Storfors kommun har ett mycket väl fungerande mottagande av nyanlända elever. Kommunen har en flexibel och väl inarbetad planering som innebär att medarbetarna samverkar för elevernas bästa.”
- Under sommaren minskade antalet nyanlända elever inom grundskolan. Grundskolan har nu en ”Sluss” och en förberedelseklass för elever i årskurs 8 – 9.
- I maj genomfördes resan för årskurs 9 till Polen.
- I årskurs 9 har vi haft en målsättning för meritmedelvärdet. Eleverna lyckades nå målsättningen och under läsårets sista vecka åkte de båda klasserna till Liseberg.
- I augusti genomförde årskurs 7 den traditionsenliga lägerveckan i vår vänort, Dovre.
- I SKL:s årliga elevenkät i årskurs 5 och 8 visade svaren att Storfors kommun har landets mest nöjda elever både i årskurs 5 och 8.
- Grundskolan fortsätter arbetet med ”Läsllyftet”, Skolverkets stora satsning på läsning. Under läsåret 15/16 deltog mellanstadiet i Bjurtjärn och mellanstadiet på Vargbroskolan. Under detta läsår arbetar kommunens lågstadijepersonal och Vargbroskolans högstadium med ”Läsllyftet”.
- Elevantalet inom SFI har ökat då många erhållit tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd i väntan på kommunplacering.
- Andelen studerande inom Komvux är något färre än tidigare. Antalet studerande inom Yrkesvux är lika stort som tidigare, främst inom sektorn Vård- och omsorg.

- Inom ramen för DUA (Delegationen unga till arbete) har ett mycket lyckat samarbete med Arbetsförmedlingen inletts, vilket resulterat i att vi har två ungdomar på utbildningskontrakt och en trainee är på gång.
- Inom det kommunala aktivitetsansvaret finns det 48 ungdomar.
- Inför läsårsstarten fick Vargbroskolans matsal nya möbler. En investering som möjliggjorts via kommunens extra statsbidrag för mottagande av nyanlända elever. Verksamheten har också kunnat köpa in smartboards vilket innebär att alla lokaler där behovet finns nu är utrustade med smartboards. Elevmöbler har köpts in till Bjurtjärns skola.
- Under senare delen av hösten har en lekplats iordningstälts mellan Kroppaskolan och Vargbroskolan. Bjurtjärns skola har rustats upp inklusive ventilation. I Bjurtjärns skola har också ljudabsorbenter satts upp.
- Kulturhuset, där IM och SFI är verksamma, har fått nya golv.

Volym och nyckeltal

Skola/ Antal elever	mar-15	aug-15	mar-16	aug-16	dec-16
Kroppaskolan F- åk 3	131	139	137	134	135
Bjurtjärns skola F- åk 6	63	67	70	67	67
Vargbroskolan åk 4-9	252	252	273	270	266
Grundsärskolan	7	6	7	5	6
Summa	453	464	487	476	474
Gymnasieskola		143	141	140	120
Gymnasiesärskola		9	7	7	7
Språkintröduktion		24	32	44	34
Summa		176	180	191	161

Inom grundskolan är elevantalet i stort sett oförändrat. Elevantalet inom ”Språkintröduktion” har minskat till tidigare normala nivåer.

Antalet arbetade timmar speglar mycket väl den förändrade verkligheten, med mycket extra personal kopplat till det stora antalet nysvenska elever inom verksamheterna.

Mål och måloppfyllelse

- Inget barn i Storfors ska fara illa, Följs upp genom antalet anmälningar till IFO**
Finns i nuläget ingen statistik att redovisa.
- Flera elever ska klara nationella prov i ÅK 3 i matematik, målet är 80 procent år 2016.**
Målet har uppnåtts. Proven innehåller nio delar. I samtliga delar är resultatet högre än 80 procent. I sju av delarna är resultatet högre än 90 procent. I sju av delproven är resultatet även över riksgenomsnittet.
- Fler elever ska klara nationella proven i ÅK 3 och ÅK 6 i Svenska och Svenska som andra språk målet är 80 procent år 2016.**
Målet har uppnåtts. Proven innehåller åtta delprov. I samtliga delprov är resultatet högre än 90 procent. Fem av delproven har resultat som är högre än riksgenomsnittet.
- Andel elever som klarar läsförståelsedelen av provet ska öka.**
Målet är uppnått.
- Det genomsnittliga meritvärdet skall öka (årskurs 9) från 195 till 200 under 2015.**
Målet uppnåddes under 2015 då meritmedelvärdet hamnade på 215. 2016 års resultat blev 223 i genomsnittligt meritmedelvärde för Storfors kommuns elever i årskurs 9.
- Gymnasieavhoppet ska minska. Från att det idag tar i genomsnitt 3,5 år för våra elever att klara gymnasiet ska tiden minska till 3,2 år våren 2016.**
Finns för tillfället ingen tillgänglig statistik som visar om vi uppnått målet.

- **Alla elever ska klara introduktionsprogrammen så att de uppnår gymnasiebehörighet.**
Vi har inte uppnått målet. Här har vi en stor utmaning. De flesta av våra nyanlända elever inom språkinstruktionen kom under 2016. Det är inte rimligt att de på så kort ska uppnå gymnasiebehörighet.
- **Nyanlända elever som deltar i Yrkesvux ska öka från två till fyra.**
Målet ej uppnått, inga nyanlända elever har deltagit.
- **Minska den ogiltiga frånvaron i den frivilliga skolformen från 12,5 procent till 5 procent.**
Frånvaron har minskat till 8,4 procent.
- **100 procent av eleverna på vuxenutbildningen ska känna sig nöjda med delaktighet och inflytande över sin studiesituation.**
Samtliga tillfrågade har angett att de är nöjda med delaktighet och inflytande över sin studiesituation.

Ekonomi

Årsbokslutet visar ett överskott på ca 1,1 miljon, för enheten utöver de 2,4 miljonerna som beror på förändrad redovisning av de extra statsbidraget kommunen fick med anledning av flyktingsituationen hösten 2015.

Grundskola 32x	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Intäkter	12 434	13 999	17 167	4 733
Personalkostnader	- 42 447	- 43 477	- 43 642	- 1 195
VHT kostnader	- 32 820	- 32 635	- 32 813	9
Avskrivningar	- 274	- 278	- 278	4
NETTOKOSTNADER	- 63 107	- 62 391	- 59 566	3 543

Enheten Individ och familjeomsorgen (IFO) & Arbetsmarknad

Enheten består av Individ och familjeomsorgen, jobbcentrum/arbetsmarknadsavdelningen, övriga arbetsmarknadsåtgärder samt feriearbeten för ungdomar.

Hämt under året

Individ och familjeomsorgen (IFO)

- Den intensiva hösten 2015, med stort inflöde av ärenden framförallt på grund av flyktingsituationen, skapade ett stort tryck på verksamheten. Detta har varit en bidragande orsak till den personalomsättning som skett inom IFO. I Storfors, precis som i övriga landet, har det varit svårt att rekrytera kvalificerad personal med erfarenhet. Flera nyanställda har kommit in utan att de få ett överlämnade och någon ordentlig introduktion eftersom deras företrädare redan har avslutat sina anställningar eller varit sjukskrivna. Ledningssystemet med mallar, rutiner, riktlinjer mm har varit bristfälligt, vilket gjort att man tittat på möjligheterna att införa ett nytt som bättre uppfyller behovet. Ärendehanteringssystemet har inte fungerat fullt ut och det har saknats

kompetens för att administrera och utbilda i systemet. Handläggare har också flaggat för att man har delat rum, något som inte fungerar i verksamheten.

- En plan togs fram för att komma tillrätta med problem och brister i verksamheten och verksamheten har fått stöd i det påbörjade arbetet med ledningssystem. Ett stöd i form av en administratör har inrättats för att avlasta handläggarna.
- Under senare delen av perioden har ombyggnation genomförts, vilket ger alla handläggare eget kontor. Ny introduktionsplan för IFO har tagits fram och nyanställda har haft tid för bredvidgång med ordinarie personal på avdelningen.
- En socialt ansvarig samordnare, SAS, påbörjade sitt arbete med IVO-kritiken samt problemen med verksamhetssystemet under hösten.
- Tjänster som SAS, LSS-handläggare, vuxenhandläggare, boendestödjare samt handläggare för ärenden rörande barn och unga har rekryterats med start efter semestern. Timvikarier används för att avlasta vid sjukdom och hög arbetsbelastning.
- Ny enhetschef har rekryterats med start 1 mars 2017.
- Ett nytt verksamhetssystem i form av Pulsen Combine håller på att införas, vilket tar mycket tid från handläggarnas ordinarie arbete. Nya verktyget IBIC har införts, vilket också har tagit mycket av handläggarnas tid.

Arbetsmarknad/Jobbcentrum

Avdelningens huvuduppdrag

- Kartlägga/utreda/testa individers arbetsförmåga, och fungera som stöd/vägledning för att förkorta vägen till egen försörjning.
- Samordna/administrera insatser, till exempel gällande anställningar med stöd på olika arbetsplatser i kommunen, samt rekvirera statliga medel för de samma.

Under året har avdelningens uppdrag utökats med att även omfatta:

- Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) som går ut på att inventera och erbjuda ungdomar, under 20 år, som varken arbetar eller studerar (UVAS) någon typ av sysselsättning/aktivitet.
- Delegationen unga till arbete (DUA) som verkar för att arbetsmarknadspolitiska insatser mot ungdomsarbetslöshet får större genomslag på lokal nivå. Stort fokus läggs på statlig och kommunal samverkan och utveckling av nya samverkansformer.
- Studie och yrkesvägledning (SYV) för elever på Introduktionsprogrammet (IM), Komvux samt potentiella Komvuxelever.
- Ansvar för EU-projektet "Värmlands Framtid". Projektet startade i juni 2015 och har tidigare legat under Forsbroskolan. Syfte med projektet är att stärka unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) mot arbete/utbildning, 16-24 år. Deltagande i projektet är frivilligt.
- Samordning för projekt med arbetsmarknadsinriktning.
Två projektansökningar till Europeiska socialfonden har beviljats under året där Storfors ingår som delprojektägare:
  - "Värmlands nya". Ökad måluppfyllelse för nyanlända på Introduktionsprogrammet
  - "Match2job" för nyanlända. Kompetensförsörjning och matcha mot bristyrken

Under första halvåret 2016 var verksamheten delvis i avsaknad av samordnare. Detta har medfört att avdelningens dagliga verksamhet och utvecklingsarbete inte fungerat optimalt. Som

en konsekvens av detta har övrig personal fått ta ett större ansvar och en tyngre arbetsbörda. Från och med början av maj 2016 anställdes en ny samordnare på heltid.

År 2016 har varit både turbulent och spännande för avdelningen. Detta bland annat med anledning av de nya uppdrag som beskrivs ovan, personalförändringar, rutiner som tagits fram/omarbetats och delar av lokalerna har renoverats till följd av en vattenskada. Under året har samarbete utökats med kommunens näringsliv. Bland annat har en "företagsturné" genomförts tillsammans med kommunens näringslivsutvecklare och Arbetsförmedlingen i syfte att informera om möjligheter till stöd vid nyrekrytering.

Avdelningen har ansvar för administration av kommunens feriejobb. Under sommaren 2016 har 49 ungdomar (28 flickor och 21 pojkar) arbetat under nio veckor, uppdelat på tre perioder om vardera tre veckor. Arbetsplatserna har varit: Grönområden i Storfors, äldreomsorgen, fritidsgården i Kyrksten, förskolor och fritidsverksamheter, Brandhistoriska muséet, fotbollsskolan i Storfors FF och Hammargårdens kök.

Arbetsuppdrag för "den allmänna nyttan"

Arbetsmarknad/Jobbcentrum har utfört en mängd arbetsuppdrag på uppdrag av kommunala verksamheter/enheter och i vissa fall även till föreningslivet. Nedan presenteras ett axplock av dessa uppdrag:

- Iordningsställande av lägenheter för nyanlända personer
- Renovering av brygga vid småbåtshamnen
- Distribution av Storfors sommartidning
- Fönstertvätt på kommunhuset med flera ställen
- Måla om på Änglagårds förskola
- Affischering på kommunens reklamtavlor
- Informationsutskick till skolelever
- Byggnation av anslagstavla till Storfors Hundklubb
- Renovering av bänkar till Vargbro skolas gymnastiksal
- Hjälpa vid iordningsställande av Centrumfesten

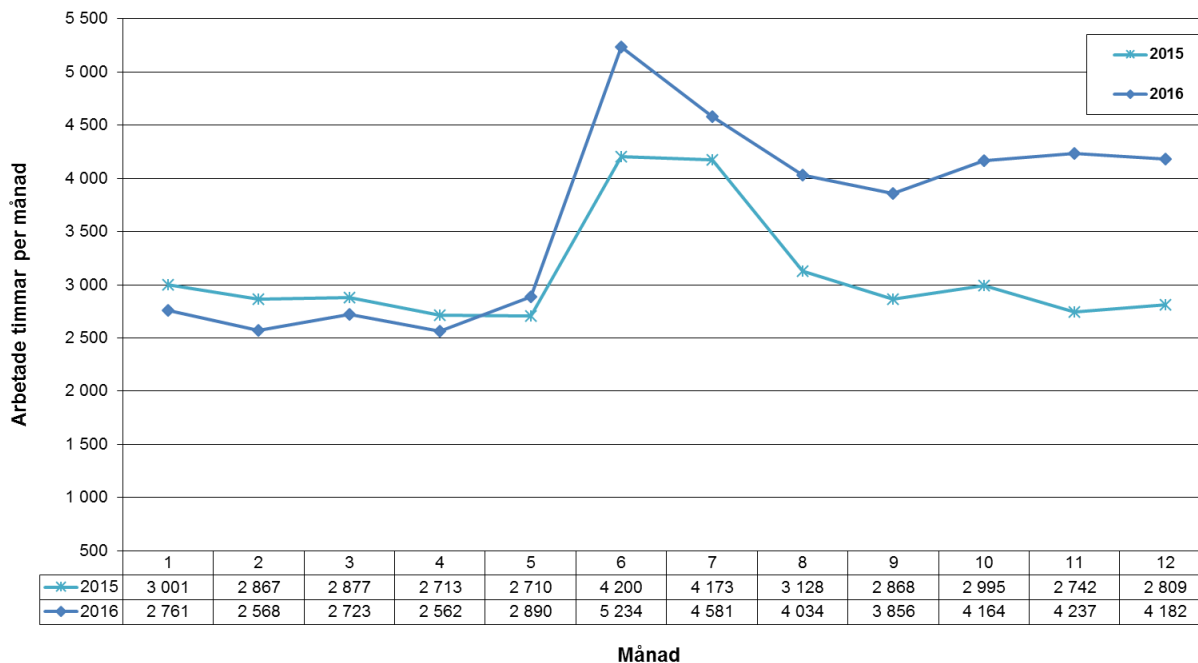
Volymer och nyckeltal

166 personer (93 kvinnor och 73 män) har deltagit i verksamheten eller varit anställda (med stöd) hos Arbetsmarknad/Jobbcentrum under 2016

Av dessa 166 personer har 8 gått från försörjningsstöd till egen försörjning (3 kvinnor och 5 män)

- 34 personer har deltagit i daglig verksamhet hos Arbetsmarknadsavdelningen (15 kvinnor och 19 män)
- 33 personer deltagit i praktik hos annan kommunal praktikanordnare (23 kvinnor och 10 män)
- 9 personer har varit anställda hos Arbetsmarknadsavdelningen med stöd från Arbetsförmedlingen (3 kvinnor och 6 män)
- 22 personer har deltagit i projektet Värmlands framtid (13 kvinnor och 9 män)
- 8 personer är identifierade och arbete är påbörjat i det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) (2 kvinnor och 6 män)
- 49 personer har deltagit i studie- yrkesvägledningsaktivitet (SYV) (27 kvinnor och 22 män)

- 11 personer har deltagit i aktiviteter via ”Delegationen ungdomar till arbete” (DUA), det vill säga ”Utbildningskontrakt” 9 personer (8 kvinnor -1 man) och ”Traineejobb” 2 personer (2 kvinnor).

360, 362, 365 IFO arbetsmarknad, arbetade timmar per månad, år 2016 - 12

Måluppfyllelse

Genom att sätta in tidiga insatser när så behövs mår fler barn och ungdomar bra i en trygg och positiv uppväxtmiljö. Därmed sparas kommunala resurser och personliga tragedier undviks.

- Följs upp genom antalet anmälningar till IFO.
- Minska handläggningstider gällande barnutredningar från fyra månader till tre månader.

Individ och familjeomsorg (IFO)

- Alla klienter ska känna sig informerade och delaktiga i de beslut som rör dem.
- Alla klienter ska känna sig väl bemötta.

Idag finns inte mätbara verktyg, vilket har medfört att statistik inte har kunnat föras.

Arbetsmarknad

- Antal åtgärdsanställningar i samarbete med försörjningsstödet på IFO ska uppgå till sex stycken per år.
- Alla deltagare ska känna sig väl bemötta och delaktiga och informerade i de beslut som rör dem på Arbetsmarknadsavdelningen.
- 200 företagskontakter/utbildningsanordnare ska kontaktas för deltagares räkning per år.

Mål som genomförts är åtgärdsanställningarna.

Verksamheten har även jobbat mot de övriga målen men på grund av att rätt verktyg saknas för mätning har statistik ej förts. När det gäller kontakt med företag och utbildningsanordnare har dessa tagits vid behov. Deltagarnas bemötande och delaktighet följs upp fortlöpande både individuellt och i grupp. Inför nästa år borde nya mål tas fram som är bättre indikatorer på hur

verksamheten fungerar och som ger en mer relevant bild. Med anledning av att avdelningen fått nya uppdrag bör även mål för dessa sättas.

Ekonomi

IFO & Arbetsmarknad 362,365	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Intäkter	2 603	3 445	3 666	1 063
Personalkostnader	- 12 198	- 13 788	- 14 473	- 2 275
VHT kostnader	- 10 971	- 12 046	- 12 584	- 1 611
Avskrivningar	-	1	2	-
NETTOKOSTNADER	- 20 566	- 22 388	- 23 389	- 2 823

Under 2016 har kostnaderna för placeringar inom IFO varit högre än budgeterat, även kostnaderna för försörjningsstöd ökade under senhösten. De ökade personalkostnaderna beror bland annat på fler individer inom arbetsmarknadsavdelningen vilket delvis täcks upp av ökade intäkter.

Enheten Integration & Ensamkommande barn (EKB)

Enheten består av Integrationsverksamhet samt verksamheterna kring ensamkommande barn inklusive våra två HVB-hem för ensamkommande barn; Solforsen och Stjärnforsen.

Hänt under året

- Regeringen fattat beslut om ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga. De föreslagna ersättningarna skiljer sig markant från ersättningarna som tidigare betalats ut till kommunerna gällande mottagning av ensamkommande barn. Enheten har lämnat synpunkter avseende dessa förändringar till Länsstyrelsen.
- Tillströmningen av nya ensamkommande barn till Sverige har minskat kraftigt samtidigt som Migrationsverket snabbat på sina utredningar som i vissa fall leder till uppskrivning i ålder eller utvisningsbeslut. Enheten har påbörjat arbeta fram omställningsplaner av verksamheten i ljuset av ny flyktingpolitik. Samtlig HVB -personal har även deltagit på ett heldagsseminarium för att ge sin syn på omställningsplanerna. Stjärnforsens HVB-hem planeras att göras om till ett stödboende och samtlig personal kommer att utgå från Solforsens HVB hem. Verksamhets förändringsarbete pågår. Stödboende är en form av utslussningsboende där ungdomarna tar ett större ansvar för att bli mer förberedda för att klara av ett eget boende och försörjning. Stödboende är en boendeform som lämpar sig väl i och med att de mottagna ensamkommande barnen också blir äldre. Solforsens HVB-hem har haft en vattenläcka som inneburit kostnader under året, men framför allt har detta inneburit vissa problem för verksamheten med trångbodda barn.
- Projektmedel har bifallits från Länsstyrelsen gällande projektet ”Storfors tillsammans”. Stygrupp har bildats och regelbundna möten har hålls, anställning av projektsamordnare har skett. Planering av olika insatser har skett, projektet bedriver ett antal olika aktiviteter med syftet att stärka integrationen i samhället. Samverkan med idrottsutbildarna i Värmland har skett med förhoppningen att kunna utöka föreningsarbetet inom projektet. Enheten har ansökt om samt beviljats ytterligare medel från Länsstyrelsen.
- Möten har skett med Arbetsförmedlingen, Integration samt Arbetsmarknadsavdelningen gällande extratjänster. Tjänsteutlåtande har utarbetats samt skickats in

angående detta. Extratjänster är en form av anställningsstöd via Arbetsförmedlingen där man utökat målgruppen att innefatta nyanlända personer. Tidigare var målgruppen endast de som deltagit i jobb- och utvecklingsgarantin under mer än 450 dagar.

- Kontinuerliga samverkansmöten gällande integrationsfrågor har hållits mellan berörda enheter inom Storfors kommun/ Röda korset/Pingstkyrkan och Storfors Kyrka samt separata integrationsmöten mellan berörda enheter inom kommunen samt Stiftelsen Björkåsen.
- Lokal överenskommelse mellan Storfors kommun och Arbetsförmedlingen/ Migrationsverket/ Landstinget/Försäkringskassan har utarbetats.
- Planering av införande av nytt administrativt system, Pulsen, pågår.

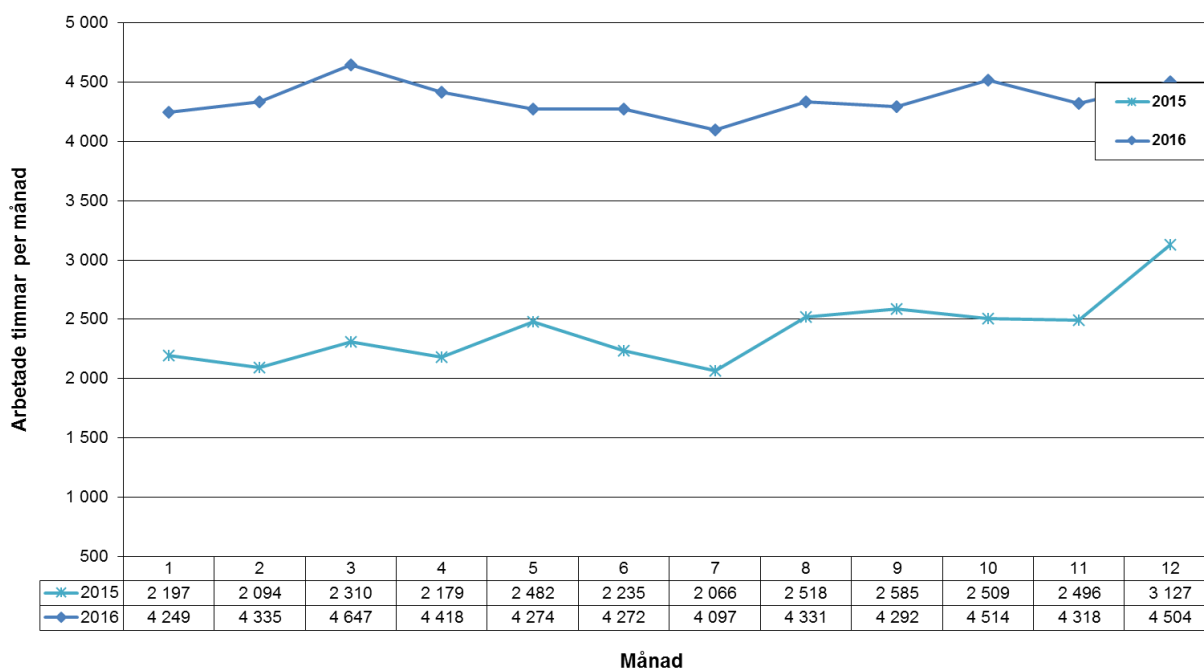
Volym och nyckeltal

Ensamkommande barnverksamheten består av två HVB-hem i egen regi. Solforsen har 30 platser varav 27 är belagda. Stjärnforsen flyttade under första halvåret till nya större lokaler vilket planerades när inflödet av ensamkommande barn var stort. Stjärnforsen har platser för 16 ungdomar varav 6 är belagda. Verksamheten har även öppnat en ny boendeform, stödboende som består av 5 lägenheter med plats för 7 ungdomar varav 6 är belagda och flera på ingång. Stödboendet bemannas av personal som arbetar på Stjärnforsens HVB-hem. Utöver HVB-hemmen samt stödboendet i egen regi finns även barn placerade i familjehem samt i externa HVB-hem. Det totala antalet ensamkommande barn uppgår till 57 ensamkommande barn.

Under 2016 flyttade 89 nyanlända personer till Storfors och av dessa har majoriteten fått någon form av stöttning via integrationsenheten. Tio av dessa har flyttat vidare. Utöver dem arbetar integrationsenheten även med flertalet nyanlända som anlände föregående år samt asylsökande klienter.

Integrationsenheten följer tillsammans med Arbetsförmedlingen kontinuerligt upp samtliga nyanlända som har etableringsplanering. I december månad hade 61 personer en etableringsplanering. Integrationsenheten har även arbetat med 20 personer som avslutat sin etableringsplanering.

361,363 Integration och EKB, arbetade timmar per månad, år 2016 - 12

Måluppfyllelse

Integrationsenheten

- Att personerna i våra mottagna nyanlända hushåll är nöjda med bemötandet från personal på Integrationsenheten.
- Att personerna i våra mottagna nyanlända hushåll ska trivas och stanna i Storfors.
- Minst 90 procent av deltagare via etableringen (nyanlända) ska efter avslutad insats på Jobbcentrum gå vidare till arbete, studier eller praktik.

HVB ensamkommande flyktingbarn

- Att barnen ska ha en god hälsa
- Att barnen ska klara målen för sin årskurs – går vidare i utbildning
- Att barnen ska delta i någon förening/aktivitet i övriga samhället minst en till två gånger i månaden
- Att barnen ska erbjudas enskilda samtal med personal en gång per vecka
- Att barnen ska få en god man/ vårdnadshavare inom en vecka

Enheten har inte någon redovisning av måluppfyllelse för det gångna året.

Ekonomi

Integration & EKB 361,363	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Intäkter	48 710	44 160	42 102	- 6 608
Personalkostnader	- 17 988	- 17 458	- 17 404	584
VHT kostnader	- 15 015	- 12 834	- 12 829	2 186
Avskrivningar	- 20	- 20	- 20	0
NETTOKOSTNADER	15 687	13 848	11 849	- 3 838

Det stora underskottet beror på att det inte kommit så många ensamkommande barn under året som beräknat, vilket gör en stor skillnad för intäkterna.

Enheten Lagen om Stöd och Service (LSS)

I lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade, LSS, finns tio olika insatser. Under kvartal 3 verkställer Storfors kommun personlig assistans, ledsagarservice, kontaktperson, korttidsvistelse utanför det egna hemmet (verkställs i kontaktfamilj), korttidstillsyn för personer över 12 år, daglig verksamhet samt bostad med särskild service för vuxna.

Hänt under året

- Under året har LSS-verksamheten tagit emot en vuxenstuderande samt en gymnasieelev för praktik.
- Per den 31 december 2016 hade åtta kunder fler än en insats enligt LSS.
- Under införandet av dokumentationsprogrammet Pulsen Combine har verksamheten lagt ner mycket arbete på att upprätta nya genomförandeplaner samt att ge medarbetarna kunskap om social dokumentation. Medarbetare inom LSS har ingen tidigare erfarenhet att göra digitala journalanteckningar, social dokumentation. Med något undantag har all tillsvidareanställd personal utbildats i dokumentationsprogrammet Pulsen Combine. Fortlöpande utbildning sker när medarbetare är i behov av utbildning.
- I arbetsgrupperna har diskussioner förts runt upprättandet av genomförandeplaner och social dokumentation. Syftet med diskussionerna samt informationen runt

dokumentation är att öka medarbetarnas kunskap kring de lagkrav som finns samt vikten av en uppdaterad och levande genomförandeplan. Genomförandeplanen är grunden för hur den insats som kunden beviljats ska verkställas samt att planen säkerställer kvalitet och trygghet för kunden. Kundens deltagande i upprättandet av genomförandeplanen är ytterst viktig för den enskildes självbestämmande, delaktighet och inflytande. Kund och/eller legal företrädare är delaktiga i insatserna runt kund

- Vid arbetsgruppernas arbetsplatsträffar pågår fortlöpande information om och diskussioner runt, vikten av att dokumentera händelser av vikt som skett i samband med verkställighet av respektive beslut, social dokumentation. Syftet är att uppmärksamma avvikelser i förhållande till upprättad genomförandeplan eller gällande rutiner.
- 89 procent av personalen har genomgått intern fortbildning för att öka kunskapen och insikten om sin roll som anställd samt i förhållande till kund. Syftet med utbildningen har varit att medarbetarna ska känna sig delaktiga i hela LSS-verksamheten samt i Storfors kommuns verksamheter. En ökad medvetenhet bedöms öka förståelsen för kommunalt fattade beslut, ökat ekonomiskt ansvarstagande samt ökad arbetsglädje med lägre sjukkostnader. Bedömningen görs att löpande fortbildning även medför lägre kostnader för nyttjandet av Varnumhälsans utbud. Medarbetarna har framfört att de tidigare ej känt sig som en del i hela verksamheten utan enbart känt sig som medarbetare i respektive arbetsgrupp.
- Personal vilka arbetar hos kund med sjukdom som kommer att leda till palliativ vård har genomgått utbildning i palliativ vård.
- Fyra anställda har genomgått brandutbildning. Personalen valdes ut från arbetsplatser där ingen tidigare deltagit i brandutbildning
- Vid kunds förändrade behov i samband med förflyttningar har kommunens förflyttningsinstruktörer instruerat kund och personal i ergonomi.
- Alla kunder eller deras legala företrädare vilka valt Storfors kommun som assistansanordnare har tagit del av dokumentet ”Storfors kommun som assistansanordnare för LSS”. Personliga assistenterna har tagit del av motsvarande dokument.
- För ett salutogent arbetssätt har aktuella enheter inom landstingets verksamheter kontaktas för informations och kunskapsutbyte.

Volym och nyckeltal

Personlig assistans

14 kunder är beviljade insatsen, varav åtta är beviljade assistansersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB, Försäkringskassan), där kommunen bär kostnad för de 20 första timmarna.

Sex kunder är beviljade insatsen enligt LSS-beslut, kommunen bär hela kostnaden.

Nio beslut verkställdes av Storfors kommun varav tre verkställdes via anhöriga där kommunen har arbetsgivare/arbetsmiljöansvar. En kund valde under året att gå över till privat assistansanordnare

Fem beslut verkställdes via externa anordnare som respektive kund har tecknat avtal med. Kommunen står för kostnaden för de 20 första assistanstimmarna, för assistenternas sjukkostnader samt vid tillfällig utökning av assistansen.

Vid behov av dubbelassistans i samband med förflyttningar har personal från hemtjänsten varit behjälpliga.

Korttidsvistelse

Sex kunder är beviljade insatsen via kontaktfamiljer vilka ersätts med arvode och omkostnadsersättning enligt Sveriges kommuner och landsting, SKL:s rekommendationer. Till

ett av besluten var det svårigheter att finna lämplig kontaktfamilj så kunden fick behovet tillgodosett via insatsen avlösarservice.

Kontaktperson

Tio kunder är beviljade insatsen vilka verkställs via uppdragstagare ersatta med arvode och omkostnadsersättning enligt SKL:s rekommendationer.

Bostad med särskild service

En kund är beviljad insatsen vilken verkställs vid gruppboendet beläget i ett hyreshus.

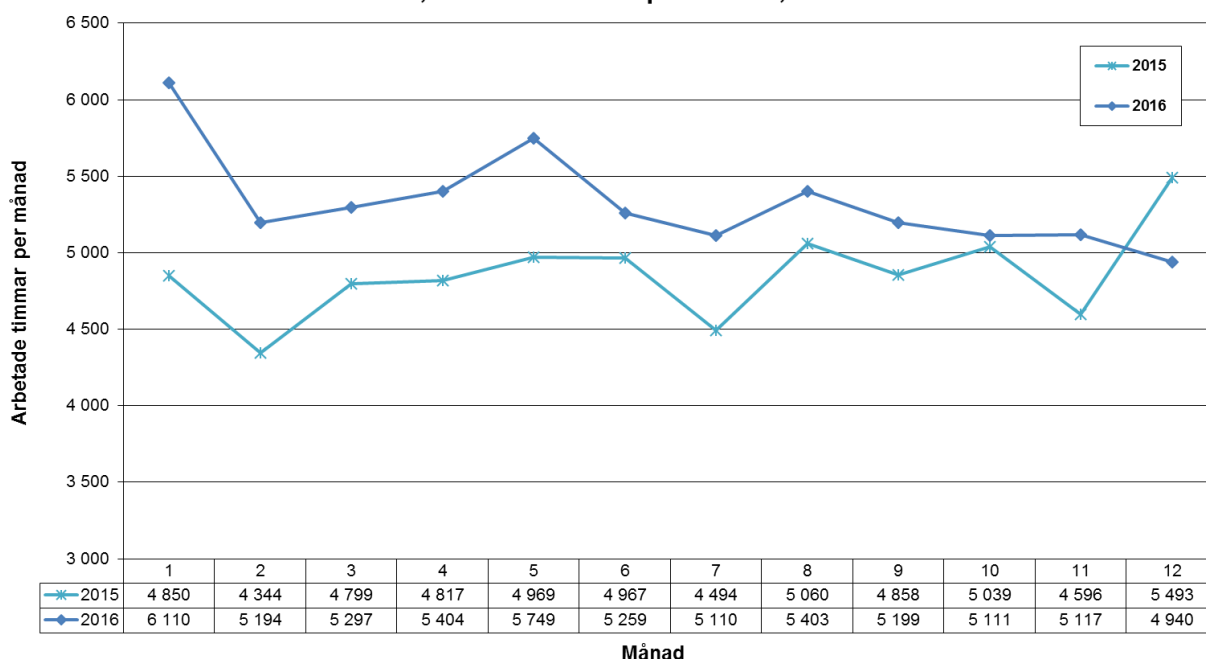
Daglig verksamhet

Sju kunder är beviljade insatsen, en ökning med tre beslut jämfört med 2015. Två beslut verkställs genom köp från annan kommun. Ett beslut verkställs externt via en förening. En kund har periodvis under året valt att göra uppehåll i verkställigheten, när det varit aktuellt med verkställighet har detta skett via samarbete med en förening. För ett av besluten har det varit uppehåll i verkställigheten under hela 2016. Ett beslut verkställs inom egen verksamhet, lokal i Hälsans Hus. Verkställigheten runt ett av besluten drog ut på tiden, trots löpande dialog med kund. Under året avslutade aktuell kundbeslutet för att välja annan sysselsättning, utanför verksamhetsområdet LSS.

Korttidsvistelse på personer över 12 år

Två kunder är beviljad insatsen vilken verkställs via köp från annan kommun där de enskilda studerar. Kunderna faktureras för måltidskostnader. Då Storfors kommun valt att förlägga verkställigheten via köp från annan kommun, för att tillgodose kundernas individuella behov bekostas resorna till och från korttidsvistelsen av Storfors kommun. Resorna sker via färdtjänst och i nuläget finns behovet hos en av kunderna.

35. LSS, arbetade timmar per månad, år 2016 - 12

Måluppfyllelse

- Alla kunder ska ha en aktuell genomförandeplan.
- Nya kunder ska ha en upprättad genomförandeplan inom 14 dagar.
- Kunder ska vara nöjda med verkställighet av beslut.

- Kunder i LSS-boende ska ges möjlighet att vara ute på aktiviteter som kräver personalstöd efter kl. 21.00 minst en gång i månaden.
- Ge medarbetarna möjlighet till ökad kunskap för lagrummet (LSS) genom diskussioner i arbetsgrupperna vid två tillfällen per år.

Med något enstaka undantag har alla kunder (som inte av sagt sig upprättandet av genomförandeplan) en aktuell genomförandeplan. Arbetet med införandet av dokumentationsprogrammet Pulsen har medfört att det digitala arbetet med dokumentationen har fördröjts.

Då det inte inkommit några negativa synpunkter på verkställigheten av fattade beslut uppfattas kunderna vara nöjda. Kunder som valt privat assistansanordnare har fattat beslut av personliga skäl och inte av missnöje med kommunens verkställighet, vilket kunderna framfört vid upprepade tillfällen.

Kund i LSS- boendet ges möjlighet till aktiviteter kvällstid och därmed anses målet vara uppfyllt

Målet med att ge medarbetarna ökad kunskap om lagrummet, LSS, är ett ständigt pågående arbete.

Ekonomi

Verksamhetens arbete med planering av personal vid sjukdom och utbildningar samt att kund av sagt sig beslut har medfört minskade kostnader i förhållande till budget.

Kommunen har ansvar att stå för de merkostnader som assistansbolagen får när deras ordinarie personal är sjuk. Svårigheter att finna kontaktpersoner/familjer med specialkompetens för att svara mot kundens behov har i vissa fall medfört högre kostnad än enligt Sveriges kommuner och landstings, SKL, rekommenderade ersättningsnivåer.

LSS 35x	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Intäkter	5 499	5 732	6 054	555
Personalkostnader	- 17 446	- 17 851	- 17 216	230
VHT kostnader	- 4 636	- 4 469	- 4 240	396
Avskrivningar	-	-	-	-
NETTOKOSTNADER	- 16 583	- 16 588	- 15 403	1 180

Enheten Hemtjänst

Enheten ger stöd i hemmet till kunder som fått olika insatser biståndsbedömda.

Hänt under året

- Verksamheten präglas av värdegrundsarbetet genom fokus på kontaktmannaskap för att säkerställa omsorg med god kvalitet för hemtjänstens kunder. I samband med nya verksamhetssystemet Pulsen Cobain har verksamheten infört ett individanpassat arbetssätt (ÄBIC/IBIC) som krävt tid och engagemang av medarbetarna.
- Registrering i Senior Alert har startat i september, efter samtycke från hemtjänstens kunder.
- Fortbildning i tandvård, palliativ vård, Senior Alert, BPSD - för registrerare samt webbutbildning i ÄBIC/IBIC har genomförts med samtliga medarbetare. Några av

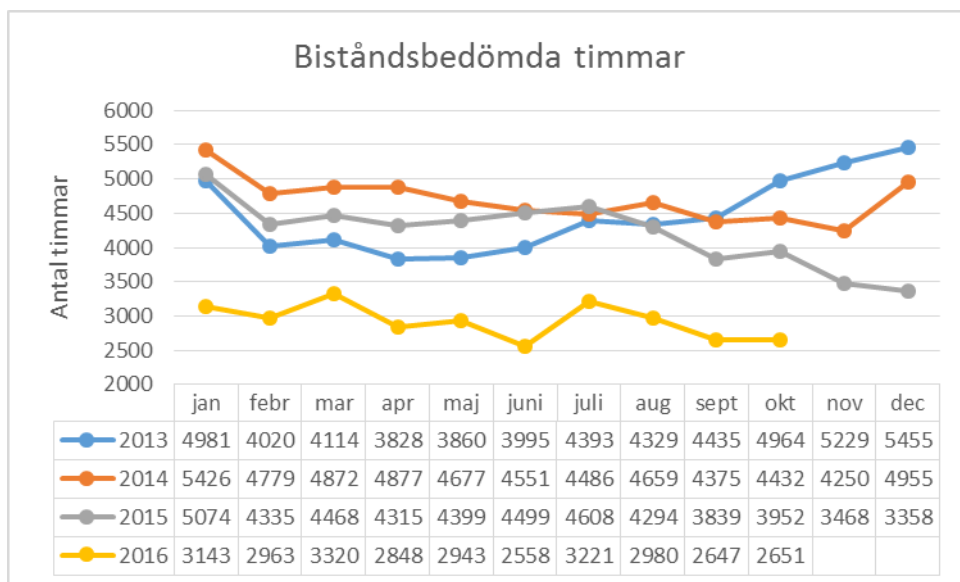
medarbetarna har även deltagit vid seminarium i Sunne samt vid en föreläsning i Karlstad.

- Verksamhetsmöte har genomförts i Lungsund genom dialog om verksamhetsförbättringar efter synpunkter från medarbetarsamtal.
- Gemenskapsboende på Stationsgatan med hemtjänst har upphörde 1 juni. Kunder som bor på våningen får istället biståndsbedömda insatser som övriga kunder i hemtjänsten efter behov.
- Under oktober månad har enhetschef flyttat sitt kontor till på Stationsgatan 62 för att komma närmare verksamheten.
- Inköp av ”Raiser up”, hjälpmedel som underlättar lyft från golv. Hjälpmedlen minskar risken för arbetsskada samt minskar personalbehovet vid tyngre lyft. Lyfthjälpmedlen är även behagligare för kunden.

Volym och nyckeltal

I december fanns 246 kunder inom hemtjänstens verksamhet. 91 kunder hade insats av ”hälsa och sjukvård”. 88 personer hade insatser enligt socialtjänstlagen (SOL). 112 kunder hade enbart trygghetslarm.

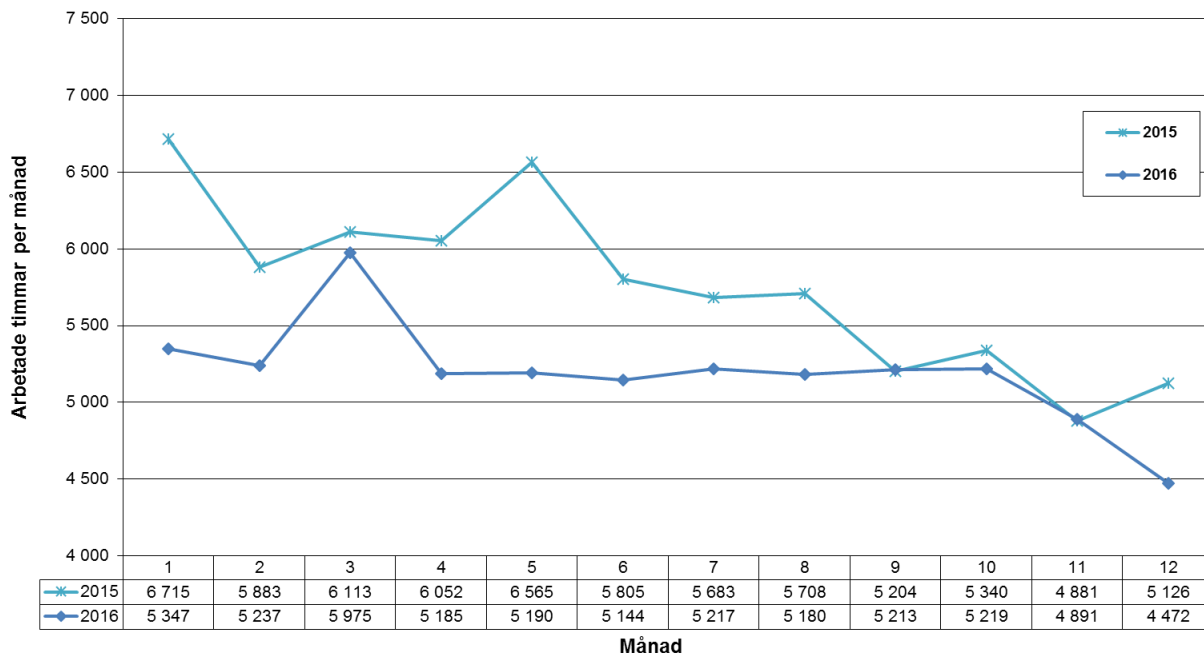
Biståndsbedömda timmar per månad har växlat mellan 3 220 timmar och 2 251 timmar.

Arbetade timmar har minskat men inte i samma omfattning som biståndsbedömda timmar. Orsaken är bland annat implementeringen av det nya verksamhetssystemet, fortbildningar samt översyn av arbetsmiljön vilket har krävt tid av verksamheten.

Hemtjänsten har utfört mellan 220-180 besök per dygn samt besvarat 91 falltillbud till och med september månad.

Hemtjänsten har utfört 974,2 timmar inom LSS-verksamheten.

42. Hemtjänst, arbetade timmar per månad, år 2016 - 12

Måluppfyllelse

- Utveckla kontaktmanskap för ökad trygghet och trivsel hos hemtjänstens kunder. Målet är att varje kund får träffa sin kontaktman i genomsnitt två gånger per vecka. Mäts via Laps Care.
 Två personal per kontaktman område har fått ansvar att bevaka att alla nya kunder, även de med trygghetslarm, har tilldelats kontaktmän. Målet har inte kunnat fullföljas vid hög personalfrånvaro.
- **Ökad kontinuitet för hemtjänstens kunder för en ökad trygghetskänsla. Mäts via Laps Care samt via socialstyrelsens enkät.**
 Personalkontinuiteten har förbättrats, i genomsnitt träffar kunden 15 anställda per månad – detta jämfört med föregående år då kunden träffade 18 anställda per månad.
- **Alla kunder inom hemtjänsten ska ha en aktuell genomförandeplan. Statistik tas ur Maximilia-PULSEN.**
 Uppföljningar av genomförandeplanen görs vid behov samt minst en gång per år tillsammans med kund.
- **Ta emot undersköterskeelever från närliggande gymnasieskolor samt praktikanter från jobbcentrum. Att säkerställa framtidens behov av utbildad personal samt få en mångkulturell arbetsgrupp efter framtidens behov.**
 Verksamheten har tagit emot två undersköterskeelever, tre praktikanter samt två feriearbetare under året.
- **Optimera personalbehovet efter verksamhetens behov via Laps Care. Målet är beläggning i Laps Care ska vara 70 procent.**
 På grund av färre biståndstimmar har beläggningen periodvis varit lägre. Vid lägre beläggning har man lagt fokus på det nya individanpassade arbetssättet (IBIC) och kontaktmanskap. Tid för förankring/samtal av genomförandeplaner tillsammans med kund. Kunderna har fått nya kundpärmar som har uppdaterats med aktuellt innehåll. Kontaktmän samt registrerare har fått tid med uppstart av Senior Alert i september. Rutiner har kunnat uppdateras samt nya rutiner har utarbetas; exempelvis för

matdistribution eftersom verksamheten har fått påpekande från tillsynsmyndighet. Bilrutin har reviderats och bilarna har utrustats med olika slags redskap och första hjälpen-material för att underlätta vid akuta nödsituationer. Översyn av personalutrymmen samt förråd har gjorts. Flytt av klädskap för iordningställande av extra kontor har utförts, vilket resulterat i bättre arbetsmiljö.

Ekonomi

	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Hemtjänst 42x				
Intäkter	1 550	1 332	1 310	- 240
Personalkostnader	- 20 482	- 18 215	- 17 981	2 501
VHT kostnader	- 2 868	- 2 330	- 2 312	556
Avskrivningar	- 5	- 5	- 5	0
NETTOKOSTNADER	- 21 805	- 19 218	- 18 988	2 817

Den stora minskningen av behovet av hemtjänstinsatser har under året gett något lägre intäkter, men framför allt betydligt lägre personalkostnader.

Lägre driftkostnad för fordon har uppstått på grund av det minskade behovet. En bil har också lånats ut till sjuksköterskor från juni månad. Ändringar av bilturer har gjorts för en jämnare körning inom och utanför tätbebyggt område.

Enheten Särskilda Boenden

Särskilt boende är en boendeform som anpassats för äldre med stort behov av omsorg. Plats inom särskilt boende kan erhållas efter ansökan till kommunens biståndshandläggare. Storfors kommun har tre stycken särskilda boenden: Hammargården, Smeden och Kroppavägen 5.

Hänt under året

- Från 1 april har det tillsatts ytterligare en enhetschef över särskilda boenden. Det är en omorganisation som har slagit väl ut då chefen upplevs som mer delaktig i verksamheten.
- Verksamheten har under året jobbat med Senior Alert och genomförandeplaner för att individens behov ska vara så individanpassade som det går, och för att genom Senior Alert upptäcka eventuellt risker som fall, undernäring och trycksår. Kontaktmannen gör riskbedömningar och genomförandeplan tillsammans med kund.
- Verksamheten arbetar även med BPSD-register som är ett nationellt kvalitetsregister som syftar till att kvalitetssäkra vården av personer med demenssjukdom.
- Personal från särskild boende har under året deltagit i utbildningar i både BPSD och Senior Alert. Arbetet med BPSD och Senior Alert är levande och kommer att utvecklas och fortskrida framöver.
- Senior Alert och genomförandeplaner har stärkts upp ytterligare när nya journalsystemet Pulsen Combine börjat användas och man jobbar nu enligt IBIC. IBIC är en förkortning av "individens behov i centrum" och betyder att individen är självbestämmande.
- Efterfrågan på korttidsboende- och särskilda boendeplatser har under första delen av året varit låg men under hösten ökade efterfrågan på platser.
- Enheterna inom särskilt boende har börjat att revidera arbetsrutiner.

- Kundpärmar har bytts ut och aktuellt innehåll har satts in.

Sociala aktiviteter

Sociala aktiviteter såsom sommarfester, anhörigräffar, utflykter, måltidens dag, kräftskivor, luciafirande har arrangerats utöver de dagliga aktiviteterna. Pussel, bollar och filmer har inhandlas till enheterna.

Volym och nyckeltal

Det har under året inte varit någon kö till våra enheter. Några rum har under perioder stått tomma på alla tre enheterna.

Beläggningen var vid december månads slut:

Hammargården: 14 kunder av 16

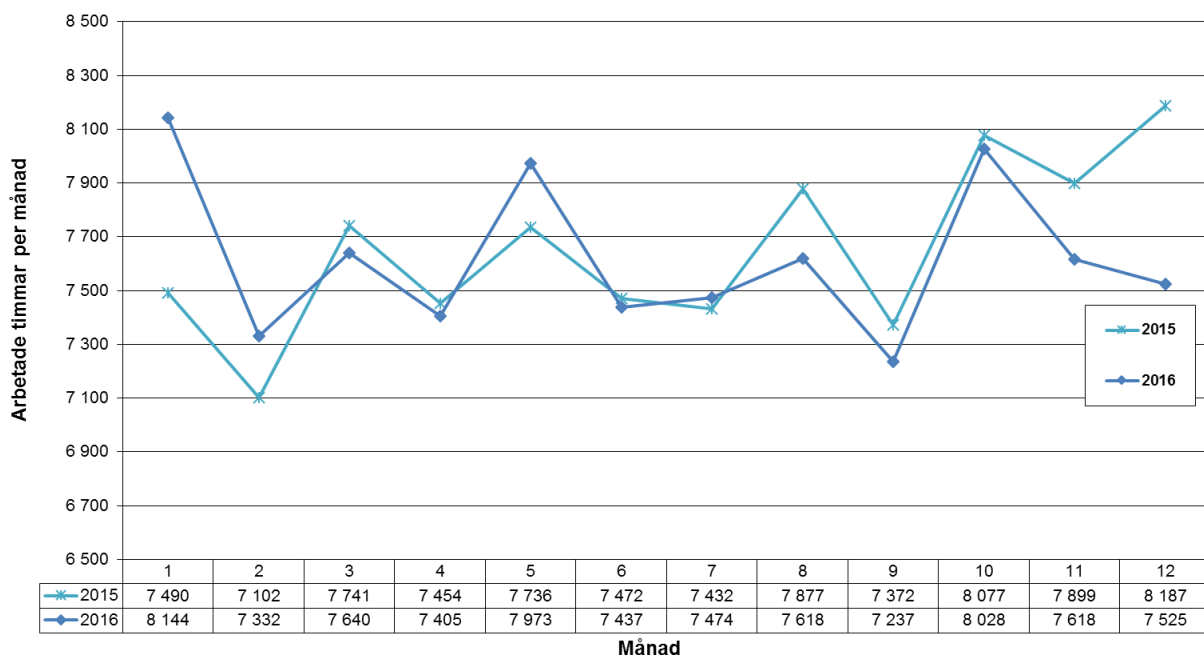
Smeden: 14 kunder av 16

Kroppavägen 5: 19 kunder av 20

14 anställda vid Hammargården har under året haft en utökning till 90 procent på sina grundtjänster.

Extrapersonal kan ibland sättas in när kunden har palliativa ordinationer, missbruksproblem eller demens med aggressiva inslag

43. Särskilt boende, arbetade timmar per månad, år 2016 - 12

Måluppfyllelse

Verksamhetens mål är att vara en arbetsplats med hög delaktighet och god arbetsmiljö.

Att arbeta förebyggande med nutrition, fallolyckor, trycksår och munhälsa är en viktig del för att få en säker vård och omsorg för kunder på särskilt boende. Detta har gjorts genom att registrera och göra uppföljningar i kvalitetsregistret Senior Alert

Ekonomi

En utbildning i palliativ vård har ägt rum med samtlig ordinarie personal.

På Hammargården har under året flera maskiner gått sönder vilket inneburit att en tvättmaskin och två torktumlare köpts in. Av de extramedel kommunen fick under året har möbler till personalrum samt inredning till personalutrymmen och gemensamma utrymmen inhandlats. Alla tre boenden har under året inhandlat personalkläder, porslin och sänglarm.

Särskilda boende 43x	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Intäkter	2 366	2 174	2 234	- 132
Personalkostnader	- 25 593	- 26 867	- 26 970	- 869
VHT kostnader	- 3 194	- 3 233	- 3 421	- 735
Avskrivningar	- 60	- 40	- 34	26
NETTOKOSTNADER	- 26 481	- 27 966	- 28 191	- 1 710

Enheten Hemsjukvård

Enheten består av hemsjukvård, hjälpmedelsverksamhet, anhörigstöd samt planeringservice.

Hänt under året

- Hemsjukvården i Storfors kommun arbetar utifrån att kundens behov är i centrum. Utifrån biståndsbedömda timmar utförs insatser i hemmet, vilket kan gälla allt från rehabiliteringsinsatser från sjukgymnast eller arbetsterapeut till insatser från sjuksköterska. Det kan röra sig om medicintilldelning, avancerad palliativ vård eller andra insatser. Även hjälp till anhöriga finns i form av anhörigstöd. Verksamheten arbetar i nära samarbete med vårdcentralen och övriga instanser inom vårdkedjan.
- Vid årsskiftet 2015/16 gick en distriktssköterska i pension och en sjuksköterska valde att avsluta sin anställning efter semestern. Nyanställning efter den senare skedde i mitten av oktober. Flera långtidssjukskrivningar har belastat sjuksköterskegruppen. Sjukskrivningar blir kostsamma att lösa då bristen på vikarier gör att även ordinarie personal måste tas in till en hög kostnad. Dessutom bärs en kostnad för den sjukskrivna.
- Under senare delen av hösten färdigställdes den nya sjuksköterskeadministrationen i Hälsans Hus och flytt skedde efter vissa förseningar veckan innan jul. Nya möbler köptes in till arbetsplatserna.
- Under året har sjuksköterskorna deltagit i utbildningar inom sina ansvarsområden men också i ett flertal utbildningar kopplade till det nya verksamhetssystemet Pulsen Combine.
- Nätverket för sjuksköterskechefer har kommit igång och träffar planeras under 2017 med ett första möte i Säffle.
- Inom rehab har hjälpmedelsteknikern varit föräldraledig sedan slutet av april och resterande delen av året. Tidigare pensionerade hjälpmedelsteknikern har ersatt under frånvaron och dessutom har rehab-assistenten fått utökad sysselsättningsgrad. Utbildningar man deltagit i under året är bland annat Motiverande samtal (MI) och ICF men i övrigt har även inom denna enhet mycket tid gått åt till Pulsen Combine där fysioterapeuten är ”superuser”. Inom rehab deltar man också i nätverk i närmiljön. Både i nätverket för hjälpmedelsfrågor samt i nätverket för rehabchefer.
- Under året har inköp gjorts av sängar, sängbord, glidlinnen m.m. En inventering har gjorts och en underhållsplan har utformats med ett intervall på sex år. Även grundutrustning på boenden har inventerats och sammanställts för kommande behov.

- Rehabenheten har tillsammans med anhörigstöd beställt varor för extrapotten som tilldelades verksamheten.

Planeringsservice

Arbetsgruppen består av fyra anställda. I denna grupp har en anställd varit frånvarande i stor utsträckning på grund av arbetet med Pulsen Combine där hon arbetar som systemansvarig. I slutet av sommaren blev belastningen påtaglig och systemansvarig frikopplades från verksamheten och ett vikariat på 50 procent beviljades från mitten av oktober. Med in i 2017 tar vi frågor om hur vi använder de system vi har och hur vi också kan utveckla detta. Även frågan att inkludera fler verksamheter inom befintliga system finns och jobbas vidare med under 2017.

Anhörigstöd

Anhörigstödjaren gick i pension under hösten 2016. Då en övertalighet uppstått bland undersköterskor förlängs vikariatet månad för månad. Inom ramen för anhörigstödet finns demensdagvård samt anhörigstöd i form av besök eller telefonkontakt.

Inom anhörigstödet påbörjades ett arbete under hösten för att klargöra verksamheten bland annat genom omvärldsanalys och besök av anhörigstöd i Kristinehamn. Detta arbete fick skjutas på och kommer att fortsätta under 2017.

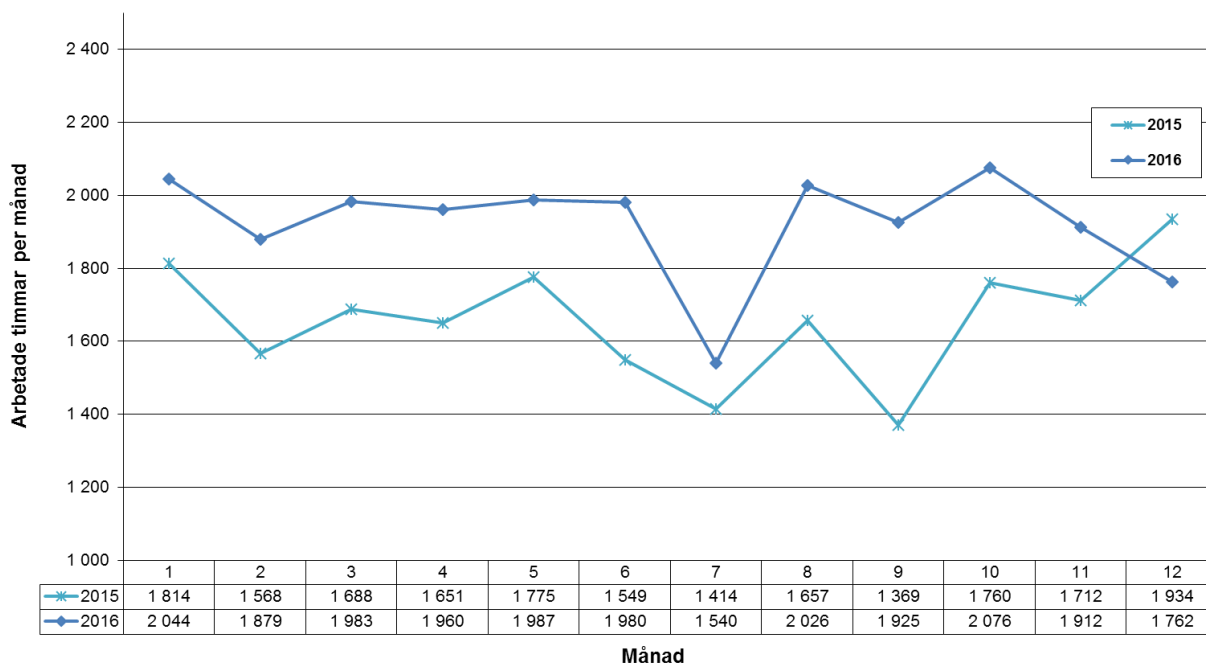
Anhörigstödjare deltar i regionalt nätverk med andra anhörigstödjare i Värmland.

Förflyttningsteknik

Verksamheten består av tre instruktörer som delar på 0,5 procents tjänst och finns ute i enheterna LSS, hemtjänst och boenden. Instruktörerna finns schemalagda under onsdagar på dagtid, men kan även kontaktas vid behov andra dagar.

Arbetet sker mestadels ute på enheterna men också i gruppens lokal när man har uppföljningar i förflyttningsteknik för personal. Gruppen har då arbetat tillsammans med personalen för att se vad man kan förbättra. Tidvis arbetar två instruktörer tillsammans inne hos kunderna för se om man kan hitta bättre sätt att jobba på. Gruppen har skrivit arbetsplaner som beskriver förflyttningen för att alla personal ska arbeta på samma sätt hos varje kund.

Fortbildningar har utformats efter de olika behov som funnits på boendena.

Volymer och nyckeltal
44. Hemsjukvård, arbetade timmar per månad, år 2016 - 12

Måluppfyllelse
HSL- Hälso- och sjukvård

För att uppnå målen att öka antalet registreringar i bland annat Senior Alert samt att öka antalet registreringar i palliativa registret har utbildningar genomförts. Arbetet med registreringar fortsätter. Utbildning i palliativ vård genomförs i början av november för undersköterskor.

För att minska antalet feldelade dosetter revideras och utvecklas rutiner.

Arbetet med uppsökande verksamheten till dem över 80 år i Storfors kommun fortsätter. Vi är nu för första gången på länge i fas vad gäller kommunens invånare. Under året har brev skickats ut till 71 personer.

Rehabilitering

Uppsatta mål uppfylls idag. Alla patienter som kontaktar sjukgymnast/arbetsterapeut får besked gällande sitt ärende inom sju arbetsdagar. Ärenden som bedöms som akuta får besked/åtgärd senast nästkommande arbetsdag och de som söker vår hjälp får en bedömning inom tre veckor. Akutreparationer av tekniska hjälpmedel sker inom den pågående arbetsveckan.

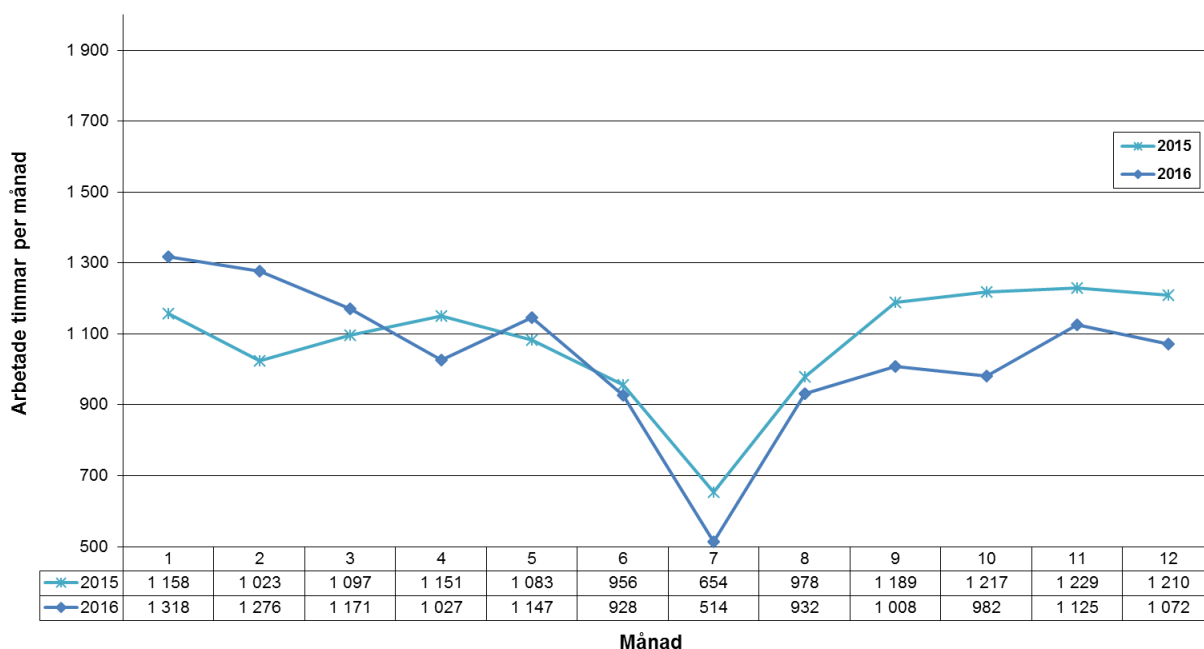
Vi har under hösten arbetat vidare på samma sätt och klarat utmaningen att bibehålla denna kvalitet samtidigt som mycket tid gått åt till införande av Pulsen Combine.

Anhörigverksamheten

Anhörigstödjare deltar i nätverk med grannkommuner där man bland annat tar fram ett kontaktunderlag för att lägga i exempelvis väntrum och på apotek.

Under hösten har arbete påbörjats för att tydliggöra och klargöra vilka uppgifter som hör till verksamheten och jämförelse görs med hur andra kommuner arbetar. En vidareutveckling av verksamheten, både i omfattning och område undersöks. Då det arbetet ännu inte är klart har vi avvaktat med att synliggöra anhörigverksamheten ytterligare för hemtjänsten.

91. Vatten och avlopp, arbetade timmar per månad, år 2016 - 12

Måluppfyllelse

- Storfors kommuns hemsida uppdateras löpande med information om vattenkvalité, hårdhet på vattnet och vart prover tas.
- Kostnaden för den totala elförbrukningen inom VA-verksamheten har minskat medan förbrukningen har ökat med 7 procent.

Ekonomi

VA-verksamhetens överskott mot budget beror dels på att löner bokförts mot investeringar under en period då de skulle bokförts mot ordinarie drift, samt på lägre kostnader för reparationer gentemot budget.

Vatten/avlopp 91x	Budget 2016 rev 1	Prognos Q3 2016	Bokslut 2016	Diff mot budget
Intäkter	9 165	9 079	9 054	- 111
Personalkostnader	- 2 728	- 2 348	- 2 050	678
VHT kostnader	- 4 771	- 4 701	- 4 125	645
Avskrivningar	- 1 572	- 1 595	- 1 595	23
Finansiella kostnader	- 889	- 713	- 718	172
NETTOKOSTNADER	- 795	- 278	566	1 361

Koncernräkenskaper Storfors kommun

Resultaträkning

Resultaträkning Koncern Storfors kommun	Not	Bokslut kommun 20161231	Bokslut kommun 20151231	Bokslut koncern 20161231	Bokslut koncern 20151231
Verksamhetens intäkter	1	104 764	80 026	123 579	95 950
Verksamhetens kostnader	2	- 332 409	- 294 813	- 344 529	- 303 962
<i>Varav jämförelsestörande poster</i>				-	1
Avskrivningar	3	- 8 249	- 8 052	- 13 580	- 13 078
Summa verksamhetens nettokostnader		- 235 894	- 222 838	- 234 530	- 221 090
Skatteintäkter	4	169 872	168 264	169 872	168 264
Gen. Statsbidrag och utjämning mm	5	67 448	58 617	67 448	58 617
Finansiella intäkter	6	685	337	446	134
Finansiella kostnader	7	- 565	- 1 533	- 1 242	- 3 067
Resultat före extraordinära poster		1 546	2 848	1 995	2 858
Extraordinära intäkter					
Extraordinära kostnader					
Periodens resultat		1 546	2 848	1 995	2 858

Stiftelsen Björkåsen Resultaträkning	Bokslut Stiftelsen 20161231	Bokslut Stiftelsen 20151231
Nettoomsättning	31 272	29 365
Driftkostnader	- 24 474	- 22 660
Av/nedskrivningar	- 5 096	- 4 856
Bruttoresultat	1 702	1 849
Administration	-	
Rörelseresultat	1 702	1 849
Finansnetto	- 917	- 1 839
Periodens resultat	785	10

Mark & Industri Resultaträkning	Bokslut Mark & Industri 20161231	Bokslut Mark & Industri 20151231
Nettoomsättning	77	234
Driftkostnader -	180	63
Av/nedskrivningar -	235	170
Bruttoresultat -	338	0
Administration	-	
Rörelseresultat -	338	0
Finansnetto	2	1
Periodens resultat -	336	1

Balansräkning

BALANSRÄKNING Storfors kommun (tkr)	Not	Bokslut kommun 20161231	Bokslut kommun 20151231	Bokslut koncern 20161231	Bokslut koncern 20151231
TILLGÅNGAR					
Imateriella anläggningstillgångar	9	986	1 328	1 037	1 405
Anläggningstillgångar	9	150 948	150 325	270 239	272 856
Materiella anläggningstillgångar	9	8 526	6 277	9 444	7 277
Finansiella anläggningstillgångar	9	11 748	11 598	5 105	5 105
Långfristiga fordringar		-	-	40	40
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		172 208	169 528	285 865	286 683
Förråd		-	-		
Fordringar	10	52 919	33 410	53 269	33 861
Kortfristiga placeringar		-	-	-	-
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		52 919	33 410	53 269	33 861
Kassa och bank	11	740	12 761	6 625	15 366
SUMMA TILLGÅNGAR		225 866	215 699	345 760	335 910
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
EGET KAPITAL		56 769	55 247	62 486	58 459
<i>därav periodens/årets resultat</i>		<i>1 546</i>	<i>2 848</i>	<i>1 995</i>	<i>2 858</i>
AVSÄTTNINGAR					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	12	16 321	15 252	16 321	15 252
Övriga avsättningar	12	-	2 800	-	2 800
SKULDER					
Långfristiga skulder	13	88 536	88 524	199 270	199 938
Kortfristiga skulder	14	64 241	53 876	67 682	59 458
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		225 866	215 699	345 760	335 910

Stiftelsen Björkåsen Balansräkning	Bokslut Stiftelsen 20161231	Bokslut Stiftelsen 20151231
Immateriella anläggningstillgångar		76
Anläggningstillgångar	112 127	115 613
Ej aktiverade investeringar		
Långfristiga fordringar		40
Omsättningstillgångar	6 893	2 636
Summa tillgångar	119 020	118 365
Summa eget kapital	9 747	8 963
<i>Varav årets resultat</i>	785	10
Långfristiga skulder	119 486	103 614
Kortfristiga skulder	- 10 213	5 789
Summa eget kapital och skulder	119 020	118 365

Mark & Industri Balansräkning	Bokslut Mark & Industri 20161231	Bokslut Mark & Industri 20151231
Anläggningstillgångar	7 215	6 919
Inventarier	918	1 000
Ej aktiverade investeringar		
Omsättningstillgångar	226	947
Summa tillgångar	8 359	8 866
Summa eget kapital	409	745
<i>Varav periodens resultat</i>	- 336	1
Långfristiga skulder	7 800	7 800
Kortfristiga skulder	150	321
Summa eget kapital och skulder	8 359	8 866

Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESANALYS (tkr)	Kommun 2016-12-31	Kommun 2015-12-31	Koncern 2016-12-31	Koncern 2015-12-31
Den löpande verksamheten				
Resultat efter finansiella poster	1 546	2 848	1 995	2 858
Justering av- och nedskrivning	8 249	8 052	13 580	13 078
Justering för övriga poster som inte ingår i kassaflödesanalys	6 767	- 1 380	6 767	- 1 380
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	16 562	9 519	22 341	14 556
Ökning (-) minskning (+) kortfristiga fordringar	- 19 661	- 7 463	- 19 857	- 7 558
Ökning (+) minskning (-) kortfristiga skulder	1 795	15 942	2 194	17 027
Kassaflöde från den löpande verksamheten	- 1 304	17 998	4 678	24 025
Investeringsverksamheten				
Förvärv av immateriell anläggningstillgångar	- 80	- 67	- 80	- 67
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	- 10 698	- 7 255	- 12 681	- 23 198
Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar				
Försäljning av materiella anl. Tillgångar				
Avyttring/minskning av finansiella tillgångar				
Kassaflöd från investeringsverksamheten	- 10 778	- 7 322	- 12 761	- 23 265
Finansieringsverksamheten				
Ökning skuld BRT	59	118	59	118
Upptagna lån	-	-	-	10 300
Amortering av långfristiga skulder	-	-	- 680	- 555
Ökning (-) minskning (+) långfristiga fordringar	-	-	-	-
Ökning (+) minskning (-) långfristiga skulder	-	- 650	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	59	- 532	- 620	9 863
ÅRETS KASSAFLÖDE	- 12 023	10 144	- 8 703	10 623
Likvida medel vid årets början	12 763	2 616	15 384	4 759
Likvida medel årets slut	740	12 761	6 680	15 382
FÖRÄNDRING KASSA OCH BANK (Likvida medel)	- 12 023	10 144	- 8 703	10 623

Nothänvisningar

Noter till resultaträkningen	Kommun		Koncern	
Not 1 Intäkter verksamhet	20161231 tkr	20151231 tkr	20161231 tkr	20151231 tkr
S:a	104 764	80 026	123 579	95 950
Försäljningsmedel	1 385	3 831	2 474	4 345
Taxor och avgifter	15 969	17 207	15 969	17 207
Hyror och arrenden	4 346	4 119	26 713	33 157
Bidrag	76 408	47 033	76 408	47 033
Övriga försäljningsposter	6 656	7 836	2 015	- 5 792
Not 2 Verksamhetskostnader	20161231 tkr	20151231 tkr	20161231 tkr	20151231 tkr
S:a	332 409	294 813	344 529	303 962
Material, tjänster, bidrag	66 773	61 389	60 829	53 444
Löner arbetad tid	125 878	111 407	127 031	111 407
Löner ej arbetad tid	16 401	14 729	16 401	14 729
Kostnadsersättningar	2 806	1 805	2 807	1 805
Soc av enl lag och avtal	46 835	40 964	47 183	40 964
Pensionskostnader	12 175	10 206	12 227	10 206
Hyror och fastighetsservice	16 324	12 407	20 803	16 592
Hyra och leasing anläggningstillgångar	1 592	1 407	1 592	1 407
Bränsle, energi och vatten	6 839	6 905	16 532	15 642
Förbrukningsinventarier/material	8 340	6 740	8 450	6 740
Kontorsmaterial och trycksaker	501	391	527	411
Rep underhåll maskiner/inventarier	641	990	641	990
Div främmande tjänster	10 608	10 747	11 298	11 350
Tele-IT-Post	974	1 830	1 699	2 388
Kostnader transportmedel	1 721	1 745	1 721	1 745
Transporter och resor	10 250	8 121	10 252	8 121
Annonser, reklam	286	284	309	299
Försäkringar, skydd, mm	1 258	1 129	1 779	1 856
Övriga kostnader	2 208	1 616	2 449	3 746
Finansiella kostnader	-	-	-	121
Not 3 Avskrivningar	20161231 tkr	20151231 tkr	20161231 tkr	20151231 tkr
S:a	8 249	8 052	13 580	13 078
Avskrivningar immateriella anl.tillgångar	423	414	448	440
Avskrivningar fastigheter	6 604	6 531	11 810	11 432
Nedskrivning av anläggningstillgångar	-	-	-	-
Avskrivningar maskiner, inventarier	1 222	1 106	1 322	1 206
Not 4 Skatteintäkter	20161231 tkr	20151231 tkr	20161231 tkr	20151231 tkr
S:a	169 872	168 264	169 872	168 264
Kommunalskatt	170 531	168 410	170 531	168 410
Prel. Slutavräkning	- 658	- 145	- 658	- 145

Noter till resultaträkningen	Kommun		Koncern	
Not 5 Gen. Statsbidrag o utjämning	20161231 tkr	20151231 tkr	20161231 tkr	20151231 tkr
S:a	67 448	58 617	67 448	58 617
Utjämning	54 930	53 152	54 930	53 152
Strukturbidrag	-	426	-	426
Utjämning LSS	- 2 396	- 2 856	- 2 396	- 2 856
Regleringsavgift	- 138	- 159	- 138	- 159
Fastighetsavgift	7 119	7 051	7 119	7 051
Övriga statsbidrag	7 932	1 003	7 932	1 003
Not 6 Finansiella intäkter	20161231 tkr	20151231 tkr	20161231 tkr	20151231 tkr
S:a	685	337	446	134
Räntor på likvida medel	2	15	10	20
Dröjsmålsräntor och räntor på lån	416	108	416	109
Övriga finansiella intäkter	268	215	20	5
Aktieutdelning	-	-	-	0
Not 7 Finansiella kostnader	20161231 tkr	20151231 tkr	20161231 tkr	20151231 tkr
S:a	565	1 533	1 242	3 067
Räntor	384	1 314	1 165	2 845
Övriga räntekostnader	181	219	77	221

Noter till balansräkningen	Kommun		Koncern	
	2016-12-31 tkr	2015-12-31 tkr	2016-12-31 tkr	2015-12-31 tkr
Not 9				
Anläggningstillgångar				
S:a	172 208	169 528	285 825	286 643
<i>Imateriella anläggningstillgångar</i>	986	1 328	1 037	1 405
Imateriella anläggningstillgångar Stiftelsen			51	76
<i>Anläggningstillgångar</i>	150 948	150 325	270 239	272 856
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Allmän markreserv	6 143	6 163	6 143	6 163
Mark Stiftelsen			22 581	22 581
Förvaltningsfastigheter	29 041	29 499	29 041	29 499
Skolfastigheter	62 999	65 584	62 999	65 584
Äldreboende	29	34	29	34
Sjukhem	149	179	149	179
Fastigheter Stiftelsen			89 496	93 033
Fastigheter Mark o Industri			7 215	6 919
Anläggningar VA-verksamhet	30 399	28 136	30 399	28 136
Publika fastigheter	18 214	18 556	18 214	18 556
Anläggningar för industri	110	120	110	120
Övriga anläggningar	1 337	1 423	1 337	1 423
Exploateringsmark	1	2	1	2
Pågående projekt	2 526	627	2 526	627
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	8 526	6 277	9 444	7 277
Maskiner	1 358	1 299	1 358	1 299
Inventarier	4 039	4 344	4 039	4 344
Inventarier Mark o Industri			918	1 000
IT	-	-	-	-
Bygginventarier	450	499	450	499
Transportmedel	2 643	80	2 643	80
Övriga maskiner/inventarier	37	55	37	55
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	11 748	11 598	5 105	5 105
Grundfondskapital Stiftelsen Björkåsen	5 792	5 792	-	-
Förlagslån Kommuninvest	700	700	700	700
Lån Storfors Mark och Industri AB	150		-	
Andelar Bergslagens Räddningstjänst	265	265	265	265
Aktier	4 840	4 840	4 140	4 140
Not 10				
Kortfristiga fordringar				
S:a	52 919	33 410	53 269	33 861
Stadsbidragfordringar	34 801	17 082	34 801	17 082
Fakturafordringar	4 706	2 824	4 174	2 508
Utgiftsförskott	64	21	435	44
Inkomstrest	2 716	1 955	2 716	1 955
Ludvika moms 6 %	2 160	1 857	2 160	1 857
Skatteinterimsfordringar	484	116	145	131
Interimsfordringar, övrigt	8 854	9 686	9 010	10 167
OK	83	82	98	97
KPA/RBS	20	19	20	19

Noter till balansräkningen	Kommun		Koncern	
	2016-12-31 tkr	2015-12-31 tkr	2016-12-31 tkr	2015-12-31 tkr
Not 11 Kassa och Bank				
S:a	740	12 761	6 625	15 366
Kassa	36	-	37	1
Postgiro	-	-	-	-
Bank	704	12 761	6 588	15 366
Not 12 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
S:a	16 321	18 052	16 321	18 052
Pensionsavsättningar	16 321	15 252	16 321	15 252
Övriga avsättningar	-	2 800	-	2 800
Not 13 Långfristiga skulder				
S:a	88 536	88 524	199 270	199 938
Anläggningslån	84 046	84 046	194 780	195 460
Övriga bidrag	1 264	1 311	1 264	1 311
Återställning av EK BRT	3 226	3 166	3 226	3 166
Not 14 Kortfristiga skulder				
S:a	64 241	53 877	67 682	59 459
Checkkredit	7 548	-	7 548	-
Personalskatt	3 063	2 653	3 039	2 653
Semesterskuld	10 594	9 657	10 594	9 657
Skuld arbetsavgifter	3 678	3 229	3 678	3 229
Uppl. Pens.kostnader	7 808	6 592	7 808	6 592
Inkomstförskott	1 211	328	1 211	328
Leverantörsskulder	11 134	8 739	10 630	8 212
Leverantörsskulder Stiftelsen			672	1 107
Leverantörsskulder Mark o Industri			-	-
Utgiftrester	2 193	2 716	2 193	2 716
Övriga avräkningar	1 303	14 528	1 303	14 528
Övriga avräkningar Stiftelsen			- 54	158
Övriga avräkningar Mark o Industri			- 142	321
Amortering	-	-	-	-
Upplupna räntekostnader	17	28	- 165	154
Interimskuld	7 782	2 479	7 782	2 479
Interimskuld Stiftelsen			3 675	4 397
Förutbetalda skatteintäkter	-	-	-	-
Förskott flyktingsverksamhet	7 912	2 928	7 912	2 928

Redovisningsprinciper och begreppsförklaringar

Redovisningen har skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med KRL och RKR:s rekommendationer.

Anläggningstillgångar

Tillgång avsedd för stadigvarande innehav såsom fastigheter och inventarier.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens livslängd.

Avsättning

Utgörs av de betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin existens, men där det finns osäkerhet beträffande beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid verksamhetsårets slut uppdelat på tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder.

Borgensförbindelser

Summa pensionsförpliktelser som ej upptagits i balansräkningen samt övriga borgens- och ansvarsförbindelser.

Driftredovisning

Driftredovisningen visar utfall av kostnader och intäkter i förhållande till budget för de olika nämndernas verksamheter. Redovisningen innehåller såväl externa som interna poster. Interna poster är transaktioner mellan kommunens förvaltningar/enheter.

Eget kapital

Skillnaden mellan totala tillgångar och avsättningar och skulder enligt balansräkningen, det vill säga nettoförmögenheten.

Externa inkomster

Summa externa driftintäkter och investeringsinkomster.

Externa utgifter

Summa externa driftkostnader och investeringsutgifter.

Exploaterings- och realisationsvinster/-förluster

Exploaterings- och realisationsvinster/-förluster vid försäljning av tillgångar har tillförts eller belastat verksamhetsresultatet och ingår i verksamhetens intäkter eller kostnader. Undantag sker om vinsten eller förlusten inte tillhör den normala verksamheten och uppgår till ett väsentligt belopp. I dessa fall redovisas resultatet som extraordinär intäkt eller kostnad.

Kassaflödesanalys

Visar kassaflödet från den löpande verksamheten, från investeringsverksamheten och från finansieringsverksamheten.

Kortfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom ett år efter balansdagen.

Likvida medel

Kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, till exempel kassa- och banktillgångar, postväxlar samt värdepapper som statsskuldväxlar eller bankcertifikat.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt. Kan uttryckas i olika mått, exempelvis rörelsekapital och ställas i relation till externa utgifter.

Långfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning senare än ett år efter balansdagen.

Nedskrivning av anläggningstillgång

Nedskrivning av anläggningstillgång sker när värdet varaktigt har gått ned och efter individuell prövning.

Omsättningstillgångar

Tillgång som beräknas innehas kortvarigt, exempelvis kundfordringar och förrådsartiklar.

Pensionskund

Pensionsförmåner intjänade före 1998.

Resultaträkning

Redovisning av samtliga intäkter och kostnader under en viss period, exempelvis verksamhetsåret.

Rörelsekapital

Den del av kapitalet som står till förfogande för finansiering av utgifter, det vill säga skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Sammanställd redovisning

Sammanställning av resultaträkningar och balansräkningar för olika juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Ger en helhetsbild av ekonomiska åtaganden oavsett i vilken juridisk form verksamheten bedrivs.

Skatteintäkter

Skatteintäkter för år 2015 har periodiserats, liksom tidigare år, utifrån Sveriges Kommuner och Landstings prognoser.

Skattekraft

Antal skattekröner per invånare.

Skatteunderlag

Totala beskattningsbara inkomster. Uttrycks vanligen i skattekröner, det vill säga skatteunderlaget delat med 100.

Skulder

Skulder där syftet med krediten är längre än ett år redovisas som långfristig skuld. Kommande års amorteringar redovisas således som kortfristig skuld.